

Ivalon koillis- ja luoteispuolisten metsätalousalueiden kulttuuriperintöinventointi 2011

Osa 1 Raportti

KUVAILELEHTI

JULKAISUA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	2012
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	ASIANUMERO	2114/41/2012
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI	Ivalon koillis- ja luoteispuolinen metsätalousalue		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ	Metsätalous, Ympäristötoiminto		
TEKIJÄ(T)	Juha-Pekka Joona		
JULKAISUN NIMI	Ivalon koillis- ja luoteispuolisten metsätalousalueiden kulttuuriperintöinventointi 2011		
TIIVISTELMÄ	<p>Metsähallituksen metsätalous suoritti Inarissa metsätalousmaiden kulttuuriperintöinventoinnin 30.5. – 22.9.2011 välisenä aikana. Inventointi on osa Kansallista metsäohjelmaa 2015, joka edellyttää kulttuuriperintö-kohteiden inventointia valtion omistamilla mailla varmistaa metsien monipuolisen hyödyntämisen kestävä kehityksen periaatteita noudattaen sekä kulttuuriperintökohteiden säilyttämistä, kunnostamista ja retkeilyn kehittämistä. Inventoidun alueen pinta-ala on 91000 hehtaaria.</p> <p>Ivalon koillis- ja luoteispuolisiltapuolisilta metsätalousalueilta tunnettiin ennen inventointia 89 muinaisjäännöstä, 5 irtolöytökohdetta, 5 mahdollista muinaisjäännöstä ja kaksi valtakunnallisesti merkittävä rakennettua kulttuuriympäristöä. Vuoden 2011 inventoinnissa dokumentoitiin yhteensä 193 kohdetta, joista on 27 muinaisjäännöstä tai irtolöytökohdetta, 33 toisen maailmansodan aikaista kohdetta, kuusi kolttasaamelaisen väliaikaisasutukseen ja 13 poronhoitoon liittyvää kohdetta, 71 savottahistoriallista kohdetta ja 42 uuden ajan kulttuuriperintökohdetta.</p> <p>Uusia muinaisjäännöksiä löytyi inventoinnissa 18 kappaletta, joista 1 on kivikautinen asuinpaikka, 1 esihistoriallinen löytöpaikka ja 13 pyyntikuoppakohteita. Kolme kohteista ajoittuu historialliselle ajalle.</p> <p>Alueen 33 sotahistoriallista kohdetta liittyvät toiseen maailmansotaan. Ne ovat pääasiassa saksalaisten laajoja asemapaikkoja tai tukikohtia, jotka sisältävät usein kymmeniä erilaisia alakohdetta. Poronhoitoon liittyvään 15 kohteeseen sisältyy erotuspaikkoja ja johdin- ja väliaitoja. Savottahistorialliset kohteet ovat pääasiassa 1920- ja 1930-luvuilla rakennettuja savottakämppejä. Uuden ajan kulttuuriperintökohteissa suurimman ryhmän muodostavat rakennelmien jäännökset, pilkka- ja merkkipuut, suovat ja sillat.</p>		
AVAINSANAT	Kansallinen metsäohjelma 2015, kulttuuriperintöinventointi, Inari		
KANSIKUVAT	Osa 1 Joutsenampumajärven savottakämppeä. Osa 2 Liisankoski 2 merkkipuut, jossa on merkintä 1926 P.P. Kuvaaja A.-H. Ruotsala		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU) ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	649	KIELI	SUOMI
KUSTANTAJA	Metsähallitus, metsätalous	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, metsätalous	HINTA	

Tiivistelmä

Metsähallituksen metsätalous inventoi kesällä 2011 Inarin kunnassa Ivalon koillis- ja luoteispuolisella metsätalousalueella noin 91 000 ha Metsähallituksen metsätalousmaata. Kulttuuriperintöinventointi on osa Metsähallituksen Kansallista metsäohjelmaa 2015 -hanketta, jonka tavoitteena on valtion omistamien maiden arkeologisten ja kulttuuriperintökohteiden inventointi vuoteen 2015 mennessä. Inventoinnissa kootaan kattavasti tietoa valtion maiden kaikista kulttuuriarvoista eli ihmisen metsään jättämistä jäljistä aina esihistorialliselta ajalta 1950-1960 -lukujen taitteeseen saakka. Inventoinnilla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävä kehityksen periaatteita noudattaen, ja samalla tuetaan kulttuuriperintökohteiden säilyttämistä ja kunnostamista sekä niiden hyödyntämistä retkeilyn kehittämisessä.

Vuoden 2011 inventointialueen koillisosa rajautui etelässä Vellijärven, Mellajärven ja Ison Saarijärven pohjoispuolite Tsarmitunturin erämaa-alueen pohjoislaitaa pitkin itärajalta. Idässä alue rajautuu valtionrajaan ja pohjoisessa Vätsärin erämaahan. Etelässä inventoitiin pieni kaistale UKK-puiston pohjoisreunassa, joka oli jäänyt kesken vuonna 2010. Luoteessa alueeseen sisältyi Rahajärven ympäristö Kirakkapäille saakka sekä Inarintien koillispuolinen metsätalousalue. Työ tehtiin 30.5.-22.9.2010 välisenä aikana työparityöskentelynä. Toukokuun lopusta juhannukseen ja syyskuun ajan arkeologin työparina toimi Metsähallituksen metsuri Veikko Titola ja kesäkuusta elokuun loppuun Helsingin yliopiston harjoittelija Anni-Helena Ruotsala.

Ivalon koillis- ja luoteispuolisilta metsätalousalueelta tunnettiin ennen inventointia 89 muinaisjäännöstä, 5 irtolöytökohdetta. Inventoinnissa dokumentoitiin yhteensä 193 kohdetta, joista on 27 esihistoriallista, historiallista tai ajoittamatonta muinaisjäännöstä tai irtolöytökohdetta, 33 toisen maailmansodan aikaista kohdetta, 6 kolttasaamelaisten väliaikaisasutukseen ja 13 poronhoitoon liittyvää kohdetta, 71 savottahistoriallista kohdetta ja 42 uuden ajan kulttuuriperintökohdetta.

Uusia muinaisjäännöksiä löytyi inventoinnissa 18 kappaletta, joista 1 on kivikautinen asuinpaikka, 1 esihistoriallinen löytöpaikka ja 13 pyyntikuoppakohdetta. Kolme kohteista ajoittuu historialliselle ajalle.

Alueen sotahistorialliset kohteet ovat pääasiassa saksalaisten laajoja asemapaikkoja tai tukikohtia, jotka sisältävät usein kymmeniä erilaisia alakohteita. Kohteet sijaitsevat pääosin Nellimin- ja Virtaniementien ympäristössä. Poronhoitoon liittyvät kohteet ovat erotuspaikkoja ja johdin- ja väliaitoja. Savottahistoriallisista kohteista suurin osa on savottakämpän ja tallin sisältäviä kohteita, joissa rakennukset ovat joko erillisiä tai yhteen rakennettuja. Niistä suurin osa ajoittuu 1920 ja 1930-luvuille, osa on rakennettu toisen maailmansodan jälkeen. Osa kohteista on laajempia kämppäalueita. Uuden ajan kulttuuriperintökohteissa suurimman ryhmän muodostavat rakennelmien jäännökset, pilkka- ja merkkipuut, suovat ja sillat.

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimusalue:	Valtion omistama talousmetsäalue Ivalon koillis- ja luoteispuolella, jonka koillisosa rajautui etelässä Vellijärven, Mellajärven ja Ison Saarijärven pohjoispuolitse Tsarmitunturin erämaa-alueen pohjoislaitaa pitkin itärajalta Idässä alue rajautuu valtionrajaan ja pohjoisessa Vätsärin erämaahan. Koillisreuna rajautuu Inarijärven suojametsiin. Etelässä inventoitiin pieni kaistale UK-puiston pohjoisreunassa, alue ulottuu Sodankylän kunnan puolelle. Luoteessa alueeseen sisältyi Rahajärven ympäristö Kirakkapäille saakka sekä Inarintien koillispuolinen metsätalousalue.
Tutkimuksen laatu:	arkeologinen ja kulttuuriperintöinventointi
Kohteiden ajoitus:	esihistoriallinen aika – nykyaika 1950-1960 –luvulle saakka
Peruskartat:	38312, 38321, 38322, 38331, 38341, 38412, 38431, 48122, 48212
Maanomistaja:	Valtio/Metsähallitus (Lisäksi inventoitiin muutamia yksityismailla sijaitsevia kohteita, jotka sijaitsivat inventointialueen sisällä tai rajalla)
Tutkimuslaitos:	Metsähallitus, metsätalous
Tutkija:	FM Juha-Pekka Jooa
Kenttätyöaika:	30.5.-22.9.2011
Löydöt:	KM 39033-39036, Diar. 9.2.2012
Kuvat:	©Metsähallitus. Osa digitaalikuvista on Metsähallituksen Reiska-tietokannassa. Suuriresoluutioiset kuvat säilytetään hankkeen tietokannassa.
Inventointiraportin sivumäärä:	Osa 1 raportti 18 s., osa 2 kohdekuvaukset 631 s.
Liitteet:	Löytöluettelo
Alkuperäisen inventointikertomuksen säilytyspaikka:	Metsähallitus arkisto
Kopiot:	Museovirasto arkeologian osaston topografinen arkisto, Saamelaismuseum Siida, Lapin maakuntamuseo.

Sisällys

Osa 1 Raportti

TIIVISTELMÄ.....	3
ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT.....	4
SISÄLLYS.....	5
1. JOHDANTO.....	6
1.1. Tausta.....	6
1.2. Inventointialueen sijainti.....	6
1.3. Inventoinnin esiselvitys.....	7
1.2. Inventoinnin toteutus ja menetelmät.....	7
2. INVENTOINTIALUEEN GEOLOGIA JA LUONTO.....	9
3. ALUEEN TUTKIMUSHISTORIA.....	9
3.1. Esihistoriallinen ja historiallinen aika.....	10
3.2. Perinteiset ja uudet elinkeinot.....	11
4. TULOSTEN TARKASTELUA.....	12
4.1. Muinaisjäännökset.....	13
4.2. Sotahistorialliset kohteet.....	14
4.3. Poronhoitoon liittyvät kohteet.....	14
4.4. Kolttien väliaikaiset asuinpaikat.....	15
4.5. Savottahistorialliset kohteet.....	15
4.6. Uuden ajan kulttuuriperintökohteet.....	15
5. LOPUKSI.....	16
LÄHTEET.....	17

Osa 2 Kohdekuvaukset

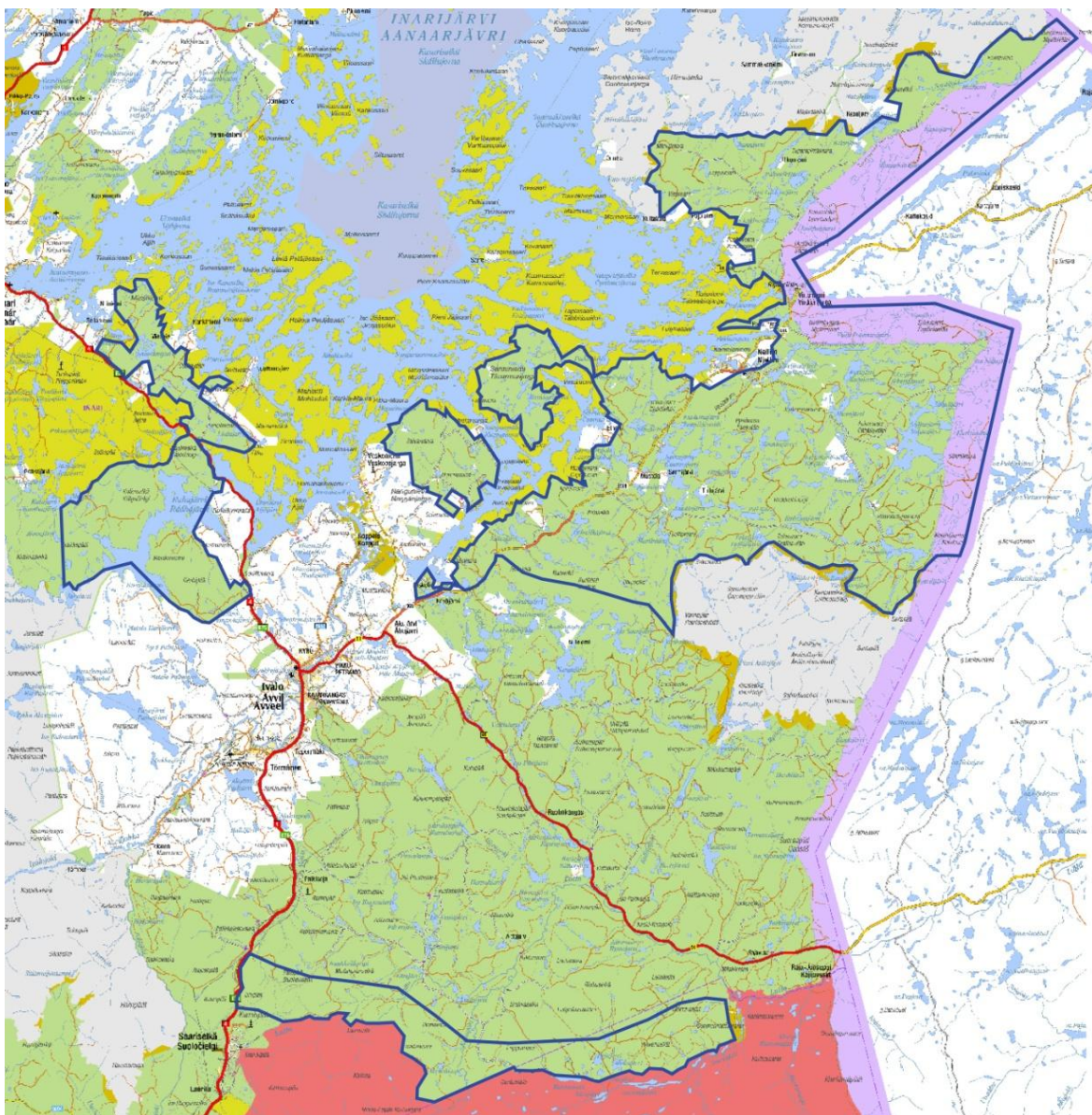
KOHDELUETTELO.....	19
Muinaisjäännökset.....	24
Sotahistorialliset kohteet.....	116
Poronhoitoon liittyvät kohteet.....	229
Kolttien väliaikaiset asuinpaikat.....	268
Savottahistorialliset kohteet.....	287
Uuden ajan kulttuuriperintökohteet.....	517
LIITE.....	649
Löytöluettelo.....	649

1. Johdanto

1.1. Tausta

Metsähallituksen metsätalous suoritti Inarin kunnassa Ivalon koillis- ja luoteispuoleisten metsätalousalueen kulttuuriperintöinventoinnin 30.5. - 22.9.2011 välisenä aikana. Inventointihanke on osa Metsähallituksen Kansallista metsäohjelma 2015 -konsernihanketta, jonka tavoitteena on valtion omistamien maiden arkeologisten ja kulttuuriperintökohteiden inventointi vuoteen 2015 mennessä. Inventoinnilla varmistetaan metsien monipuolinen hyödyntäminen kestävän kehityksen periaatteita noudattaen, ja samalla tuetaan kulttuuriperintökohteiden säilyttämistä ja kunnostamista sekä niiden hyödyntämistä retkeilyn kehittämisessä. Inventoinnin tarkoituksena oli saada kattavasti tietoa alueen kaikista kulttuuriarvoista eli ihmisen metsään jättämistä jäljistä aina esihistorialliselta ajalta 1950 - 1960 -lukujen taitteeseen saakka.

1.2. Inventointialueen sijainti

Kuva 1. Kesän 2011 inventointialue rajattuna sinisellä, metsätalousalueet on merkitty vihreällä. ©Metsähallitus.

Inventointialueen koillisosa rajautuu etelässä Vellijärven, Mellajärven ja Ison Saarijärven pohjoispuolitse Tsarmitunturin erämaa-alueen pohjoislaitaa pitkin Venäjän ja Suomen rajalle. Idässä alue rajautuu

valtionrajaan ja pohjoisessa Vätsärin erämaahan. Koillisreuna rajautuu Inarijärven suojametsiin. Luoteisosaan kuuluu Inarintien koillispuolinen metsätalousalue sekä Rahajärven ympäristö: Kenkipää, Kirakkapää, Kalkuselkä ja Vaadinselkä. Lisäksi inventoitiin Kuutusjärven alue, joka ulottuu Sodankylän kunnan puolelle. Tätä aluetta ei ehditty inventoida kesän 2010 aikana. Laajan alueen sisällä on myös yksityismaita.

Vuonna 2011 inventoitiin noin 91 000 ha Metsähallituksen Inarin metsätalousaluetta Ivalon koillis- ja luoteispuolella, alue sisältää myös kitu- ja joutomaita. Tavoitteena ei ollut paikallistaa kaikkia mahdollisia kulttuuriperintökohteita, vaan saada niiden levinnästä kattava yleiskuva. Tavoitteena oli 4% kattavuus inventointialueesta. Inventointialue on saamelaisaluetta ja kuuluu osittain myös kolttalueeseen (Kolttalaki 253/1995). Inventointialue on Paatsjoen ja Ivalon paliskuntien aluetta, ja sen eteläisin osa Sodankylän kunnan puolella kuuluu Lapin paliskuntaan.

1.3. Inventoinnin esiselvitys

Esiselvityksessä käytettiin Museoviraston ja Metsähallituksen arkistojen aineistoja, Museoviraston rekisteriportaalia, GTK:n kallio- ja maaperäkartoja, lähdekirjallisuutta, ELY-keskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin aineistoa ja Metsähallituksen Reiska- ja SutiGis-tietokantoja ja vanhoja karttoja. Lisäksi haastateltiin Metsähallituksen työntekijöitä ja paikallisia asukkaita.

1.4. Inventoinnin toteutus ja menetelmät

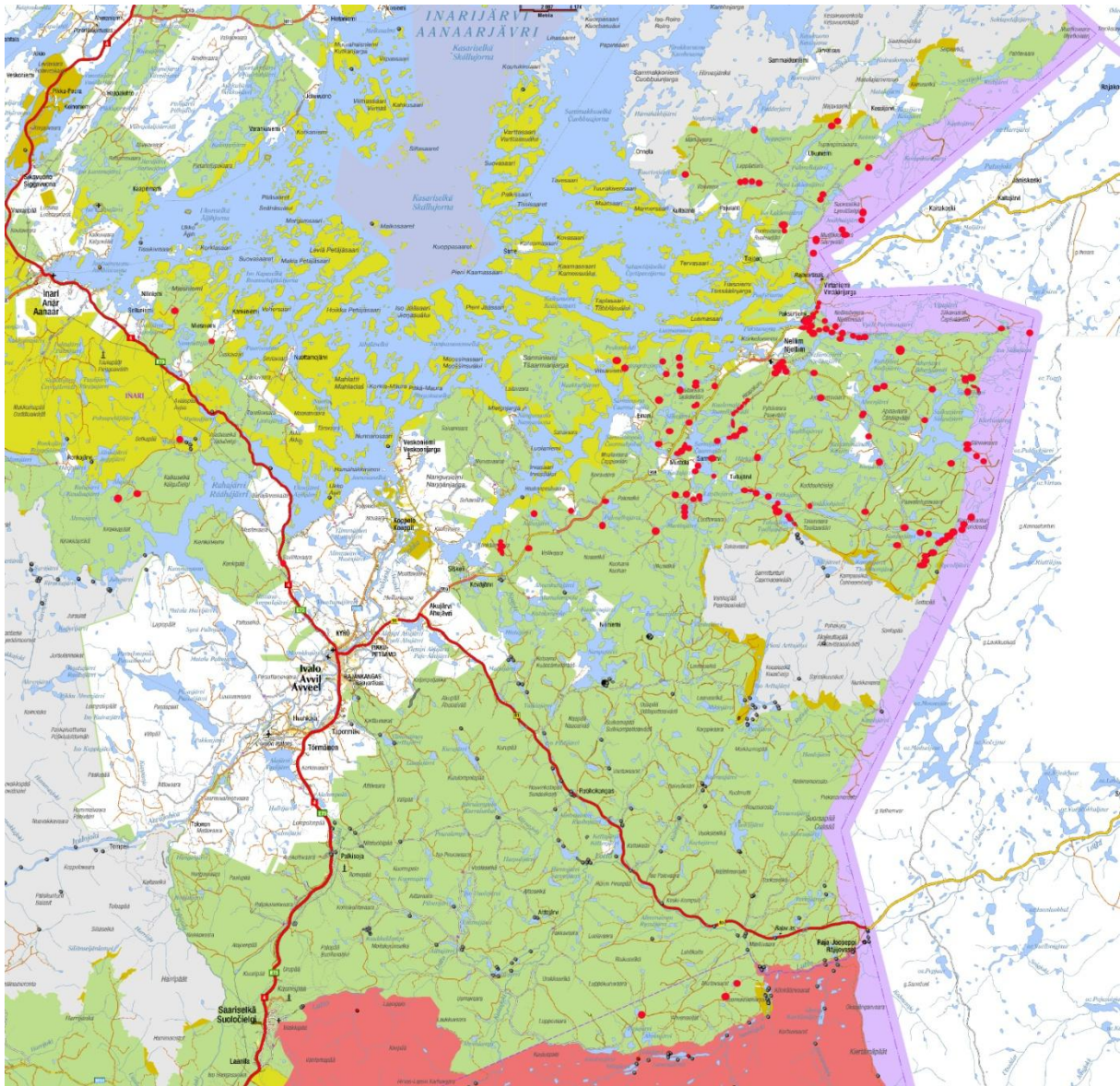
Kulttuuriperintöinventointi toteutettiin 30.5. - 22.9.2010 välisenä aikana pääosin työparityöskentelyä. Toukokuun lopusta juhannukseen sekä syyskuun ajan arkeologin työparina toimi Metsähallituksen Ivalon toimipisteen metsuri Veikko Titola ja kesäkuusta elokuun loppuun Helsingin yliopiston arkeologian opiskelija Anni-Helena Ruotsala. Eli kesäkuun alussa mukana olivat sekä metsuri että harjoittelija.

Inventointi aloitettiin koillisen alueen eteläosasta, Kontosjärventien ympäristöstä. Sieltä inventointi eteni vähitellen kohti pohjoista. Maastossa käytiin tarkastamassa esityövaiheessa esille tulleita kohteita, samalla etsittiin myös uusia, ennen tuntemattomia kohteita. Maastossa pyrittiin myös tarkastamaan topografisesti potentiaalisia alueita, erityisesti vesistöjen ranta-alueita ja hiekkaharjuja. Koko inventoinnin ajan oli käytössä metsätalouden maastoauto, joka tiestön kunnan huomioiden oli erittäin tarpeellinen. Kesäkuussa oli kahden viikon ajan käytössä Luontopalveluilta lainattu vene, jonka avulla inventoitiin pääasiassa Sarmi- ja Kontosjärvien alueita, sekä tarkistettiin Kivijärven mahdollinen seitakohde.

Kesän inventoinnissa poikettiin pari kertaa myös luontopalveluiden alueelle sekä yksityismaille. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että osa saaduista vihjeistä ja SutiGis-kohteista oli metsätalouden ja luontopalveluiden alueen rajalla, jolloin katsottiin järkeväksi tarkistaa kohteet myös luontopalveluiden alueelta.

Kulttuuriperintöinventoinnissa dokumentoitiin kaikki havaitut kohteet aina esihistorialliselta ajalta 1950-1960-luvun kohteisiin saakka. Inventoinnin tarkoituksena oli näin saada paikannettua ja dokumentoitua myös metsien käyttöön liittyvä ja häviävä kulttuuriperintö, jota muinaismuistolaki ei suojele. Inventointialueella tällaisia kohteita ovat mm. toisen maailmansodan aikaiset ja savottahistorialliset kohteet.

Kaikista kohteista tallennettiin paikkatieto joko Panasonic Toughbook-maastotallentimen ArcGIS-pohjaisella GPS-ohjelmalla tai Garmin 60scx-laitteella. Inventoinnin alussa käytettiin vain Garminia, koska Panasonic oli huollossa kosteusvaurion vuoksi. Panasonicin GPS ei usein saanut yhteyttä satelliitteihin etenkin tiheissä männiköissä, joten myöhemmin Garminilla tallennettiin lähinnä ne kohteet joissa esiintyi paikannusongelmia. Paikkatiedon lisäksi kohteet dokumentoitiin kuvaamalla ne digitaalikameralla ja kuvailemalla sanallisesti maastotietolomakkeelle. Läpikäydyistä alueista tallentui myös jälkiloki.

Kuva 2. Kohteiden sijoittuminen inventointialueella, punaiset pisteet ovat vuoden 2011 inventointikohteita. ©Metsähallitus

Pyyntikuopista mitattiin halkaisija ja syvyys ja otettiin maakairanäyte pohjalta ja reunalta sekä kuoppien ympäristöstä niiden suhteellisen iän arvioimiseksi. Kuivilla kankailla podsolimaannoksen muodostuminen on hidasta, joten maakairassa juuri ja juuri näkyvän huuhtoutumiskerroksen muodostuminen kestää satoja vuosia.

Kaikista kohteista pyrittiin määrittämään niiden laajuus ja mittaamaan kaikkien alakohteiden paikka-tiedot. Tämä oli välillä ongelmallista etenkin laajoja sotahistoriallisia kohteita inventoitaessa. Rakennusjäännöksistä dokumentoitiin mahdollisuuksien mukaan rakennetietoja, kuten koko, hirsikertojen määrä, salvostyyppi, tiivistemateriaali, mahdollisen katon, oviaukon ja ikkunoiden rakenne, seinien kaiverrukset, tulisija ja sisäosan mahdolliset kalusteet.

Jälkityövaiheessa kohteet rajauksineen ja osa kuvista vietiin Metsähallituksen Reiska-tietokantaan. Keväällä 2011 kaikki kohteet siirretään tästä tietokannasta Metsähallituksen SutiGis-paikkatietojärjestelmään ja muinaismuistolain suojelemista kohteista toimitetaan Museovirastolle koordinaattitiedot ja rajaukset ennen raportin valmistumista. Muinaisjäännösten tyyppiluokitus perustuu Museoviraston kolmiportaiseen rauhoitusluokkaohjeeseen ja kulttuuriperintökohteiden tyyppi-

luokitus Metsähallituksen suojelualueiden kulttuuriperinnön inventointiohjeeseen (Metsähallitus 1241/43/2008).

2. Inventointialueen geologia ja luonto

Inventointialueen maaperä on pääasiassa sora- ja hiekkamoreenia, paikoin on paksua turvekerrosta, kiviä, kalliomaata ja kalliopaljastumia. Pääosin inventointialueen maasto oli kivikkoista ja lohkkareista, monin paikoin oli kivisempää ja epätasaisempaa kuin peruskartan perusteella pystyi päättelemään. Alueen korkeuserot vaihtelevat noin 120-400 metriä meren pinnan yläpuolella. Jääkauden jälkeinen maankohoaminen jatkuu alueella yhä, maa kohoaa 2-5 mm vuodessa. Inventointialueen luoteisosa ja koillisalueen eteläosa sijaitsevat Lapin granuliittivyöhykkeellä, joka on erikoinen kivilajiyksikkö Pohjois-Suomessa. Granuliittivyöhykkeen koillispuolella on Taka-Lapin arkeinen graniittigneissi alue ja niiden välissä on kapea kaistale viherkivialueita. (Silvennoinen 1998:143-145, 160)

Alue kuuluu pohjoisboreaaliseen havumetsävyöhykkeeseen ja sen mantereiseen Metsä-Lapin alueeseen. Lähes koko inventointialue kuuluu Paatsjoen vesistöalueeseen. Inarijärvi laskee Paatsjokea pitkin Barentsinmeren Varanginvuonoon. Pohjoiseen Jäämereen laskeutuva Paatsjoen vesistöalue ulottuu Suomen, Norjan ja Venäjän alueille. Suomen puoleinen Paatsjoen vesistöalue muodostuu Inarijärven valuma-alueesta ja se kattaa lähes 80 % koko vesistöalueesta. (Puro & Maunuvaara 1997:10) Alueella on runsaasti järviä, joista suurin osa on pieniä järviä ja lampia sekä lompoloita. Alueen suurimmat järvet ovat Sarmi-, Sulkus- ja Kontosjärvi koillisosassa, sekä Rahajärvi luoteisosassa.

3. Alueen tutkimushistoria

Inarissa ensimmäiset arkeologiset havainnot on tehty jo 1800-luvun alkupuolella. Ensimmäiset muinaisesineet Valtion Historialliseen Museoon toimitettiin Inarista 1870-luvulla ja vuoteen 1908 mennessä Inarin kunnan alueelta oli talletettu 19 kivikautista kiviesinettä. Vuosina 1909-1914 alueella suorittavat arkeologista tutkimusta veljekset L.I. ja T.I. Itkonen, he toteuttivat myös muutamia kaivauksia. 1950-luvulla Muinaistieteellinen toimikunta kartoitti Inarissa pyyntikuoppajärjestelmiä ja 1960-luvulla käynnistettiin ”lappalaisperäisten muinaisjäänösten inventointi ja tutkimus” –ohjelma. 1960-luvulta lähtien Inarissa on tehty useita inventointeja ja kaivauksia. (Carpelan 2003:89-91)

Ivalon koillis- ja luoteispuolisilla metsätalousalueilla ei ole aiemmin tehty kattavia inventointeja. Inventointeja on tehty lähinnä alueilla joihin maankäyttö on keskittynyt, kuten Inarijärven ranta-alueilla. Niitä ovat inventoineet mm. Aarni Erä-Esko ja Liisa Pesonen 1972 sekä Jarmo Kankaanpää vuonna 1988. Museoviraston arkeologisella osastolla oli toimipiste vuosina 1987 - 1991 Ivalossa, jolloin Aki Arponen suoritti useita tarkastuksia sekä inventoi Rahajärven ympäristössä. Viimeaikaisia inventointeja, jotka ovat osittain nyt inventoidulla alueella, ovat olleet Taisto Karjalaisen Nellim-Paatsjoki –tielinjan inventointi 2004, Miikka Tallavaaran ja Mervi Varosen Ivalon paliskunnan yleiskaava-alueen arkeologisen inventointi vuonna 2007, sekä Eijan Ojanlatvan Inarijärven osayleiskaava-alueen ja Inarin kirkonkylän asemakaava-alueen arkeologinen inventointi vuodelta 2008. Yksittäisiä tarkastuksia alueella on suorittanut Taarna Valtonen vuonna 2000. Inventointialueella on tehty kaksi kaivausta, vuonna 1960 Lahdenmäen pronssi-/rautakautisella asuinpaikalla ja 1988 Nellimjoen suu etelän kivikautisella asuinpaikalla.

Ivalon kaakkois- ja luoteispuolisilta metsätalousalueilta tunnettiin ennen inventointia 89 kiinteää muinaisjäännöstä ja viisi mahdollista muinaisjäännöstä. Muinaisjäännöksistä suurin osa (yli 80%) on Rahajärven ranta-alueilla. Lisäksi inventointialueella on viisi irtolöytökohdetta. Kiinteistä muinaisjäännöksistä 77 oli kivikautista tai esihistoriallista asuinpaikkaa, joista 12 sisältyy moniperiodisiin asuinpaikkoihin tai muinaisjäännösryhmiin. Lisäksi on yksi ajoittamaton asuinpaikka, kaksi kivi- tai varhaismetallikautista, yksi pronssikautinen, yksi rautakautinen, kolme moniperiodista ja yksi moderni asuinpaikka. Kaksi pyyntikuoppakohdetta, seitsemän muinaisjäännösryhmää, joista kuudessa on pyyntikuoppia ja yksi ajoittamaton kivirakenne. Alueella on kaksi valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, eli Nellimin kylä ja Nikola-kolttatila, jotka molemmat ovat osittain valtion maalla ja osittain yksityismaalla. Kumpikin kohde on kolttasaamelaisten asutuspaikkoja (http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2132).

Inventoidun alueen sisällä on myös kaksi muuta valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, jotka kuitenkin ovat kokonaan yksityismailla, eli Inarinsaamelaisten vuotuismuuton talvi- ja kesäpaikat Tsarmi-lompolo ja Tsarmivuono. (http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=5216)

3.1. Esihistoriallinen ja historiallinen aika

Mannerjäätikkö vetäytyi Inarin alueelta noin 10 000-9400 vuotta sitten, viimeksi sen lounaisosasta. Jään vetäytymisen aikana Inarijärvi oli todennäköisesti lyhyen aikaa Jäämeren lahtena. (Luhta 2003:20-21) Kesti todennäköisesti muutamia vuosisatoja ihmisasutukselle otollisten olosuhteiden muodostumiseen ja ensimmäisten asukkaiden saapumiseen alueelle. Inarin kunnan vanhimmat ajoitetut asuinpaikat sijaitsevat Inarijärven rannalla, Saamelaismuseo Siidan paikalla sijainneen asuinpaikan jätekeskittymän koivuntuohitervamallit on ajoitettu 7000-luvulle eaa. Mesoliittisia asuinpaikkoja on myös eri puolilla Inaria (Carpelan 2003: 34-35, 93). Vuoden 2010 inventoinnissa löytyneet Pesäjärven (Piervaljävri) pohjoisrannan kaksi asuinpaikkaa sekä Torkojoen asuinpaikka ajoitettiin löytyneiden palaneiden luiden avulla. Luista otetut radiohiilinäytteet ajoittavat kohteet 6470 – 6650 cal BC, 5880 – 6060 cal BC ja 6240 – 6440 cal BC (Ojanlatva 2010: 16). Inventointialueella sijaitsevan Nellimöjoen suu etelä asuinpaikan tulisijan hiilistä on saatu ajoitus noin 4900 eaa. Osa Inarin alueen pyyntikuoppajärjestelmistäkin ajoittuu kivikaudelle (3000-1900 eaa.) ja toisaalta varhaismetallikaudelle (vuoden 1000 eaa. molemmin puolin), vaikka aiemmin niiden oletettiin olleen historiallisen ajan saamelaisten tekemiä (Carpelan 2003: 94).

Varhaismetallikautisia (1900 eaa. – 300 jaa.) asuinpaikkoja tunnetaan Inarista varsin vähän. Tämä johtuu varmaan osittain tutkimusten vähäisyydestä. Varhaismetallikaudelle ajoittuvaa keramiikkaa tunnetaan Inarista ainakin 15 asuinpaikalta. Myös keskirautakautiset (300 – 800 jaa.) esinelöydöt ovat Inarin alueella vähäisiä. Asutus on kuitenkin jatkunut, mutta varmasti tunnistettavat esinemuodot, kuten keramiikka, puuttuvat. Inarin alueen myöhäisrautakautisessa (800 – 1300 jaa.) esineistössä näkyy selkeä muutos aiempaan: metalliesineistöä on kulkeutunut kaupan mukana alueelle neljältä eri taholta: Pohjois-Norjasta, Länsi-Suomesta, Karjalasta ja Pohjois-Venäjältä. Noin 700 – 800 jaa. pohjoiseen ilmaantuu uusi, selvästi saamelaisiin liittyvä muinaisjäännöstyyppi, liesilatomus. Latomus on pistekohdan suorankaiteenmuotoinen tulisija, joka on ladottu maan päälle. Latomuksia esiintyy noin 1600-luvulle saakka (Carpelan 2003: 46-58, 60-68).

Myös keskiaika (1300 – 1500) on Inari alueella myös vähälöytöinen, vaikkakin osa liesilatomuksista voidaan ajoittaa tähän ajanjaksoon. Talvikyläaikana (1550 – 1800) saamelaisyhteisöt

kokoontuivat talvikyliin, joissa hoidettiin lapinkylien yhteisiä asioita ja jonne saapuivat myös verottajat, papit, kauppiat ja tuomarit. Talvikylät sijoittuvat Inarijärven ympäristöön. Ensimmäinen kirkko rakennettiin Inarin Pielpajärvelle 1646. (Carpelan 2003: 69-82)

3.2. Perinteiset ja uudet elinkeinot

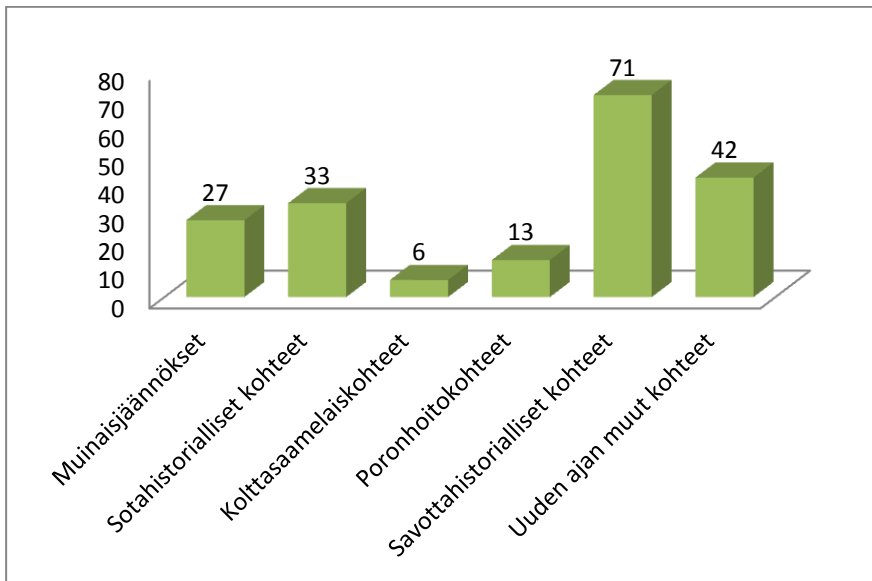
Inarijärven ympäristössä on perinteisesti asunut inarinsaamelaisia, jotka ovat eläneet kalastuksella ja peuranpyynnillä. Peuranpyynti on ollut vielä 1700-luvulla yksi tärkeimmistä elinkeinoista, mutta liiallisen pyynnin seurauksena 1800-luvun puolivälin tienoilla saaliit huonontuivat. Suurporonhoito levisi Inarin alueelle 1860-1890 välisenä aikana, jolloin porojen määrä kasvoi suuresti. Kalastuksen suuresta merkityksestä kertovat mm. lukuisat kalastukseen liittyvät paikannimet. Inarista tehtiin myös kalastusmatkoja Jäämerelle. Kalastusmatkat päättyivät toiseen maailmansotaan. (Vahtola 2003: 126-127, Nahkiasoja 2003: 176-179, 231-232.)

Ns. talvitupa-aika (1750 – 1900) merkitsi Inarissa uuden rakennus- ja talousmuodon saapumista ja samalla uuden aikakauden alkua. Alueelle perustettiin uudistiloja 1740-luvulta lähtien, mutta niiden määrä pysyi vähäisenä 1820-luvulle saakka. Uudistilojen myötä alueelle levisi myös lampaan- ja karjanhoito, joka kuitenkin edellytti saamelaiselta asutukselta aloilleen asettumista. Poroja ja lampaita pidettiin tärkeämpinä kotieläiminä, mutta 1850-luvulla nautakarjan määrä alkoi kasvaa nopeasti. Heiniä niitettiin luonnonniityiltä ja ne kuivatettiin joko maassa tai kerättiin haasioihin, mistä ne siirrettiin latoihin, suoviin tai luoviin suojaan poroilta. Ainoa Inarissa menestynyt viljalaji oli ohra, lisäksi viljeltiin perunaa. Kummankin sadot olivat huonoja, ja ohraa viljeltiin usein vain ostettujen jauhojen täydennykseksi. (Nahkiasoja 2003: 167-169, 179-180, 230-231.)

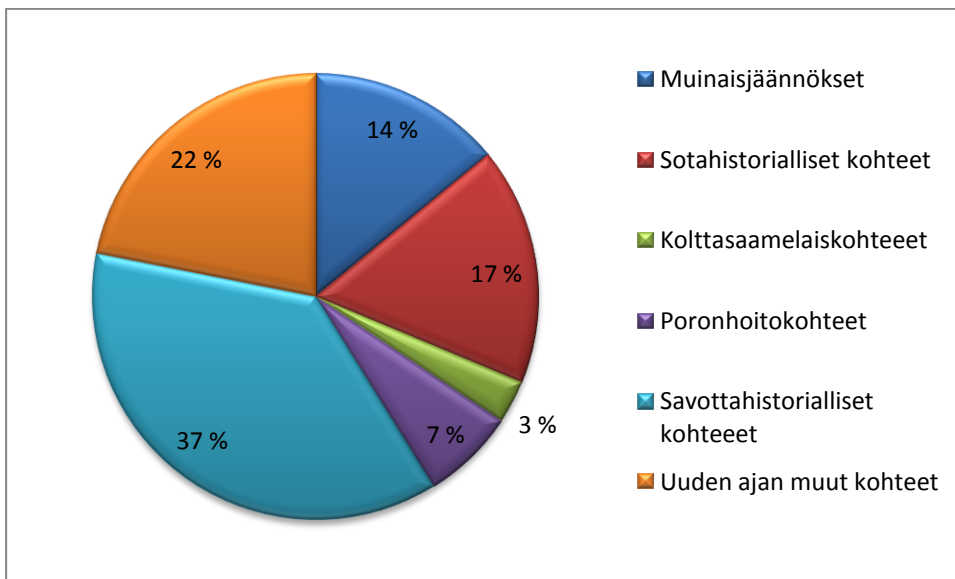
Metsähallitus kartoitti ja inventoi Inarin metsät 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa. Sahapuiden leimaus käynnistyi Inarissa Paatsjoen vesistöalueella vuonna 1904. Puut saatiin myytyä vasta 1915 ATIF-yhtiölle (Allmänna Trävaru-Aktiebolaget i Finland), joka osti sahapuuta 2,3 miljoonaa runkoa vuoteen 1939 mennessä, ja Inarin hoitoalue oli yksi tärkeimpiä puuntuottajia. Vuonna 1939 oli suunnitteilla savotta Luton alueella, ja sen leimaus saatiin valmiiksi syyskuussa 1939. Samoin teiden ja kämppien rakentaminen oli jo aloitettu, mutta savotta keskeytyi talvisodan alettua. (Nahkiasoja 2003: 242, Sandström 2009: 53-54, 75-76, 149) Sotien aikana noin 85 % rakennuskannasta tuhoutui, ja niiden jälkeen käynnistyivät Inarissa jälleenrakennushakkuut heti maaliskuussa 1945. Ivalon Saha Oy tuotti suurimman osan sahauksista paikalliseen käyttöön ja Imatran Voima Oy toimitti puutavaraa Jäniskosken ja Rajakosken voimalaitostyömaille. Hakkuut alkoivat koneellistua 1950-luvulla, mutta vielä vuonna 1954 Inarin savotoilla oli töissä 910 työntekijää, joista paikallisia asukkaita oli nelisensataa. (Lehtola 2003: 372, 426-429.)

4. Tulosten tarkastelua

Ivalon koillis- ja luoteispuolisilta metsätalousalueilta tunnettiin ennen vuoden 2011 kulttuuri-perintöinventointia 89 muinaisjäännöstä, 5 irtolöytökohdetta ja kaksi valtakunnallisesti merkittävää rakennettu kulttuuriympäristöä. Inventoinnissa dokumentoitiin yhteensä 193 kohdetta, joista on 27 esihistoriallista, historiallista tai ajoittamatonta muinaisjäännöstä tai irtolöytökohdetta, 33 toisen maailmansodan aikaista kohdetta, 6 kolttasaamelaisten väliaikaisasutukseen ja 13 poronhoitoon liittyvää kohdetta, 71 savottahistoriallista kohdetta ja 42 muuta uuden ajan kulttuuriperintökohdetta.

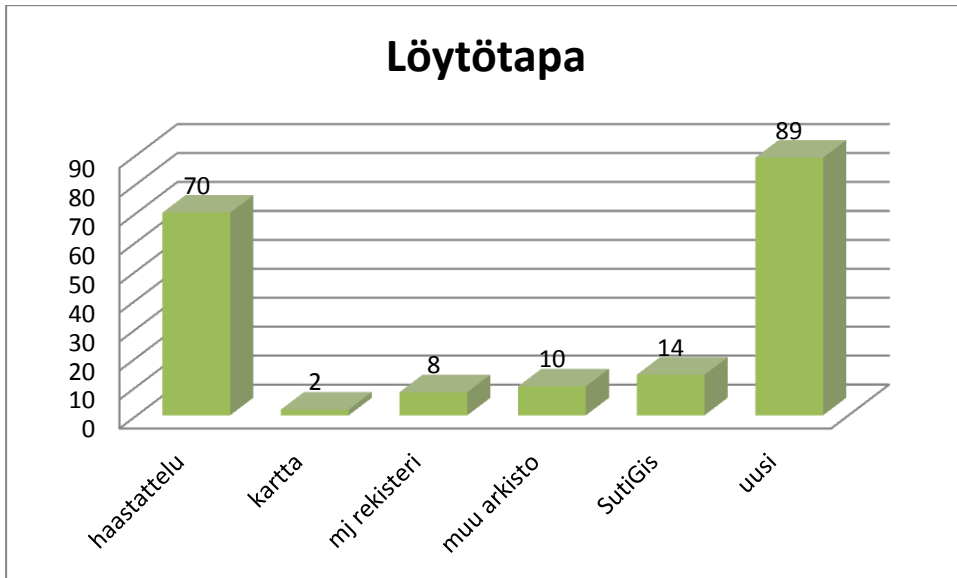

Taulukko 2. Kesällä 2011 inventoitujen kohteiden lukumäärä tyypeittäin.

Taulukko 3. Vuonna 2011 inventoitujen kohteiden prosentuaalinen jakauma. Otantaan on sisällytetty kaikki 193 kohdetta.

Haastattelujen perusteella tarkastettiin inventointialueelta 70 kulttuuriperintökohdetta, ja inventoinnin aikana löytyi 89 uutta kulttuuriperintökohdetta. Peruskarttoja, arkistoja, vanhoja karttoja ja muinaisjännösrekisteriä hyödyntämällä tarkastettiin 20 kohdetta. SutiGis havaintojen perusteella tarkastettiin 14 kohdetta. Kuitenkin osasta kohteista saatiin tietoa useista lähteistä.

Taulukko 4. Ivalon koillis- ja luoteispuolisten metsätalousalueiden inventoinnissa löytyi 89 uutta kulttuuriperintökohdetta, mikä on lähes puolet kaikista vuonna 2011 inventoiduista kohteista. Toiseksi tärkein löytötapa oli haastattelu.

4.1. Muinaisjäännökset

Inventoinnissa tarkastettiin kaikkiaan 27 muinaisjäännöskohdetta. Näistä uusia kohteita on 18 kappaletta, joista 1 on kivikautinen asuinpaikka, yksi esihistoriallinen löytöpaikka, 13 pyyntikuoppakohtetta. Historiallisen ajan kohteita inventoitiin kolme: susitarha, merkkipuu ja tarinapaikka. Pyyntikuoppakohteista osa on kuuluu pyyntikuoppajärjestelmiin joiden kuoppien väliset etäisyydet ovat suuria, minkä vuoksi ne otettiin erillisinä kohteina. Muinaisjäännösrekisteriin osa niistä voitaisiin yhdistää, jolloin kohteita olisi vain yhdeksän. Suurin pyyntikuoppa keskittymä sijaitsee Kontosjärven itäpuolella, jossa aiemmin tunnettujen Ilpisjärven ja Peuranampumavaaran kohteiden eteläpuolelta Akalauttalompololan läheisyydestä löytyi vielä kahdeksan pyyntikuoppaa. Näin ollen noin 4,3 km pitkällä hiekkajaksolla Akalauttalopolasta Ylemmälle Ahmajärvelle on kaikkiaan 37 pyyntikuoppaa.

Inventoiduista muinaisjäännöksistä kaksi sijoittui Luontopalvelujen alueelle ja yksi yksityismaalle. Huonâsmyedhiväärâasin susitarha jäännös (Reiska-tunnus 139986), sijaitsi saadun vihjeen perusteella joko valtion- tai yksityismaalla ja osoittautui lopulta olevan yksityismaalla, se kuitenkin dokumentoitiin kohteen harvinaisuuden vuoksi. Sarminiemessä sijaitsevat Peskanlampien (Rt 141105) ja Peskinmyetkin (Rt 141108) pyyntikuopat sijaitsevat Luontopalveluiden alueella, muuta lähellä metsätalousalueen rajaa, joten ne tarkistettiin.

4.2. Sotahistorialliset kohteet

Inventointialueen sotahistorialliset kohteet liittyvät kaikki toiseen maailmansotaan ja Lapin sotaan. Kohteet sijoittuvat Nellimintien ja Virtaniementien ympäristöön sekä Miesniemeen. Osa kohteesta on saksalaisten laajoja asemapaikkoja, joissa on erilaisia alakohteita kuten poteroita, tuliasemia, juoksuhautoja, rakennusten ja rakennelmien jäännöksiä, korsuja ja piikkilanka-aitoja. Tällaisia ovat mm. Paksuniemen asemapaikan alue (Rt 142965) ja siihen liittyvät muut rakennelmat Rautaportin alueella, jossa on myös puna-armeijan valmistamia rakenteita. Osa kohteista on yhden miehen pesäkkeitä pieninä ryhminä, joista jokainen pesäke merkittiin omaksi kohteekseen. Muita sotahistoriallisia kohteita alueella ovat mm. ilmavalvontatornit ja Neuvostoliittolaisen lentokoneen putoamispaikka ja neuvostosotilaan hautapaikka. Osan rakentamista tai neuvostoliittolaisten vankien rakentamista rakennelmista saksalaiset olivat ehtineet polttaa lähtiessään ja osa rakennelmista on ilmeisesti tuhouttu suomalaisten toimesta sodan jälkeen. Esimerkiksi Paksuniemessä osa juoksuhaudoista ja poteroista on täytetty.

Kohteet yhteensä	193	Kolttien väliaikaiset asuinpaikat	6
Esihistorialliset kohteet	27	kolttakämpä jäännös	4
esihistoriallinen löytöpaikka	1	kolttakenttä jäännös	1
kivikautinen asuinpaikka	2	lammaspuura	1
lapinkenttä	1		
muinaisjäännösryhmät	2	Savottahistorialliset kohteet	71
pyyntikuoppa/-ryhmä	16	kämpä jäännös	9
		kämppäalue jäännös	2
Historialliset kohteet	5	savottakämpä jäännös	14
merkkipuu	1	savottakämpä ja sauna jäännös	1
rakennuksen pohja	2	savottakämpä ja talli jäännös	12
susitarha	1	savottakämppäalue jäännös	18
tarinapaikka	1	savotta-/talvitie	8
		tammi jäännös	5
Sodan aikaiset kohteet	33	tammi ja ränni jäännös	1
ilmavalvontatorni	2		
korsu	1	Uuden ajan kulttuuriperintökohteet	42
kämpä	2	ansa jäännös	1
kämppäalue	1	hiilimiilu jäännös	1
lentokoneen putoamispaikka	1	kalakellari jäännös	1
neuvostosotilaan hauta	1	kortesuova/heinähaasia jäännös	11
potero	11	kuoppa jäännös	1
puolustusvarustus	8	kämpä jäännös	6
rakennelma	1	kämppäalue jäännös	1
saksalaisten asemapaikka	4	lautta jäännös	1
vankileiri	1	leiripaikka	1
		pilkkapolku, pilkkapuu	7
Porokohteet	13	silta jäännös	3
poroaita jäännös	11	uuni jäännös	1
poroerotusaita jäännös	2	tervahauta jäännös	3
		vene jäännös	4
		vetotaival	1

Taulukko 5. Luettelo kesän 2011 inventoinnissa löytyneistä kohteista tyypeittäin.

4.3. Poronhoitoon liittyvät kohteet

Alueelta inventoitiin 13 poronhoitoon liittyvää kohdetta, jotka kaikki ovat poroaitojen jäännöksiä. Näistä 10 on osia pidemmistä aidoista, joten aitoja on itse asiassa vain viisi kappaletta. Haapakurun aidan jäännökset ovat varsin poikkeukselliset. Sen tolpat on osin tehty pitkiin kantoihin, jotka on veistetty litteiksi ja niihin on kirveellä veistetty suorakulmaiset aukot riukuja varten. Itse riutu'ut ovat osittain suuria pyöröhirsiiä. Heinä- ja kortesuovat on sisällytetty uusiin kulttuuriperintökohteisiin.

4.4. Kolttien väliaikaiset asuinpaikat

Kolttien perinteinen asuinalue on ulottunut Näätämöstä Petsamoon ja Tuuloman Lappiin, mutta valtioiden väliset rajanvedot ovat aikojen saatossa muuttaneet heidän asuinalueitaan radikaalisti. Toisen maailmansodan seurauksena Petsamon, Paatsjoen ja Suonikylän siitojen kolttasaamelaisia evakuoitiin Suomeen, ja vuonna 1944 koko Lapin läänin asukkaat evakuoitiin Pohjanmaalle. Evakosta koltat palasivat Ivalon, Akujärven, Luttojoen ja Virtaniemen rajaamalle alueelle. He perustivat väliaikaisia asuinpaikkoja Luton ja Nellimin väliselle alueelle, mahdollisimman lähelle entisiä kotiseutujaan. Vasta vuonna 1948 valtioneuvosto antoi päätöksen kolttien asuttamisesta Näätämö-Sevettijärvi -alueelle, ja väestö pääsi muuttamaan sinne maaliskuussa 1949. (Sverloff 2003, s. 133-136; http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2132).

Kolttien väliaikaisia asuinpaikkoja tai niihin liittyviä kohteita inventoitiin kesällä 2011 kuusi kappaletta. Näistä neljä sijaitsee Sarmijärven läheisyydessä, yksi Talasjärven itärannalla ja yksi Keskimöjärven pohjoisrannalla. Yhtä lukuun ottamatta kohteet löytyivät haastatteluissa saatujen tietojen perusteella, joita ilman niiden löytyminen olisi ollut erittäin epätodennäköistä.

4.5. Savottahistorialliset kohteet

Suurimmasta osasta savottakohteita kertoi Reino Lahdenmäki. Kesällä 2011 inventoitiin 71 savottahistoriallista kohdetta, joista suurin osa on kämppäjäänöksiä jotka ajoittuvat 1920- ja 1930-luvuille. Ne on rakennettu Atif-metsäyhtiön (eli Allmänna trävaro-aktiebolaget i Finland) savottoja varten. Suurin osa savottakohteista sisältää joko kaksi rakennusta, joista toinen on asuinrakennus ja toinen on talli tai yhden kaksiosaisen rakennuksen. Muutamassa kohteessa rakennuksia on enemmän. Rakennukset on tyypillisesti valmistettu varaamattomista ja kuorimattomista pyöröhirsistä, asuinrakennuksissa sisäseinät on yleensä veistetty tasaisiksi, talleissa ei. Hirsien välit ovat suuret ja ne on tilkitty sammalella. Nurkissa on tyypillisesti vain yläpuoliset, sahalla tehdyt ja pohjaltaan suorakulmaiset, koirankaulasalvokset. Ikkunoiden ja ovien reunoissa on poratut ja veistetyt, U-muotoiset urat, joissa on pyöreät karapuut. Ovilla on yleensä myös kamanapuut. Sisällä on kiinteät pöydät ja makuulaverit, joiden tukihirret on voitu salvoa seinähirsien väliin. Ne ovat yleensä huonosti säilyneet. Seiniin on naulattu lankuista tehtyjä kapeita hyllyjä, tai suurempia hyllyjä joiden kannattimille on porattu reiät. Lisäksi seinissä on porareikään kiinnitettyjä yksittäisiä koukkuja sekä nauvoja. Tyypillisiä ovat myös kyljestään avatusta säilykepurkista tehdyt pienet hyllyt. Paremmin säilyneissä kohteissa laverien kohdalla voi olla jäljellä ohuita lautoja, jotka on naulattu hirsien rakojen kohdalle. Kämpissä ei yleensä ole jäljellä liesikiveystä, vaan niitä on lämmitetty kamiinalla.

Kämppien säilyneisyystaso vaihteli huomattavasti, osassa kämpistä lähes kaikki seinähirret olivat säilyneet, mutta suurimmassa osassa hirsii oli vain muutama kerta, osassa vain yksi hirsikerta, eli nämä kämpät on mahdollisesti purettu. Kämppiä havaittiin inventointialueella runsaasti, paikoin niitä on muutaman sadan metrin välein järvien tai vesistöreittien varrella. Reino Lahdenmäen mukaan esimerkiksi Kontosjärven ympäristössä on ollut noin 50 kämppää, eli läheskään kaikkia kämppiä ei inventoinnissa havaittu. Tähän vaikuttaa tietenkin myös se että osa kämpistä on savotoiden päätyttyä purettu tai myyty ja siirretty esimerkiksi yksityishenkilöiden pihapiireihin tai metsähallituksen omistamiin muihin kohteisiin. Muutamia kohteita on tietoisesti myös tuhottu, jotteivät ”epätoivotut ainekset” jäisi asustelemaan alueen metsiin. Muita savottahistoriallisia kohteita ovat uittopadot ja talvitiet.

4.6. Uuden ajan kulttuuriperintökohteet

Muita uuden ajan kulttuuriperintökohteita inventoitiin 42 kappaletta. Kohderyhmiä olivat mm. rakennusten jäänteet, tervahaudat, hiilimiilut, sillat ja heinähaasiat sekä kortesuovat. Alueella liikkumisesta kertovat veneiden ja lautan jäännökset sekä pilkkapolut ja -puut.

5. Lopuksi

Inventoiduista kohteista 164 oli uuden ajan kohteita, eli 85 % kokonaismäärästä. Niistä lähes puolet oli savottahistoriallisia. Niiden dokumentointi onkin tärkeää, sillä niiden usein vähäiset jäänteet tulevat luultavasti katoamaan maastosta varsin nopeasti lähivuosikymmeninä. Sotahistoriallisia kohteita oli uuden ajan kohteista noin viidesosa, mutta kohteiden laajuus ja alakohteiden runsas määrä johti siihen että niitä ei ehditty käydä läpi kuin pintapuolisesti. Niiden tarkempi kartoitustyö toisi lisävalaistusta saksalaissotilaiden toiminnan intensiivisyyteen Inarin alueella toisen maailmansodan aikana.

Rovaniemellä 9.5.2012

Juha-Pekka Joona

Lähteet

Painetut:

Carpelan, C. 2003. Inarilaisten arkeologiset vaiheet. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Kalpio, S. ja T. Bergman 1999. Lapin perinnemaisemat. Lapin ympäristökeskus ja Metsähallitus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 116.

Lehtola, V.-P. 2003. Tuhon ja kasvun vuodet 1939-1960. Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Luhta, V. 2003. Inarin luonnonhistoria. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Nahkiaisoja, T. 2003. Inarilaisyhteisön murroksen aika 1877-1920. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Nahkiaisoja, T. 2003. Uudisasuttajien aika 1750-1876. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Sandström, O. 2009. Tukkeja tunturin takaa, Luton peruuntunut autosavotta vuonna 1939 ja muita hankkeita.

Silvennoinen, A. 1998. Pohjois-Suomen liuskealueet, kerrosintruusiot ja granuliittialue. Teoksessa Suomen kallioperä: 3000 vuosimiljoonaa. Toim. M. Lehtinen, P. Nurmi ja T. Rämö.

Vahtola, J. 2003. Saamelaiset Inarin kansa 1550 – 1660. Teoksessa Inari-Aanaar. Inarin historia jääkaudesta nykypäivään. Toim. V.-P. Lehtola.

Valtonen, H. 2009. Hylkyretkiä pohjolaan. Keski-Suomen ilmailumuseon julkaisuja 10.

Painamattomat:

Arponen A. 1990, Inarin Rahajärven arkeologinen inventointi heinäkuussa 1990. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Karjalainen, T. 2004, Nellim – Paatsjoki –tielinjan inventointi. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Metsähallitus asia 1241/43/2008. Metsähallituksen suojelualueiden kulttuuriperinnön inventointiohje.

Ojanlatva, E. 2008, Inarijärven osayleiskaava-alueen ja Inarin kirkonkylän asemakaava-alueen arkeologinen inventointi. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Ojanlatva, E. 2010, Ivalon kaakkoispuolisen metsätalousalueen kulttuuriperintöinventointi. Metsähallitus.

Rautiainen P. ja Karjalainen T. 2009: Kulttuuriperintökohteiden inventointi 2009, Tsarmitunturin erämaa-alue, Inari. Metsähallitus, Luontopalvelut, inventointiraportti.

Tallavaara, M. & Varonen M. 2007, Inari, Ivalon paliskunnan yleiskaava-alueen arkeologinen inventointi. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Valtonen, T. 2000, Mutajärvi E, Kotkajärvi E, Kotajärvi W, Illeppijärvi, tarkastuksia. Museovirasto, arkeologian osasto, topografinen arkisto.

Kartat:

Geologian tutkimuskeskus 1984. Suomen maaperä 1:1000000.

Korsman, K., Koistinen, T., Kohonen, J., Wennerström, M., Ekdahl, E., Honkamo, M., Idman, H. ja Y. Pekkala 1997. Suomen kallioperäkartta 1:1000 000.

Internet-lähteet:

Finlex - Kolttalaki 253/1995. 24.2.1995.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1995/19950253>

Finlex - Muinaismuistolaki 295/1963. 17.6.1963.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1963/19630295>

Museovirasto - Rekisteriportaali. Inari.
<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY. Kolttasaamelaisten asutuspaikat. Inari, Sodankylä.
http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=2132.

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY. Inarinsaamelaisten vuotuismuuton talvi- ja kesäpaikat. Inari, Sodankylä.
http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=5216

Haastatellut henkilöt/tiedonannot:

Matti Huru
Petri Hänninen
Paavo Jefremoff
Matti Kyllönen
Reino Lahdenmäki
Olli Osmonen
Ari Paadar
Jorma von Pandy
Kalle Puttonen
Veikko Titola

Ivalon koillis- ja luoteispuolisten metsätalousalueiden kulttuuriperintöinventointi 2011

Osa 2 Kohdekuvaukset

Kohdeluettelo

Kohdenimi	Reiska	X	Y	Z
MUINAISJÄÄNNÖKSET				
Akalauttalo 1 pyyntikuoppa	142697	3564422	7626083	205
Akalauttalo 2 pyyntikuoppa	142698	3564495	7626113	204
Akalauttalo 3 pyyntikuoppa	142700	3564665	7626398	205
Akalauttalo 4 pyyntikuoppa	142701	3564693	7626542	204
Akalauttalo 5 pyyntikuoppia	142702	3564739	7626743	203
Huonâsmyedhivâaráás susitarha jäännös	139986	3560581	7635467	164
Illeppijärvi muinaisjäännösryhmät (muinaisjäännösrekisteri 1000002877)	142580	3566302	7628070	200
Ilpisjoki 2 tupa jäännös (muinaisjäännösrekisteri 148010804)	142942	3560228	7637069	152
Kaakkurijärvi pyyntikuoppia	139263	3547245	7630291	150
Kivijärvi Vetehisenkivi tarinapaikka	139967	3561409	7633555	169
Kontosjärvi 1 kivikautinen asuinpaikka (muinaisjäännösrekisteri 148010795)	142737	3563186	7628793	200
Kontosjärvi 2 lapinkenttä (muinaisjäännösrekisteri 1000011438)	142759	3563271	7628915	200
Liisankoski 2 merkkipuu	139573	3547286	7634656	140
Luottojärvi 2 kivikautinen asuinpaikka	143220	3548369	7631022	140
Mutajärvi/Pyhäjärvinen pyyntikuopat (muinaisjäännösrekisteri 148010122)	142927	3554614	7640076	125
Peskanlammet pyyntikuoppa	141105	3542907	7640373	125
Peskinmyetki pyyntikuoppia	141108	3542415	7640875	135
Peuranampumavaara pyyntikuoppia	142661	3565234	7626976	200
Pitkälampi talonpohja jäännös (muinaisjäännösrekisteri 1000002805)	141792	3559763	7655268	148
Ruohovaara pyyntikuoppia	141959	3554536	7650730	160
Santajärvi 1 pyyntikuoppa	142919	3554116	7640589	124
Suovaselkä 1 pyyntikuoppa	141739	3560155	7651691	162
Suovaselkä 2 pyyntikuoppa	141762	3560183	7651542	161
Suovaselkä 3 pyyntikuoppa	141767	3560269	7651524	161
Ylempi Ahmajärvi 1 pyyntikuoppa	142837	3567514	7629016	200
Ylempi Ahmajärvi 2 irtolöytöpaikka	142841	3567514	7629016	200
Ylimmäinen Santajärvi muinaisjäännösryhmät (muinaisjäännösrekisteri 148010121)	142897	3553978	7640351	124

SOTAHISTORIALLISET KOHTEET	Reiska	X	Y	Z
Ahvenlahti saksalaisten asemapaikka	141165	3547629	7636374	145
Joukhaijärvi 1 saksalaisten asemapaikka jäännös	142084	3558825	7650107	164
Joukhaijärvi 4 kämpä jäännös	142126	3559011	7650010	161
Kaitavaara 2 ilmavalvontatorni jäännös	141022	3548176	7637712	233
Kaitavaara 3 kämpä jäännös	141042	3548019	7637619	232
Keskimöjärvi 3 potero jäännös	140982	3559526	7642631	145
Keskimöjärvi 4 potero jäännös	140983	3559856	7642526	146
Keskimöjärvi 5 potero jäännös	140984	3560071	7642529	140
Keskimöjärvi 6 potero jäännös	140985	3560463	7642561	140
Keskimöjärvi 7 korsu jäännös	140987	3560413	7642613	141
Korppivaara pohjoinen vankileiri jäännös (muinaisjäännösrekisteri 1000012533)	142882	3512989	7642302	138
Matjärvi puolustusvarustus jäännös	142963	3556668	7644269	135
Mustikkavaara 1 rakennelma jäännös	142026	3556779	7649746	188
Mustikkavaara 2 saksalaisten asemapaikka jäännös	142031	3556831	7649562	200
Mutajärvi 1 potero jäännös	142920	3553784	7640002	145
Mutajärvi 2 potero jäännös	142921	3553856	7640013	139
Mutajärvi 3 potero jäännös	142922	3554040	7640155	130
Mutajärvi 4 potero jäännös	142923	3554070	7640202	127
Mutajärvi 5 potero jäännös	142924	3554125	7640277	131

Mutajärvi 6 potero jäännös	142925	3554096	7640341	130
Nelliminvaara 1 kämpppäalue jäännös	140731	3558192	7643381	170
Nellimjärvi 1 puolustusvarustus jäännös	143161	3557953	7642930	125
Nellimjärvi 2 puolustusvarustus jäännös	143162	3557541	7643234	125
Paksuniemi saksalaisten asemapaikka jäännös	142965	3556089	7643816	125
Palokotavaara lentokone jäännös	140681	3572283	7642968	200
Paloselkä neuvostosotilaan hauta	141225	3539010	7629976	149
Petäjänkuorimavaara ilmavalvontatorni jäännös	141135	3546189	7635790	200
Pikku Matjärvi puolustusvarustus jäännös	142948	3556971	7644963	130
Rautaportti puolustusvarustus jäännös	142967	3556368	7643091	
Ruoholammet puolustusvarustusjäännös	141163	3557515	7643744	137
Ryevdijavraah puolustusvarustus jäännös	142966	3556399	7643472	130
Rytilahti puolustusvarustus jäännös	143160	3557110	7643105	125
Vellivaara potero jäännös	142362	3535929	7627279	188

PORONHOITOON LIITTYVÄT KOHTEET	Reiska	X	Y	Z
Haapakuru 1 poroaita ja pilkkapolku jäännös	142222	3551025	7637268	150
Haapakuru 2 poroaita jäännös	142223	3551472	7637633	148
Haapakuru 3 poroaita jäännös	142224	3551673	7637856	147
Haapakuru 4 poroaita jäännös	142242	3551895	7638078	143
Harijärvi poroaitaus	142869	3544167	7593522	182
Martinjärvi 1 erotusaita jäännös	140085	3547237	7629614	150
Martinjärvi 2 erotusaita jäännös	140123	3547258	7629955	145
Martintupavaara poroaita jäännös	142983	3534086	7627370	135
Pahtajärvi 1 poroaita jäännös	142182	3550836	7636233	147
Pahtajärvi 2 poroaita jäännös	142183	3550776	7636542	147
Siikajoki 2 poroaita jäännös	142977	3567569	7639545	165
Siikajoki 3 poroaita jäännös	142978	3568593	7638738	175
Talasoja 2 poroaita jäännös	138201	3553924	7629946	165

KOLTTIEN VÄLIAIKAISET ASUINPAIKAT	Reiska	X	Y	Z
Keskimöjärvi 2 kolttakenttä jäännös	140897	3560311	7642604	139
Liisankoski 1 kolttakämpä jäännös	139595	3547315	7634618	141
Talajärvi 1 lammaspuura jäännös	139229	3554695	7629626	169
Torrakkavaara 1 kolttakämpä jäännös	139647	3547096	7634317	145
Torrakkavaara 2 kolttakämpä jäännös	139663	3546812	7634181	133
Tuvanselkäjärvi kolttakämpä jäännös	139299	3547401	7631166	143

SAVOTTAHISTORIAALLISET KOHTEET	Reiska	X	Y	Z
Ahvenjärvi/Riekkolompola tammi jäännös	140523	3561067	7639029	149
Alempi Juoksemajärvi kämpppä jäännös	139993	3556648	7639988	140
Haapavuono/Taukomajärvi 1 talvitie	142322	3550553	7635286	143
Haapavuono/Taukomajärvi 2 talvitie	142334	3550572	7635317	140
Hanhilampi savottakämpppäalue jäännös	141484	3551661	7653895	138
Härkäjärvi savottakämpppäalue jäännös	138939	3552546	7633826	190
Iso Paskuljärvi savottakämpppä jäännös	139123	3552552	7631266	150
Joutsenampumajärvi savottakämpppäalue jäännös	141585	3552304	7657604	125
Kaitavaara 1 savottakämpppäalue jäännös	140992	3549394	7639065	161
Kalatonjärvi savottakämpppäalue jäännös	141262	3506204	7630887	154
Kalkuselkä Kämpälämmet savottakämpppäalue jäännös	141242	3507589	7631259	197
Kangas-Eenokin Kämpälampi 1 savottakämpppäalue jäännös	141907	3557097	7652589	170
Kangas-Eenokin Kämpälampi 2 savottakämpppäalue jäännös	141921	3557303	7652915	170
Keskimöjärvi 1 savottakämpppäalue jäännös	140706	3558586	7642524	141

Koddoohjärvi talvitie jäännös	142981	3556353	7630343	186
Kontosjoki uittopato ja -ränni jäännös	142774	3563188	7628827	200
Kontosjärvi 3 kämppäalue jäännös	142809	3563205	7628764	200
Kontosjärvi 4 Juomusniemi kämppä jäännös	139923	3564455	7628392	200
Kontosjärvi 5 kämppä jäännös	139928	3564916	7628338	200
Kontosjärvi 6 kämppä jäännös	139929	3566243	7628282	200
Korsujärvi 1 savottakämppäalue jäännös	140645	3562869	7641780	144
Korsujärvi 2 kämppä jäännös	140664	3562954	7641513	145
Kämppäjärvi savottakämppä jäännös	139329	3562732	7627515	232
Laisperänjärvi 1 savottakämppä jäännös	141102	3545938	7639897	140
Laisperänjärvi 2 savottakämppä jäännös	141103	3545684	7640835	137
Leppäjärvi/Pyhäjärvi 2 savottakämppäalue jäännös	141050	3546871	7638775	130
Leppäoianjärvi savottakämppäalue jäännös	141504	3551341	7653805	141
Liisankoski 3 tammi jäännös	139872	3547321	7634540	139
Majavajärvi savottakämppäalue jäännös	141462	3557940	7657912	148
Majavaselkä savottakämppäalue jäännös	141476	3558344	7658240	144
Mukkajärvi lounas kämppäalue jäännös	141333	3510661	7635202	158
Mustikkavaara Kämppälammet 1 savottakämppäalue jäännös	142004	3556621	7648654	140
Niemijärvi savottakämppä ja talli jäännös	142877	3551127	7595719	159
Niemilampi savottakämppä ja talli jäännös	142871	3550236	7594724	171
Niskakoski 1 uittopato jäännös	140432	3565247	7638777	160
Niskakoski 2 kämppä jäännös	140444	3565233	7638844	159
Paloselkäjärvi 1 savottakämppäalue jäännös	141197	3541567	7630730	195
Paloselkäjärvi 2 kämppä jäännös	141214	3541295	7628943	196
Paltsajärvi savottakämppä jäännös	139382	3560402	7629973	190
Pieni Paskujärvi savottakämppäalue jäännös	139187	3551630	7631531	150
Pikku-Kuortesjärvi kämppäalue jäännös	141399	3547318	7654413	139
Pitkajärvi savottakämppä jäännös	139154	3553375	7630962	160
Pyhäjärvenlompolat 1 talvitie	141083	3546956	7639938	127
Pyhäjärvenlompolat 2 talvitie	141084	3546927	7640451	123
Pyhäjärvenlompolat 3 talvitie	141085	3546978	7641032	124
Radiokämppäjärvi 1 savottakämppä jäännös	141122	3545389	7637949	161
Riekkolompola 1 savottakämppäalue jäännös	140505	3561730	7639049	150
Ruohojärvi 1 savottakämppäalue jäännös	141566	3552188	7653852	132
Ruohojärvi 2 savottakämppä jäännös	141576	3552729	7653719	131
Rytijärvi savottakämppäalue jäännös	142262	3551448	7635928	164
Sarmijärvi Haapaniemi savottakämppäalue jäännös	139665	3549731	7635067	140
Sarmijärvi Markittaniemi kämppäalue jäännös	139829	3549259	7633863	140
Sarmilompola Matinlahti kämppäalue jäännös	141125	3545371	7634888	120
Sarvikappalejärvi 1 savottakämppä jäännös	141012	3548111	7639111	127
Sarvikappalejärvi 2 savottakämppä jäännös	141015	3548070	7639348	126
Siikajoki tammi jäännös	140486	3568140	7639554	161
Siskelijärvi savottakämppäalue jäännös	140457	3567791	7638597	160
Sulkusjärvi 2 Liittolahti savottakämppä jäännös	140286	3567753	7634844	160
Sulkusjärvi 3 Joutilaslahti savottakämppäalue jäännös	140343	3567790	7634508	160
Sulkusjärvi 4 Pitkälähti 1 savottakämppäalue jäännös	140362	3568361	7634004	160
Sulkusjärvi 5 Pitkälähti 2 kämppä jäännös	140423	3568935	7633641	160
Talajärvi 2 savottakämppä jäännös	139242	3554838	7629460	170
Talasoja 1 savottakämppä jäännös	136679	3554089	7630053	166
Talasoja 3 tammi jäännös	138667	3554216	7630036	166
Talasoja 4 kämppä jäännös	138295	3553845	7630228	170
Taukomajärvi/Rytijärvi talvitie	142347	3551217	7635715	148
Tikkijärvi savottakämppä jäännös	141232	3536319	7629786	135

Varrimakänkkä 2 talvitie	142990	3534103	7627419	134
Varrimajänkkä 3 silta jäännös	142991	3533949	7627522	132
Vuotsojätkä savottakämppeäalue jäännös	141944	3554479	7650343	158
Ylempi Juoksemajärvi savottakämppeäalue jäännös	140006	3557167	7638215	137

UUDEN AJAN KULTTUURIPERINTÖKOhteet	Reiska	X	Y	Z
Alempi Pyhäjärvi 1 heinähaasia jäännös	141086	3546967	7641095	124
Alempi Pyhäjärvi 2 heinähaasia jäännös	141087	3546858	7641103	124
Alempi Pyhäjärvi 3 leiripaikka jäännös	141088	3546860	7641075	127
Haarateema silta jäännös	139860	3549362	7632551	140
Harjuma tervahauta	139419	3548072	7632873	140
Joukhaisjärvi 2 kämppä jäännös	142113	3558792	7650342	165
Joukhaisjärvi 3 kämppä jäännös	142122	3558668	7650440	164
Joukhaisjärvi 5 kämppä jäännös	142142	3559004	7649971	158
Joukhaisjärvi 6 silta jäännös	142143	3559065	7649936	156
Kontosjärvi 7 kuoppa jäännös	142658	3565652	7627730	201
Leppäjärvi/Pyhäjärvi 1 vetotaival jäännös	141045	3546822	7638847	129
Luottojärvi 3 pilkkapolku	143221	3548342	7630910	140
Martin Kotajärvet lautta jäännös	141374	3510315	7644491	168
Mustikkavaara Kämppeälammet 2 pilkkapolku	142017	3556561	7648677	141
Mutajärvi 7 tervahauta jäännös	142926	3554459	7640378	124
Möyryoja kämppeäalue jäännös	143240	3549835	7652223	125
Nellimvaara 2 kämppeäjäännös	140809	3558732	7642934	151
Nellimvaara 3 uuni jäännös	140891	3558681	7642908	147
Pieni Paskujärvi 2 pilkkapolku	143200	3551899	7631479	148
Pitkajärvi 2 vene jäännös	139920	3554023	7630538	153
Radiokämppejärvi 2 pilkkapolku	141123	3545391	7638098	160
Riekkolompola 2 pilkkapolku	140628	3561337	7638801	155
Ruijanjoki 1 kalakellari jäännös	139255	3547881	7630872	142
Ruijanjoki 2 ansa jäännös	140208	3545171	7628563	161
Ryevjilvärjavraajuvas silta jäännös	140685	3570330	7643252	179
Rytilampi heinähaasia jäännös	139917	3546588	7631126	140
Santajärvi 2 hiilimiilu jäännös	142930	3554366	7640837	124
Sarmijärvi vene jäännös	139543	3547592	7634551	140
Siikajärvenlompola heinähaasia jäännös	140485	3567953	7639681	161
Sovintovaara tervahauta	141236	3518202	7626192	170
Sulkusjärvi 1 Kuolalahti heinähaasia	140284	3566592	7633485	159
Sulkusjärvi 6 Ahvenvaaranlahti kortesuova	140431	3564668	7636597	159
Suovaselkä 4 kämppä jäännös	141768	3560097	7651113	158
Takinkadottamajärvi kämppä jäännös	141780	3560639	7654849	148
Talajärvi 3 pilkkapolku	143199	3555018	7629409	170
Talasoja 5 heinähaasia jäännös	138687	3553979	7629969	164
Taukomajärvi 1 vene jäännös	142350	3550891	7635427	148
Taukomajärvi 2 heinähaasia jäännös	142351	3550920	7635431	148
Torrakkavaara 3 pilkkapolku ja pettupuita	143222	3547283	7634826	142
Varrimajänkkä 1 heinähaasia-alue jäännös	142984	3533943	7627482	134
Velmaniemi kortesuova jäännös	139448	3548261	7633197	140
Ylempi Ahmajärvi 3 kortesuova	142866	3567360	7628691	198
Ylempi Ahmajärvi 4 puuvene jäännös	142868	3567311	7628637	198

Akalauttalompola 1 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 142697

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7626083, Y 3564422, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Reino Lahdenmäki kertoi pyyntikuopista Akalauttalompolan läheisyydessä.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuoppa sijaitsee Akalauttalompolan luoteispuolisen lounais-koillissuuntaisen harjanteen eteläpäässä. Harjannetta ympäröi vesistö tai suo muissa suunnissa paitsi pohjoisessa. Se on päältä varsin tasainen ja laskee jyrkästi Lompolaan parin metrin törmänä. Maaperä on hiekkamoreenia. Alue on kuivaa mäntykangasta, aluskasvillisuus on jäkäliä, sammalia, puolukkaa, mustikkaa ja variksenmarjaa.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa on pyöreä, halkaisijaltaan 3 m ja 85 cm syvä, siinä ei ole valleja. Se sijaitsee hieman ympäristöä korkeamman kumpareen päällä.

Kohteen rajaus

kohde rajautuu pistemäisesti havaitun rakenteen lähiympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppa, osa järjestelmää joka jatkuu harjanteella koillisessa.

Lisätietoja

Koillisessa noin 80 m päässä on toinen pyyntikuoppa Akalauttalompola 2, 142698.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 9.6.2011   Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	0 Ei määritelty

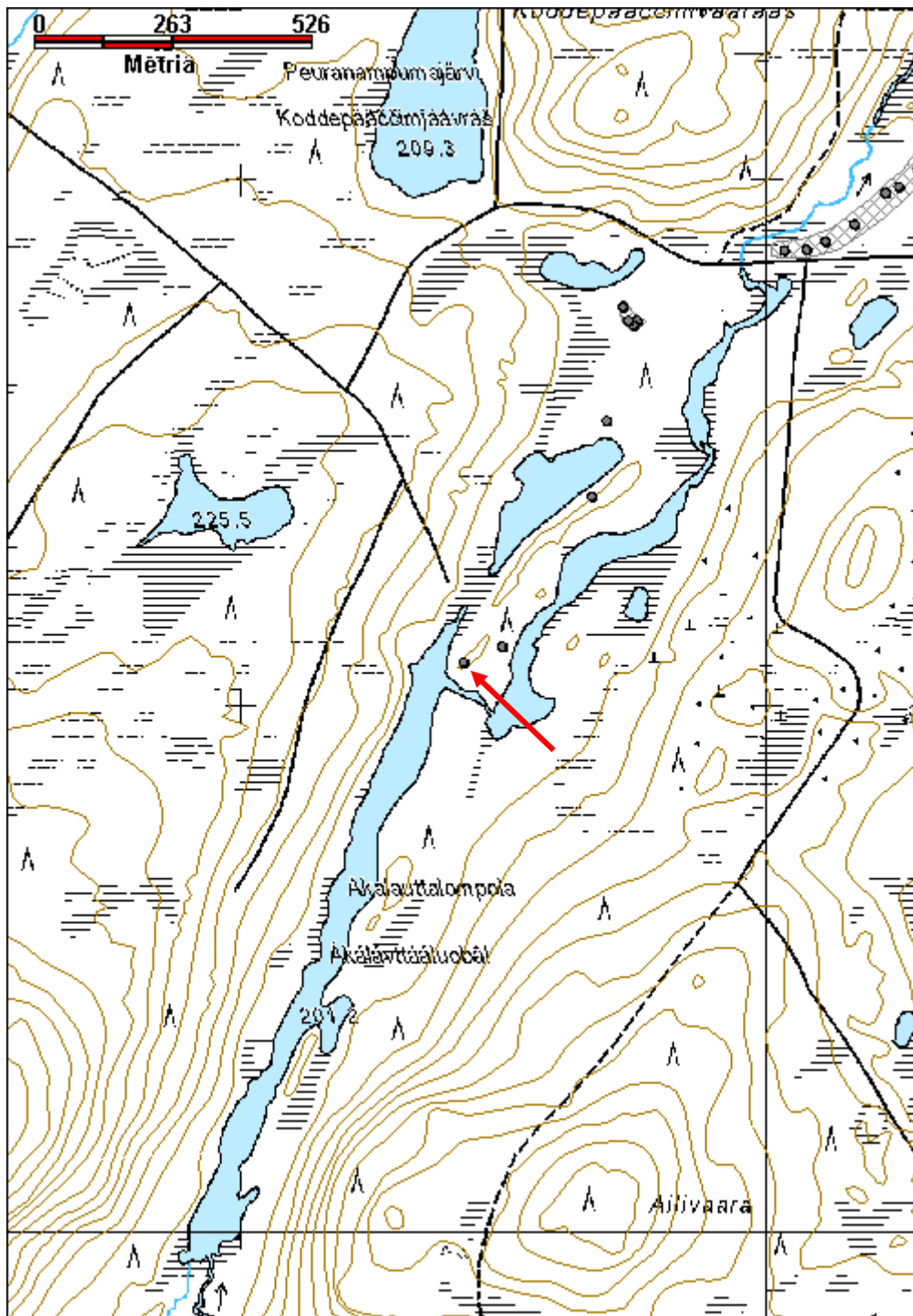

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pyyntikuoppa kuvattuna kaakkoon.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7626083, Y 3564422, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Akalauttalompola 2 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 142698

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7626113, Y 3564495, Z 204	Löydöt:	

Taustatiedot

Reino Lahdenmäki kertoi pyyntikuopista Akalauttalompolan läheisyydessä.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuoppa sijaitsee Akalauttalompolan luoteispuolisen lounais-koillissuuntaisen harjanteen eteläpäässä. Harjannetta ympäröi vesistö tai suo muissa suunnissa paitsi pohjoisessa. Se on päältä varsin tasainen ja laskee jyrkästi lompolaan parin metrin törmänä. Maaperä on hiekkamoreenia. Alue on kuivaa mäntykangasta, aluskasvillisuus on jäkäliä, sammalia, puolukkaa, mustikkaa ja variksenmarjaa.

Kohteen kuvaus

Pieni pyyntikuoppa, halkaisija 1,7 m ja syvyys 45 cm. Näyttää kolmikulmaiselta, koska reunassa on vanha maaton kanto

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti havaitun kuopan ympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppa, osa järjestelmää joka jatkuu harjanteella.

Lisätietoja

Lounaassa noin 80 m päässä on toinen pyyntikuoppa Akalauttalompola 1, 142697.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 9.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Jona
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

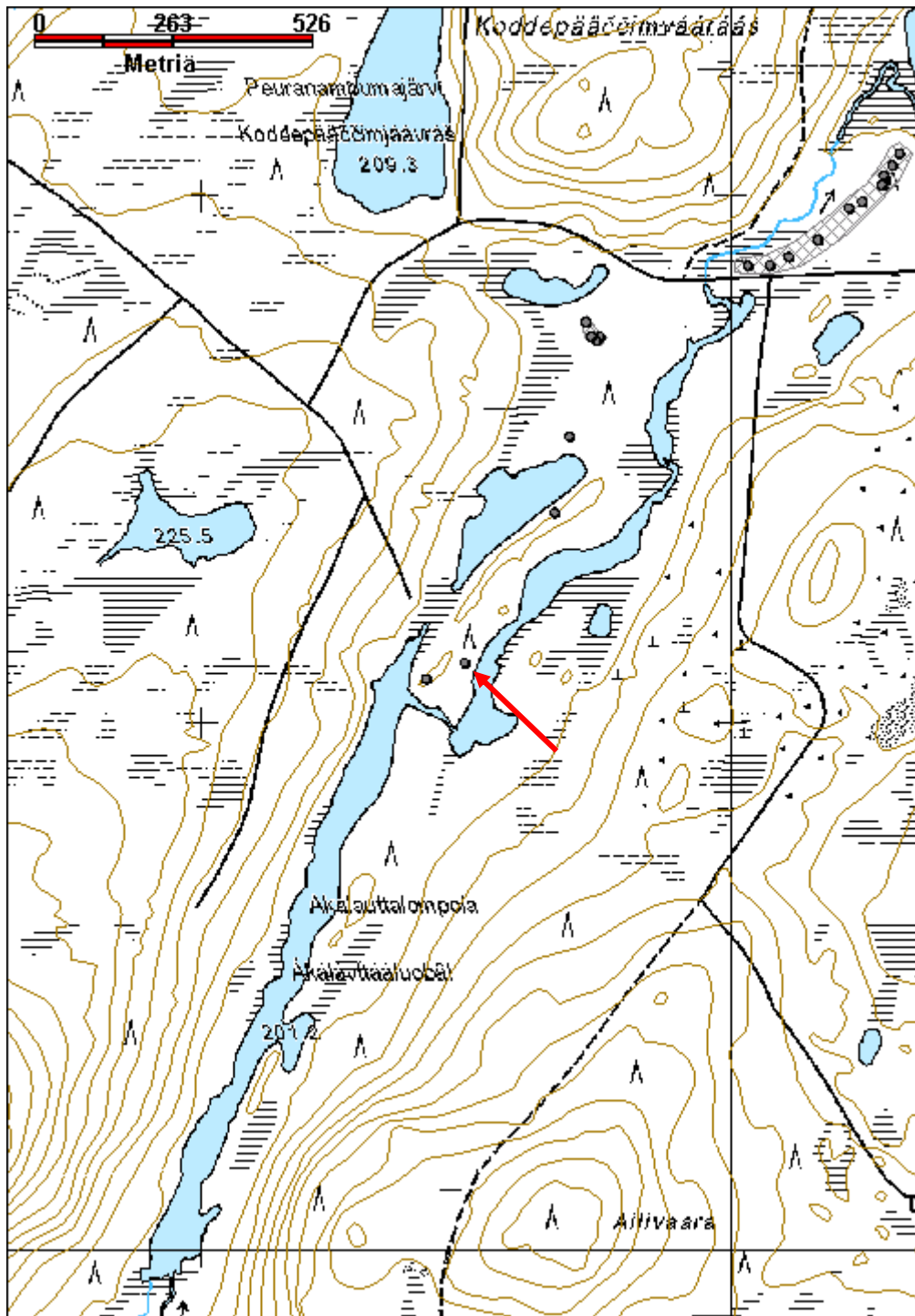
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	0 Ei määritelty

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pyyntikuoppa kuvattuna luoteeseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7626113, Y 3564495, Z 204	Mittakaava:	1:10000

Akalauttalompola 3 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 142700

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7626398, Y 3564665, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Reino Lahdenmäki kertoi pyyntikuopista Akalauttalompolan läheisyydessä.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuoppa sijaitsee Akalauttalompolan ja sen koillispuolisen nimettömän lammen välisellä harjanteella, noin 15 m lammen rannasta. Harjanne on päältä varsin tasainen ja laskee kohtalaisen jyrkästi lampeen päin. Maaperä on hiekkamoreenia. Alue on kuivaa mäntykangasta, aluskasvillisuus on jäkäliä, sammalia, puolukkaa, mustikkaa ja variksenmarjaa.

Kohteen kuvaus

Soikea, varsin pieni pyyntikuoppa, jossa on matalat vallit. Koko 3,1 m x 2,4 m, vallien ulkopuolelta noin 4,6m, syvyys 65 cm.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaitun kuopan lähiympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 9.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

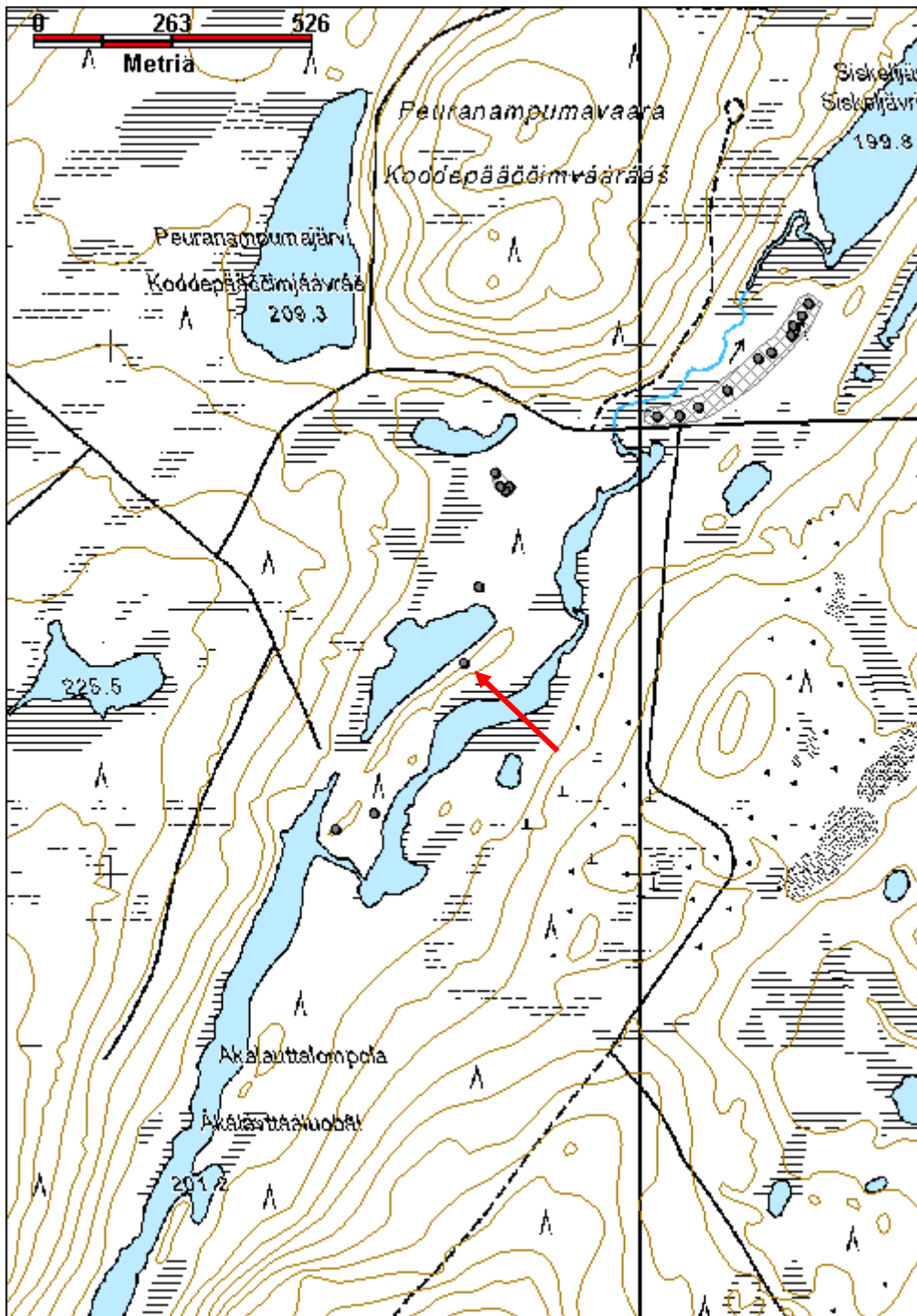
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	0 Ei määritelty

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pyyntikuoppa kuvattuna kaakkoon.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7626398, Y 3564665, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Akalauttalompola 4 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 142701

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7626542, Y 3564693, Z 204	Löydöt:	

Taustatiedot

Reino Lahdenmäki kertoi pyyntikuopista Akalauttalompolan läheisyydessä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Akalauttalompolan luoteispuolisen pienen nimettömän lammen pohjoispuolella, noin 30 m lammen rannasta. Alue on tasaista, mutta pienimuotoisesti kumpuilevaa, kuivaa kangasta, jossa kasvaa pienehköjä mäntyjä. Aluskasvillisuus on jäkäliä, sammalia, puolukkaa, variksenmarjaa ja mustikkaa. Pohjoispuolella kulkee moderni poroaita.

Kohteen kuvaus

Muodoltaan soikea pienehkö kuoppa, jossa ei ole vallia, koko 2,8 m x 2,4 m, syvyys 55 cm. Reunalla kasvaa pieni mänty.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti kuopan lähiympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 9.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

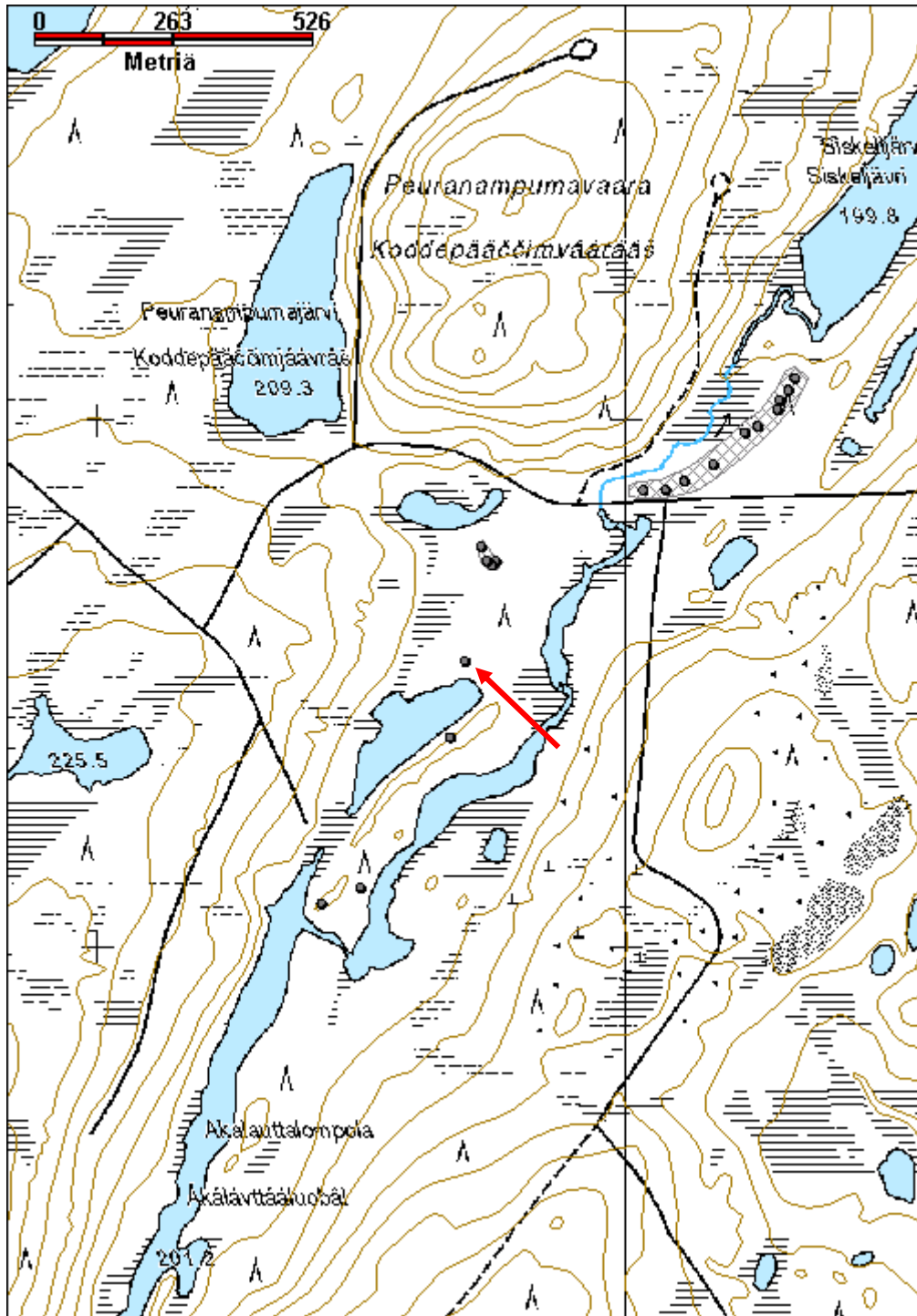
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele:	0 Ei määritelty

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pyyntikuoppa kuvattuna etelään.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7626542, Y 3564693, Z 204	Mittakaava:	1:10000

Akalauttalompola 5 pyyntikuoppia

MH-tunnus: 142702

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7626743, Y 3564739, Z 203	Löydöt:	

Taustatiedot

Reino Lahdenmäki kertoi pyyntikuopista Akalauttalompolan läheisyydessä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Peuranampumavaaran eteläpuolella, pienen nimettömän lammen lähellä, Akalauttalompolan länsipuolella. Maasto on varsin tasaista, kuivaa mäntykangasta. Aluskasvillisuus on ohut, pääasiassa jäkäliä ja sammalia, puolukkaa, variksenmarjaa ja mustikkaa. Kuopat ovat hieman ympäristöään korkeammalla alueella, itäpuolella maa laskee muutaman metrin. Maaperä on hiekkamorenia. Alueella on jonkin verran vanhaa hakkuujätettä, keloutuneita oksia ja pieniä runkoja.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on neljä pyyntikuoppaa.

Kuoppa 1

Pieni kuoppa jossa ei ole valleja, koko 2,5 m x 2,3 m, syvyys 55 cm. (x=3564751, y=7626732)

Kuoppa 2

Noin 13 m lounaaseen kuopasta 1. Muodoltaan soikea, koko 3,0 m x 2,1 m, syvyys 50 cm. Reunalla on paljas hiekkainen kohta. (x=35654744, y=7626724)

Kuoppa 3

Kuopasta 2 noin 10 m luoteeseen. Muodoltaan soikea, koko 2,9 m x 2,2 m, syvyys 60 cm. (x=35654734, y=7626732)

Kuoppa 4

Noin 30 m pohjoisluoteeseen kuopasta 3. Pieni ja matala kuoppa, ei valleja. Koko 2,2 m x 2,0 m ja 35 cm syvä. (x=35654726, y=7626759)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen kuoppien lähiympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppajärjestelmä joka liittyy etelämpänä oleviin yksittäisiin kuoppiin.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

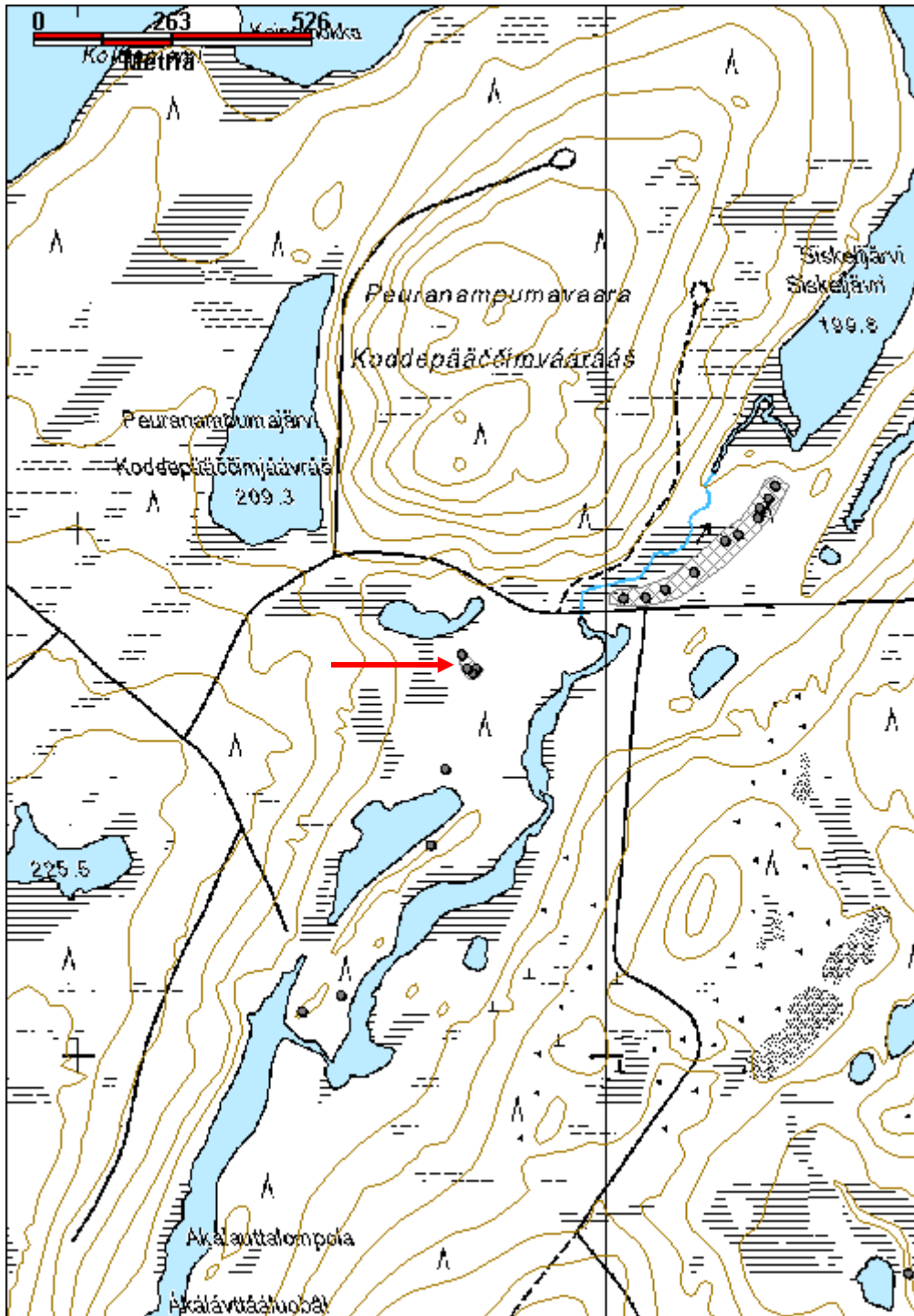
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
 Tarkastuspvm: 10.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:** 0 Ei määritelty**Selitys:**

Pyyntikuoppa 1 kuvattuna pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7626743, Y 3564739, Z 203	Mittakaava:	1:10000

Huonâsmyedhiváaráás susitarha jäännös

MH-tunnus: 139986

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	995 Yksityinen
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	995 Yksityinen
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7635467, Y 3560581, Z 164	Löydöt:	

Taustatiedot

Uula Morottaja on kertonut kohteesta: " Laaksossa. Hakattu korkeaksi. Kahden lammen välisen kumpareen ympärille tehty aita. 12 varvia paksuja puita. Kummun päälle asetettu elävä poronvasa, jonka susi näki jo kaukaa. Kuivan maan puoleisissa päissä naamioidut portaat; puita, joita myöten susi kiivennyt. Varvit asetettu vaakasuoraan, ylöspäin vinottain nousemaan, ympyrän muodossa kumpareen ympärillä. Saatu ainoastaan yksi kettu eikä sutta ollenkaan. Muodoltaan ollut 8-kulmio, läpimitta n. 12 m. Rakennettu n. 100 v. sitten. Portaat, jotka johtivat aitaan, olivat loukut, jotka nojasivat aidan yläreunaan, ja ne oli naamioitu turpeilla.

Reino Lahdenmäki kertoi kohteesta, susitarhan hirsirakenteiset seinät ovat olleet aiemmin pystyssä niin että niiden kallistuminen sisäänpäin on ollut havaittavissa. Keskellä olevalle kummulle on kiinnitetty saaliseläin. Kohde sijaitsee yksityismaalla, mutta kohde otettiin ylös sen harvinaisuuden vuoksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Nellimistä Kontosjärvelle johtavan tien länsipuolella, suunnilleen Ilpisjärven ja Yläjärven puolivälissä, kurun soisella pohjalla. Sekä idässä että lännessä rinteet kohoavat jyrkästi. Maaperä on kivinen. Rakennelman pohjois- ja eteläpuolella on soiset lampareet, joiden ympärillä kasvaa koivuja ja heinää. Heti ylempänä puusto muuttuu männyiksi. Aluskasvillisuus on sammalia, suopursua ja juolukkaa. Kohteen keskellä on luotainen kumpu, joka on kuivempi, siinä kasvaa mäntyjä ja koivuja. Hirsien päällä kasvaa sammalia, jäkälää ja heiniä.

Kohteen kuvaus

Susitarha eli sudenpyyntiaita muodostuu soisen alueen keskellä olevan olevan kivikkoisen kummun ympärille rakennetusta hirsiaidasta. Rakennelma on 8 tai 9-kulmainen, ja halkaisijaltaan noin 17 m. "Nurkat" on salvottu pitkillä koirankaulasalvoksilla. Pohjoisreunan lammen vieressä on kolme hirttä päällekkäin, ja niiden sisäpuolella on näkyvissä ainakin 7 hirttä. Eli rakennelman seinä on muodostunut ainakin kymmenestä hirsikerrasta. Hirret ovat osin aluskasvillisuuden ja turpeen peittämiä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Vanha sudenpyyntiansa, Uula Morottajan kertomuksen perusteella rakennettu 1800-luvun jälkimmäisellä puoliskolla.

Lisätietoja

Arja Luukela ja Sinikka Rautanen, Uula Morottajan haastattelu 23.7.1961.

Huonâs tarkoittaa sudentarhaa. Aikio, Samuli; Inarin ja inarilaisten nimiä. Inari - Aanaar, Inarin historia jääkaudesta nykypäivään, s. 101. Siten Huonâsmyedhiváarááš kokonaisuudessaan on susitarhataipaleen-vaaranen.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 14.7.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:

Kunto: 3 Huono

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

Ympäristön suo- jelu:

0 Ei määritelty

Selitys:

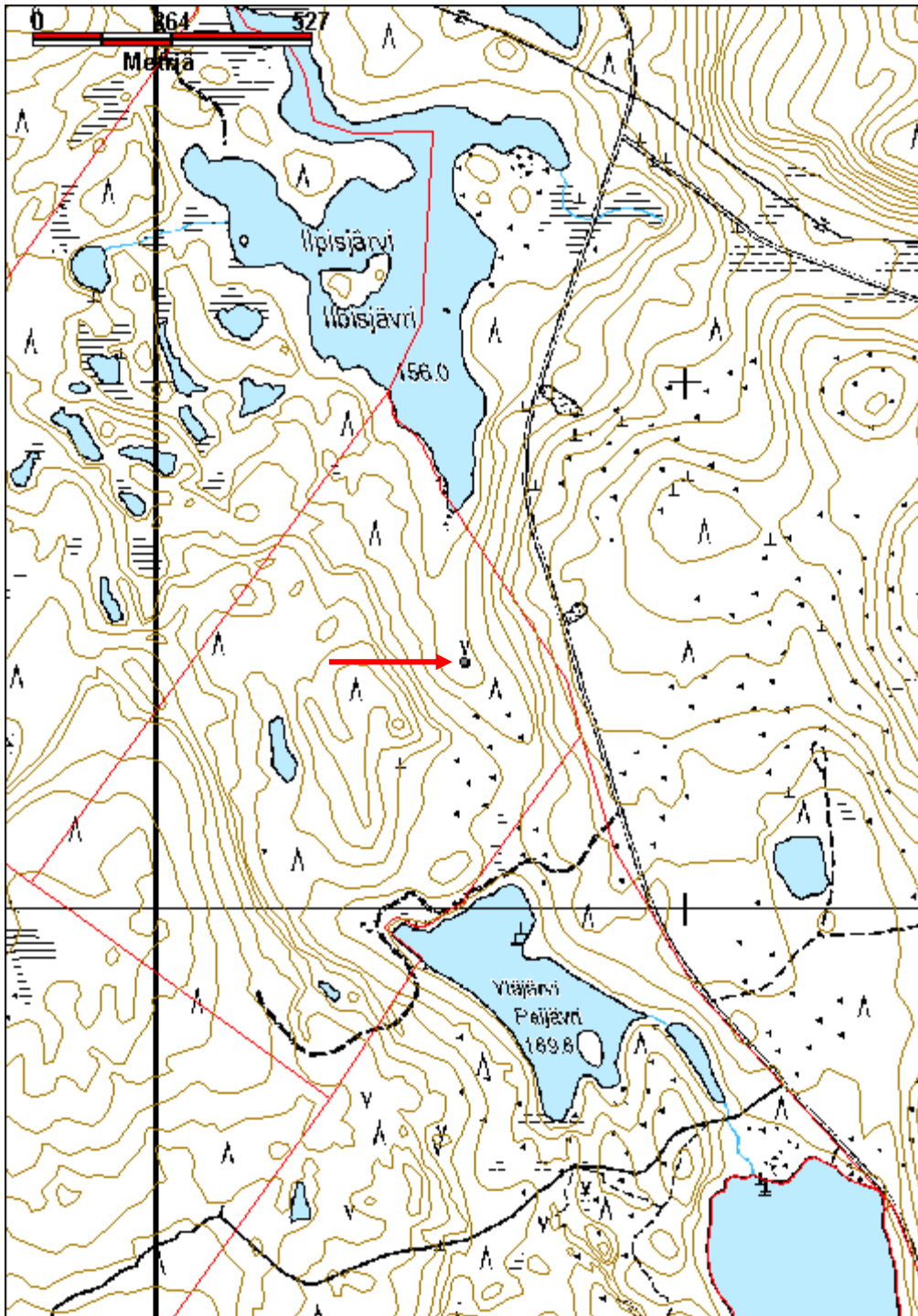
Susitarha sijaitsee suon reunalla, kahden kivisen rinteiden välisellä tasanteella. Nykyisin susihaudasta on jäljellä maahan sortuneet kivikumpua kiertävät hirret. Kuva on otettu koilliseen.

Yksityiskohta hirsikehikon salvoksesta, kehikko on kahdeksankulmainen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7635467, Y 3560581, Z 164	Mittakaava:	1:10000

Illeppijärvi muinaisjäännösryhmät

MH-tunnus: 142580

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	21		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7628073, Y 3566300, Z 200	Löydöt:	KM 39034 kvartsi- ja kivilaji-iskoksia

Taustatiedot

Kohteen on aikoinaan löytänyt Matti Mela Metsähallituksesta ja sen ovat tarkastaneet Taarna Valtonen vuonna 2000 sekä Pirjo Rautiainen ja Taisto Karjalainen vuonna 2009.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kontosjärven itäpäässä, Kontosjärven ja Illeppijärven välissä olevalla kapealla hiekkakanaksella sekä siitä koilliseen jatkuvalla harjanteella, jota reunustavat soiset ja kallioiset alueet. Muinaisjäännösalue ulottuu jonkin verran rajavyöhykkeelle. Maasto on tasaista, harvakseltaan mäntyä kasvavaa kangasta, jossa kasvaa paikoin myös koivuja. Maaperä on hienoa hiekkaa. Aluskasvillisuus on sammalia, jäkäliä, puolukkaa, variksenmarjaa ja mustikkaa.

Kohteen kuvaus

Alueelta on löytynyt mahdollisesti kivikautiseen tai varhaismetallikautiseen asutukseen viittaavia rakenteita. Kontosjärven itäpään törmässä on havaittu hajonneista tulisijoista peräisin olevia palaneita kiviä ja kiviesineen teelmän katkelma. Palaneita kiviä oli yhä havaittavissa, lisäksi löydettiin kivilaji-iskoksia.

Valtonen on raportoinut alueella olevan 14 pyyntikuoppaa, Rautiainen ja Karjalainen ovat havainneet kuoppia 13 kappaletta. Nämä eivät kaikki ole samoja, koska Valtonen ei ole käynyt rajavyöhykkeellä. Näiden lisäksi havaittiin vuoden 2011 inventoinnissa kaksi aiemmin tuntematonta kuoppaa, mutta mahdollisesti kolme Valtosen havaitsemaa kuoppaa jäi tarkastamatta. Näin ollen alueella on ainakin 18 pyyntikuoppaa, ja mahdollisesti 19 tai 21, riippuen siitä onko osa havaituista kuopista samoja.

Pyyntikuoppa 1

Luoteisin kuoppa, sijaitsee Illeppi- ja Kontosjärven välisen kannaksen päässä, ei tarkistettu. (x=3565827, y=7627739)

Pyyntikuoppa 2

Sijaitsee Kontosjärven ja Illeppijärven välisen kannaksen keskivaiheilla, lähellä Kontosjärven rantaa. Pieni ja matala kuoppa jossa ei ole valleja. Halkaisija noin 1,4 m ja noin 30 cm syvä. (x=3566157, y=7627927)

Pyyntikuoppa 3

Illeppijärven "pohjoisnurkan" pohjoispuolella. Kooltaan 2,2 m x 2,0 m ja 50 cm syvä. Ei valleja. (x=3566485, y=7628163)

Pyyntikuoppa 4

Kolmosesta neljä metriä koilliseen oleva pieni ja matala kuopanne. Koko 1,4 m x 1,2 m, noin 35 cm syvä. (x=3566491, y=7628165)

Pyyntikuoppa 5

Kuopasta 3 noin 50 m kaakkoon, hiekkakankaan nokassa, soiden ympäröimä. Pieni ja hieman epämääräisen muotoinen. 2,1 m x 1,5 m ja 20 cm syvä. Mahdollisesti Valtosen kuoppa 10. (x=3566536, y=7628135)

Pyyntikuoppa 6

Kuopasta 4 noin 50 m koilliseen, kooltaan 2,5 m x 2,5 m, syvyys noin 60 cm. (x=3566533, y=7628199)

Pyyntikuoppa 7

Noin 20 m koilliseen kuopasta 6. Muodoltaan soikea, reunat erottuvat selkeästi, ei valleja. 2,9 m x 2,2 m ja 65 cm syvä. (x=3566558, y=7628209)

Pyyntikuoppa 8

Kuopasta 7 noin 20 m pohjoiseen. Suuri ja matala, muodoltaan laakea, keskellä kasvaa sammalia ja mustikkaa, lähes huomaamaton. 3,1 m x 2,9 m ja 35 cm syvä. (x=3566564, y=7628234)

Pyyntikuoppa 9

Noin 50 m koilliseen kuopasta 8. Halkaisija 2,2 m ja syvyys noin 50 cm. Reunalla kasvaa suuri mänty ja pieni koivu, pohjalla on paksu aluskasvillisuus. (x=3566600, y=7628277)

Pyyntikuoppa 10

Sijaitsee noin 115 m pohjoiskoilliseen kuopasta 9, itäpuolella noin 20 m päässä on avokalliota. Suurehko, muodoltaan soikea. 3 m x 2,5 m ja 60 cm syvä. Reunalla kasvaa suuri mänty. (x=3566659, y=7628382)

Pyyntikuoppa 11

Noin 90 m koilliseen kuopasta 10. Suuri ja syvä kuoppa, muodoltaan soikea, matalat vallit. Koko 3,8 m x 3,3 m ja 90 cm syvä. Reunalla kasvaa kaksi suurta ja yksi pieni mänty. (x=3566726, y=7628453)

Pyyntikuoppa 12

Noin 45 m koilliseen kuopasta 11, pohjoispuolella on pieni suolampare, jota ei ole merkitty karttaan. Aivan rajavyöhykkeen vieressä. Suuri ja pyöreä kuoppa, jossa on hieman vallia, kooltaan 3,1 m x 3,0 m ja 65 cm syvä. Reunassa on suurehko maakivi. (x=3566770, y=7628481)

Pyyntikuoppa 13

Aivan edellisen vieressä, väliä on noin 8 m. Muodoltaan soikea, koko 3,2 m x 2,3 m ja 65 cm syvä. Kuopan pohjalla on kuivia oksia. Reunalta kulkee polku. (x=3566772, y=7628491)

Pyyntikuoppa 14

Noin 45 m itään kuopasta 13, lähellä suon reunaa ja pientä suolampareta jota ei ole merkitty karttaan. Matala, laakea ja soikea kuoppa. 2,8 m x 2,4 m, syvyys 40 cm. (x=3566823, y=7628503)

Pyyntikuoppa 15

Kuopasta 14 noin 20 m itään. Suuri ja syvä kuoppa, halkaisija 3,3 m ja syvyys noin 80 cm. Eteläreunalla on valli. Kuopan reunalla kasvaa suuri mänty. (x=3566848, y=7628500)

Pyyntikuoppa 16

Sijaitsee noin 15 m koilliseen kuopasta 15, ja noin 2 m pohjoispuolella olevalle lammelle viettävän törmän reunasta. Suuri ja soikea kuoppa, kooltaan 4,9 m x 3,1 m ja noin 85 cm syvä. Lammen puoleisella reunalla kulkee polku, jonka kohdalta pintakasvillisuus on kulunut rikki. (x=3566863, y=7628517)

Pyyntikuoppa 17

Kuopasta 8 noin 85 m luoteeseen. Matala ja laakea kuoppa, jonka keskellä on kuitenkin pieni syvempi kuopanne. Halkaisija 2,2 m, syvyys noin 30 cm ja keskellä noin 60 cm. (x=3566495, y=7628295)

Pyyntikuoppa 18

Noin 30 m luoteeseen kuopasta 17, luoteeseen nousevan rinteiden reunassa. Muodoltaan soikea, koko 2,4 m x 2,1 m ja noin 50 cm syvä. (x=3566471, y=7628318)

Kuoppien 17 ja 18 välissä on kivirivi, joka alkaa välittömästi kuopan 17 vierestä ja ulottuu noin 10 m päähän kuopasta 18. Se on noin 21 m pitkä, 60-80 cm leveä ja 20-30 cm korkea. Rivi ei ole ihan suora ja kiviä on pääosin vain yksi kerros ja kaksi vierekkäin. Ne ovat osin näkyvissä, osin aluskasvillisuuden peitossa. Kivien vieressä on yksi maatonut pyöröpuu, ja Valtonen on havainnut kivien välissä paikoin lyhyitä, pystyjä puuriukuja, jotka voivat olla jonkinlaisen puurakenteen jäänteitä. Näitä pystyriukuja ei enää havaittu. Kyseessä saattaa olla pyyntikuoppiin liittyvä hangasaita, kuten Valtonen arvelee. (x=3566486, y=7628309)

Valtonen on havainnut kivirivin päässä kaksi kuoppaa, ilmeisesti Valtosen kuoppa 12 on tässä kuoppa 18, ja Valtosen kuoppa 13 on matala painanne sen vieressä, jota ei pidetty pyyntikuoppana. Lisäksi Valtonen on havainnut Illeppijärven koillispuolella kaksi pientä kuoppaa (kuopat 10 ja 11), jotka kartan mukaan sijaitsevat aivan järven rannan tuntumassa. Näitä ei tarkastettu. Kuitenkin kuoppa 5 voisi olla toinen näistä kuopista.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pyyntikuoppien esiintymisalueen, rannan hajonneiden tulisijojen ja asuinpaikaksi sopivan alueen mukaan.

Tulkinta

Kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka, pyyntikuoppajärjestelmä ja siihen mahdollisesti liittyvä aidanpohja.

Lisätietoja

T. Valtonen 2000: Inari Mutajärvi E, Kotkajärvi E, Kotajärvi W, Illeppijärvi.

P. Rautiainen ja T. Karjalainen 2009: Kulttuuriperintökohteiden inventointi 2009, Tsarmitunturin erämaa-alue, Inari.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011

Tarkastuspvm: 20.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	1000002877	Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suo- 0 Ei määritelty

jelu:	
Selitys:	

Pyyntikuoppa 4 kuvattuna pohjoiseen.

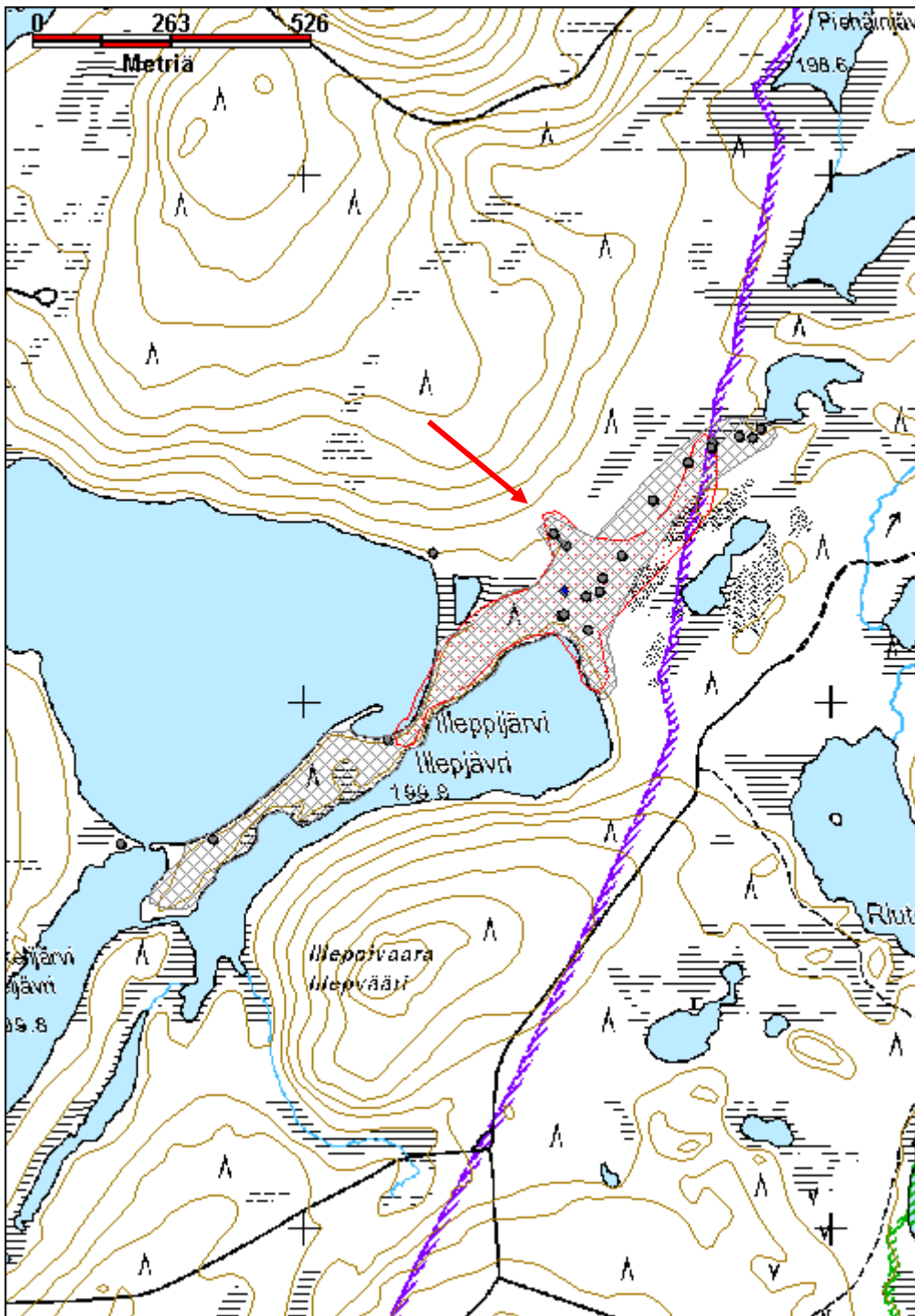

Pyyntikuoppa 16 kuvattuna koilliseen.

Pyyntikuoppien 17 ja 18 välissä oleva kivirivi.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7628073, Y 3566300, Z 200	Mittakaava:	1:10000

Ilpisjoki 2 tupa jäännös

MH-tunnus: 142942

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7637069, Y 3560228, Z 152	Löydöt:	

Taustatiedot

Rakennelma on kohteen Inari 804 Ilpisjoki alakohde, tupasija.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ilpisjoen luoteispuolella, kapealla tasaisella alueella jokea reunustavan suon reunassa, josta maasto nousee luoteeseen päin. Alueella kasvaa tiheää mäntytaimikkoa, rakennelman kohdalla kasvaa myös koivuja ja suuria pajuja. Aluskasvillisuus on sammalia, suopursua, mustikkaa ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Hirsirakennuksen jäännös, vain yksi hirsikerta on säilynyt. Hirret ovat pääosin aluskasvillisuuden peitossa. Rakennelma on suurin piirtein pohjois-eteläsuuntainen, 16 m pitkä ja 6,2 m leveä. Hirsissä on sahalla tehdyt yksipuoliset koirankaulasalvokset. Eteläpäässä on liesikiveyksen jäänteet, kooltaan 2,7 m x 2,4 m ja noin 70 cm korkeat. Osa kivistä on suuria lattakiviä. Lieden päällä on vain vähän aluskasvillisuutta. Joitakin kattorakenteiden puita on säilynyt.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaitun rakenteen lähiympäristöön.

Tulkinta

Mahdollisesti savottakämpän jäännös.

Lisätietoja

Kohdetta Inari 804 Ilpisjoki ei löytynyt koordinaattien ilmaisemalta alueelta.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 30.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

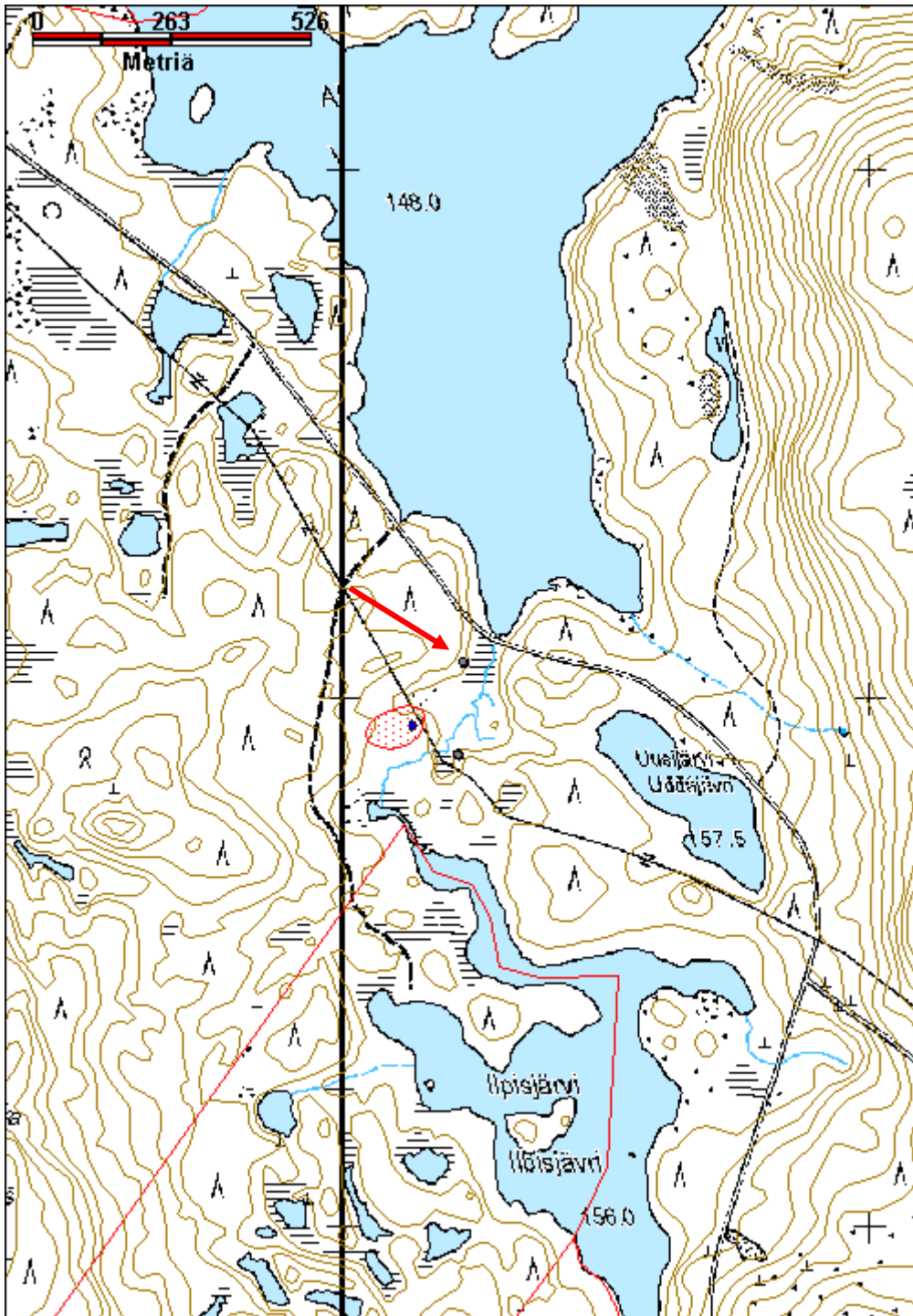
Viranomaisrekisterinro:	148010804	Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Rakennuksenpohja kuvattuna etelään. Liesi etelänurkassa.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7637069, Y 3560228, Z 152	Mittakaava:	1:10000

Kaakkurijärvi pyyntikuoppia

MH-tunnus: 139263

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7630291, Y 3547245, Z 150	Löydöt:	

Taustatiedot

Metsäkeskuksen Kalle Puttonen kertoi pyyntikuopista.

Ympäristön kuvaus

Kuopat sijaitsevat Kaakkurijärven ja Ruijanjoen välissä olevalla tasaisella hiekkaharjulla. Alueella kasvaa harvaa mäntymetsää, aluskasvillisuus on sammalia ja varpukasveja. Maaperä on hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on neljä pyyntikuoppa kaarevassa rivissä Kaakkurijärven ja Ruijanjoen välisellä kapealla kannaksella. Maasto laskee noin 5 m kumpaankin vesistöön.

Kuoppa 1

Muodoltaan pyöreä, laakea, kuopan pohja on tasainen. Halkaisija 3 m, syvyys 60 cm, ei vallejia. Ei selkeää huuhtoutumiskerrosta. Sijaitsee 10 m luoteeseen Ruijanjoelle laskevan törmän reunasta. (x=3547260, y=7630285)

Kuoppa 2

Sijaitsee 4 m luoteeseen kuopasta 1. Muodoltaan pyöreä, syvä ja suppilomainen. Halkaisija 3 m, syvyys 85 cm. Matalat vallit, jotka ovat noin metrin levyiset ja 5 cm korkeat. Paikoin havaittavissa noin 2 cm huuhtoutumiskerros, lisäksi hiilensekaista maata n. 10 cm. Valleissa puhdasta hiekkaa. (x=3547258, y=7630289)

Kuoppa 3

9 m luoteeseen kuopasta 2. Pieni, muodoltaan soikea ja matala. Koko 2,2 m x 1,8 m, syvyys 50 cm. Noin metrin levyiset matalat vallit. Ei huuhtoutumiskerrosta, runsaasti hiiltä, valleissa puhdasta hiekkaa. (x=3547248, y=7630294)

Kuoppa 4

8 m länsiluoteeseen kuopasta 3 ja 5 m Kaakkurijärvelle viettävästä rinteestä. Kuoppa on syvä, suppilomainen ja soikea. Koko 3,1 m x 2,9 m, syvyys 85 cm. Selkeät, noin metrin levyiset vallit. Ei huuhtoutumiskerrosta, mutta runsaasti hiiltä. (x=3547233, y=7630296)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Neljä pyyntikuoppaa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
 Tarkastuspvm: 12.8.2011 Tarkastaja: J.-P. Joonas
 Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

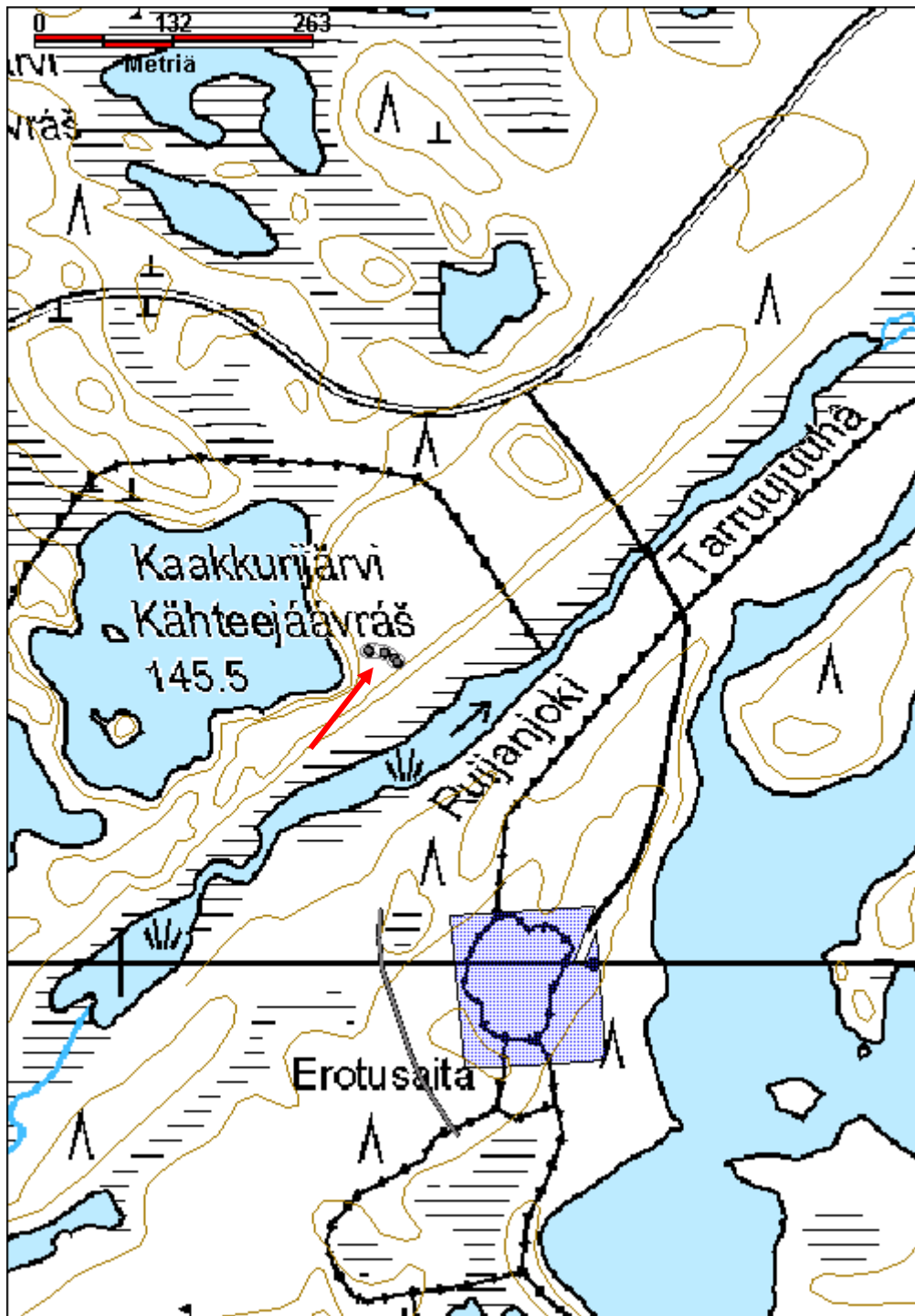
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Olotila:** 2 Ei käytössä**Kohteen
suojelu:** 2 Muinaisjäännösrekisteri II**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Pyyntikuoppa 1 kuvattuna länteen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7630291, Y 3547245, Z 150	Mittakaava:	1:5000

Kivijärvi Vetehisenkivi tarinapaikka

MH-tunnus: 139967

Kohdetyyppi:	8 Kulttipaikat?	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7633555, Y 3561409, Z 169	Löydöt:	

Taustatiedot

Uula Morottaja on kertonut että "Kivijärven keskellä ollut Paholaisenkivi on ollut eräänlainen seita. Nimensä se on saanut siitä, että sen luona on sattunut pari haaksirikkoa, ja siksi kansa on ruvennut uskomaan että siinä asuu paholainen."

Kohteesta on kirjoittanut V.V.Viinanen teoksessa Inarin rajahistoria I. "...Kivijärven keskellä on muinainen itä-narilaisten ja rajaseudun kolttasaamelaisten pyhä paikka, järvestä esille nouseva suuri ja synkeä, kaksiosainen kalliojärkäle, inarinsaameksi: Vuánnážiikedgi "Vetehisenkivi" seita, jolle kannettiin tavan mukaiset uhrin mm. veden viljan pyynnin onnistumiseksi. Vanhan tavan mukaan sille lienee annettu uhrina myös venelautoja, ilmeisesti veistetyt veneen saattamiseksi menestyksellä vesille." "Todennäköisesti siis Vetehisenkivelle, Kivijärven seidalle, myöhemmin vakiintunut nimitys "Paholaisenkivi" on kirkon aikaansaannosta."

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kivijärven keskivaiheilla, noin 75 m länsirannasta. Merkitty peruskarttaan kivenä. Kiven päällä kasvaa jäkäliä ja hieman sammalta.

Kohteen kuvaus

Suuri vedestä esiin pistävä siirtolohkare, joka on lohjennut useita suuria kappaleita. Noin 4 m korkea.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Tarinapaikka, mahdollinen seita, joka olisi jäänyt pois käytöstä Kivijärven rukoushuoneen rakentamisen jälkeen 1862.

Lisätietoja

Arja Luukela ja Sinikka Rautanen, Uula Morottajan haastattelu 23.7.2011.

Voitto Valio Viinanen, Inarin rajahistoria I, s. 40-42.

Peruskarttaan on merkitty Paholaisenkiveksi pieni saari, joka sijaitsee noin 260 m kaakkoon kohteesta. Kyseisessä kohdassa ei kuitenkaan ole kuvauksissa mainittua suurta kiveä, vaan saari on matala ja siinä kasvaa pieniä puita.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
 Tarkastuspvm: 27.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Arvotus: 0 Ei määritelty

Olotila: 2 Ei käytössä

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritelty

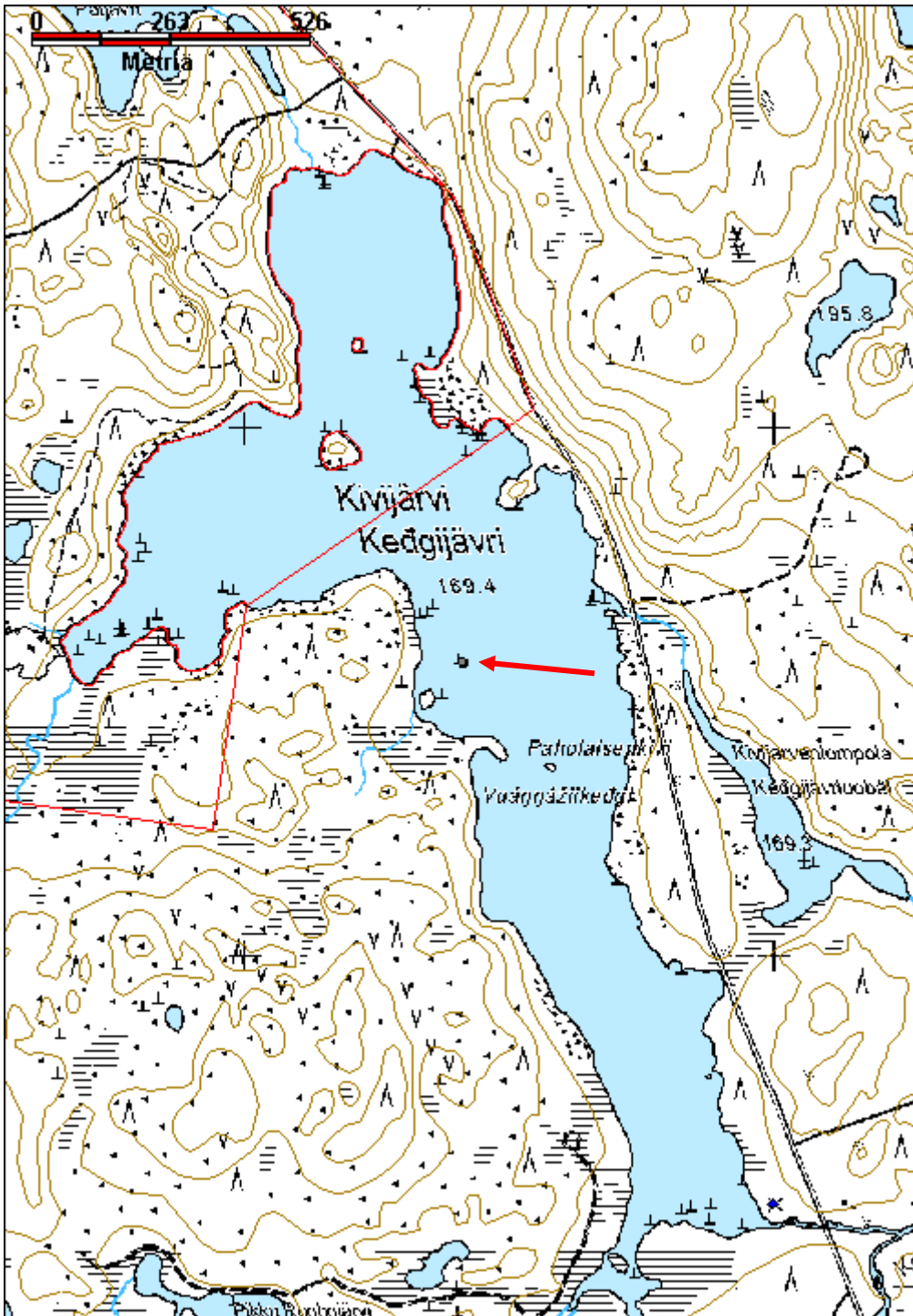
Selitys:

Vetehisenkivi on suuri, useaan osaan lohjennut kivilohkare, kuvattu koilliseen.

Kohdetyyppi:	8 Kulttipaikat?	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7633555, Y 3561409, Z 169	Mittakaava:	1:10000

Kontosjärvi 1 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 142737

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7111 Kivikausi	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7628793, Y 3563186, Z 200	Löydöt:	KM 28152 kvartsia

Taustatiedot

Kohteen ovat tarkastaneet Markku Torvinen ja Aki Arponen 1992.

Ympäristön kuvaus

kohde sijaitsee Kontosjärven länsipäässä, salmen etelärannalla, metsäautotien tieleikkauksen länsireunassa. Törmän yläreuna on osittain alkanut kasvaa sammalta ja jäkälää, mutta pääosin se on yhä paljasta hiekkaa. Tien itäpuolella on ruohikkoinen kenttä, jossa on rakennusten jäänteitä, ja jota käytetään leiripaikkana.

Kohteen kuvaus

Kivikautinen asuinpaikka, josta on havaittu pintakasvillisuuden alla tulenpidon merkkejä ja asuinpaikkalöytöjä, kvartsia, noin 10 m:n matkalla. Tieleikkaus on tuhonnut osan asuinpaikasta. Kvartseja oli yhä havaittavissa törmän reunassa (x=3563192, y=7628783) noin 40 m etelään purosta ja noin 20 m etelään kohteen merkityistä koordinaateista, niitä ei otettu talteen.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu tien länsireunaan josta asuinpaikkalöydöt on tehty.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja***Toimenpiteet******Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 22.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

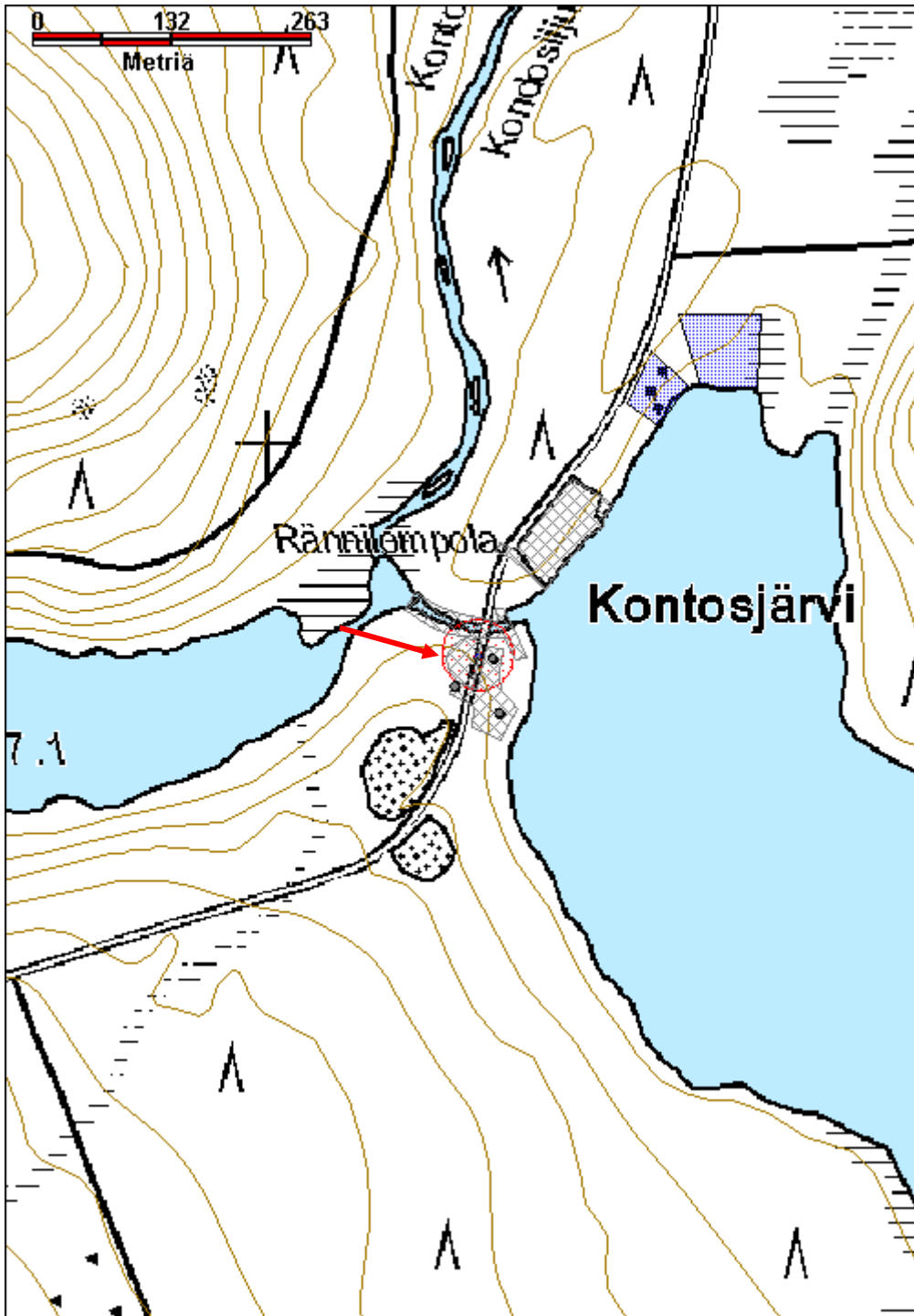
Viranomaisrekisterinro:	148010795	Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Selitys:		Selitys:	
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Kivikautinen asuinpaikka, kvartsi-iskoksia havaittiin tieleikkauksen taitteessa. Kuva otettu luoteeseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7628793, Y 3563186, Z 200	Mittakaava:	1:5000

Kontosjärvi 2 lapinkenttä

MH-tunnus: 142759

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7628915, Y 3563271, Z 200	Löydöt:	

Taustatiedot

Mahdollinen muinaisjäännös, lapinkenttä. Tarkistanut Sirkka-Liisa Seppälä 2007. Mainittu teoksessa Varristallam, Inarinsaamelaisten vuotuismuutto, s. 42, "Vallen kenttä rakennusten sijoineen Kontosjärvellä".

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kontosjärven länsipäässä, ulottuen järven rannasta Nellimiin vievään tiehen saakka ja osin sen länsipuolelle. Alue on loivasti luoteeseen päin nouseva avoin ruohikkoinen kenttä. Aluetta reunustaa mäntyjä ja koivuja kasvava metsä.

Kohteen kuvaus

Kooltaan noin 100 m x 50 m oleva ruohikkoinen kenttä, jossa on useita rakennelmia. Ulottuu osittain Nellimiin johtavan tien länsipuolelle.

Kentän keskellä kasvaa muutama puu, niiden vieressä on yhtenäisen vallin ympäröimät kaksi kuoppaa. Kivistä ja maasta tehty valli on noin 60 cm korkea ja kooltaan 8,2 m x 5 m. (x=3563275, y=7628918) Kuopat ovat suorakulmaisia ja ne on reunustettu hirsillä. Lounaan puoleinen on suurempi, kooltaan 3,3 m x 2,8 m ja 50 cm syvä, koillisen puoleinen on 2,4 m x 1 m ja 40 cm syvä. Kuoppien väli on noin 1,2 m. Kuoppien reunoilla ja osin kuopassa kasvaa suurehkoja koivuja ja mäntyjä. Suurempaan kuoppaan on heitetty lumiaidan osia. Aita on kulkenut kentän poikki, mutta se on kokonaan kaatunut. Sen jäänteitä on yhä kentällä.

Lounaispuolella kuoppia on betonirenkaista valmistettu kaivo, jossa on varsin uusi puukansi.

Kentän itänurkassa on saunan jäänteet, noin 7 m rannasta. Reunoilla on havaittavissa aluskasvillisuuden peittämät hirret, kooltaan 3 m x 3 m. Nurkassa on näkyvissä liesikiviä, ja keskellä on runsaasti metalliromua, purkkeja, kanistereita ja emaloitu malja. (x=3563312, y=7628939) Rakennelman vieressä on kuoppa, kooltaan 1,5 m x 1 m.

Kellarikuoppien pohjoispuolella on mahdollinen rakennelmajäännös. Kentässä erottuu osin matala turvavalli, jonka toisessa päässä kasvaa männyn taimia. Rakennelma on kooltaan arviolta noin 4 m x 5 m, se on suurin piirtein pääilmansuuntien mukainen. (x=3563281, y=7628937)

Tien lähellä, noin 6 m tiestä, kellarikuoppien länsipuolella on pienehkö kasa osin palaneita kiviä. (x=3563256, y=7628913) Niiden vieressä on muutaman neliömetrin alalla kasvaa nokkosia, joiden seassa tuntuu olevan muutamia puita.

Edellisestä rakenteesta rantaan päin on mahdollinen rakennuksen jäännös. Paikalla on pieni aluskasvilli-

suuden peittämä kivikasa, mahdollisesti lieden jäänteet (x=3563271, y=7628898). Ja sen lähellä on matala kuoppa (x=3563263, y=7628896). Mitään puurakenteita ei ole havaittu.

Alueen länsikulmassa, tien lähellä on puinen mattoteline. (x=3563241, y=7628890) Sen vieressä on rehevästi heinää kasvava alue.

Tien länsipuolella, aivan tien vieressä, on hirsirakenteisen kellarin jäänteet. Sen kansi on kooltaan 2,45 m x 1,8 m ja se on valmistettu suurista lankuista, jotka ovat 15 cm leveitä ja 7 cm paksuja. Kannen alla on tukevat pyöröhirret. Länsireunasta kolme hirttä on lahonnut, muut ovat ehjiä. Tasossa on luukku, kooltaan 60 cm x 60 cm. Kuoppaa käytetään nykyään roskakuoppana. (x=3563220, y=7628901)

Kenttää käytetään yhä leiripaikkana.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Asuinkenttä.

Lisätietoja

Irja Jefremoff 2001, Varriimstallam, Inarinsaamelaisten vuotuismuutto.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 22.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomais- 1000011438 **Kunto:** 2 Keskinertainen
rekisterinro:

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 0 Ei määritelty **Kohteen** 0 Ei määritelty
suojelu:

Selitys: **Selitys:**

Ympäristön suo- 0 Ei määritelty
jelu:

Selitys:

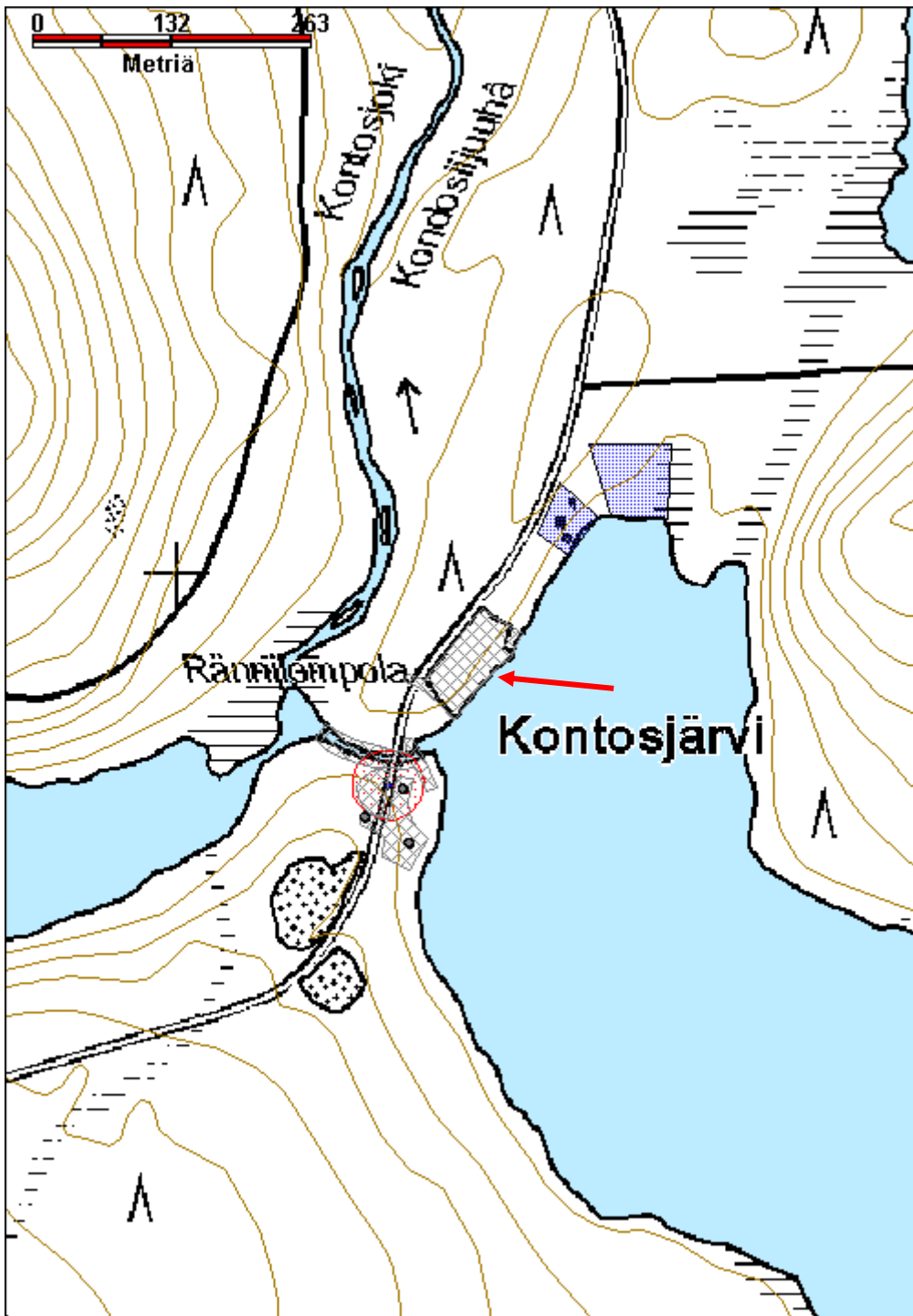

Kenttä kokonaisuudessaan kuvattuna lounaaseen. Kuvan oikeassa reunassa kellarikuopat.

Lähellä järven ranta on saunan jäännös, kuvattu koilliseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7628915, Y 3563271, Z 200	Mittakaava:	1:5000

Liisankoski 2 merkkipuu

MH-tunnus: 139573

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7634656, Y 3547286, Z 140	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde havaittiin etsittäessä Liisankosken kolttakämppeä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sarmijärven länsiosassa, järven laskujoen, Liisankosken, edessä olevan pienen lahdelman länsirannalla. Lahden rannat ovat kivikkoiset, samoin alueen maaperä. Rantatörmä nousee varsin jyrkästi, mutta loivenee pian. Rannalla kasvaa vanhoja mäntyjä. Pohjoispuolella on kosteampi alue jossa kasvaa nuorta metsää. Aluskasvillisuus on sammalia ja varpukasveja.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee Sarmijärven länsiosassa, järven laskujoen, Liisankosken, edessä olevan pienen lahdelman rannalla. Paikalla on kaksi pilkkapuuta. Kolttakämpän jäännös (139595) on kohteesta noin 40 m kaakkoon.

Merkkipuu 1

Vanha, kitukasvuinen mänty. Etäisyys rannasta noin 5 m. Puu on noin 10 m pitkä ja tyvestä soikea, noin 30 cm leveä. Puussa on kolme erillistä kirvellä veistettyä pilkkaa joissa on kirjoituksia. Puun rannan puolella on pilkka, johon on kaiverrettu vuosiluku 1926, ja sen alle nimikirjaimet P.P. Puun vastakkaisella puolella on suurempi pilkka, jossa on kaksi merkintää. Ylempänä on nimikirjaimet: M W, ja niiden alla vuosiluku 1898. Näiden alapuolella on osin jäkälän peittämä merkintä, jossa ylempänä on vuosiluku 1918, ja sen alla nimikirjaimet q W. Hieman vinosti tämän pilkan yläpuolella on pieni kolmikulmainen pilkka, johon on kaiverrettu vuosiluku, joko 1914 tai 1917. (x=3547286, y=7634656)

Merkkipuu 2

Sijaitsee noin 3 m pohjoiseen edellisestä. Halkaisijaltaan noin 20 cm. Puussa on osittain umpeen kasvanut pilkka, jossa on merkinnät: ylimpänä 6. sen alapuolella 95_ , ja alimpana nimikirjaimet, mahdollisesti M J.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kaksi merkkipuuta.

Lisätietoja**Toimenpiteet**

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
 Tarkastuspvm: 15.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joonas
 Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

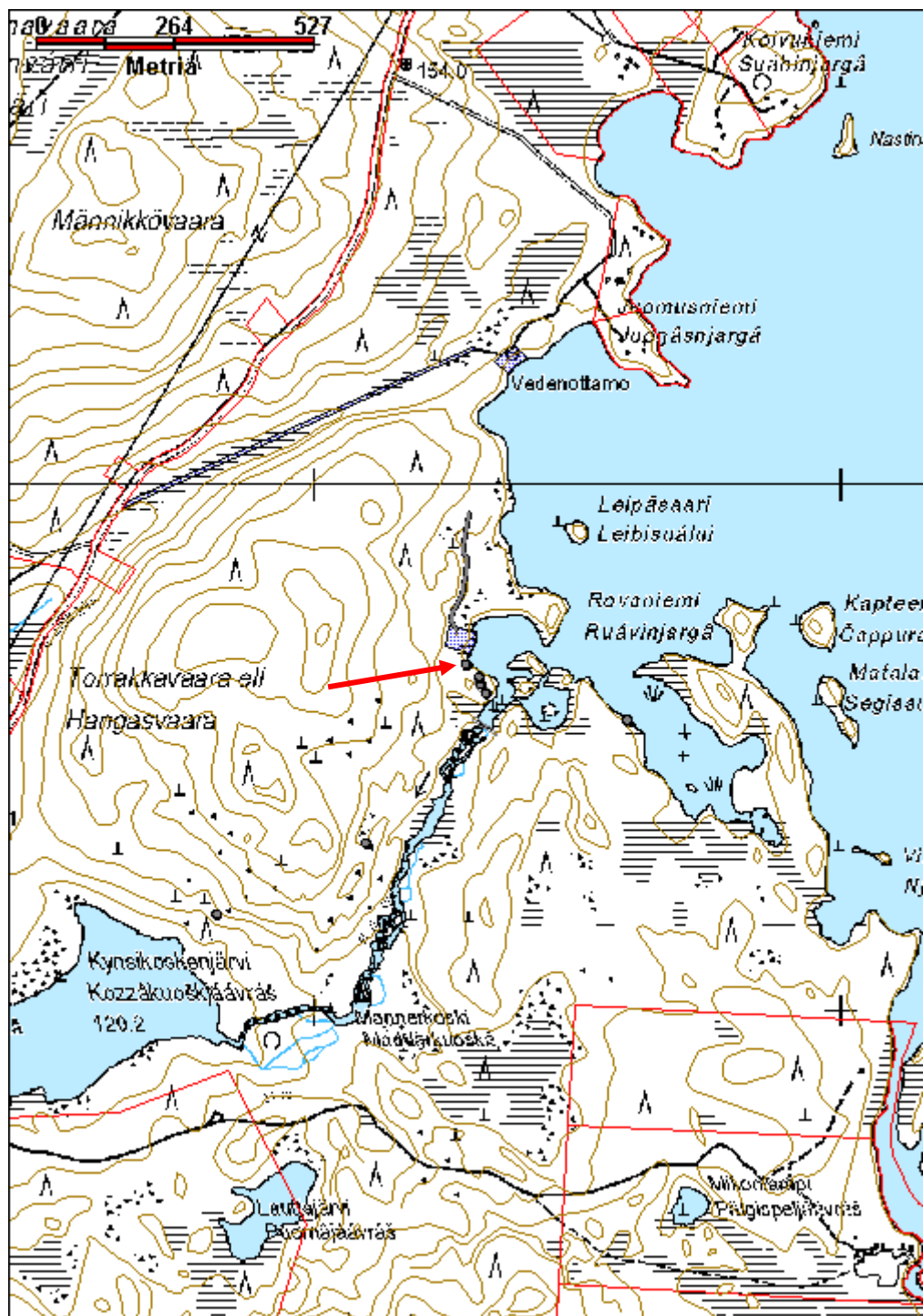
**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 1 Hyvä**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 3 Esitys mj-luokka II**Kohteen
suojelu:** 9 Muu suojeluarvo**Selitys:****Selitys:****Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

Osa merkkipuiden kaiveruksista, vasemmalla M W ja 1898, oikealla 6, 95 ja M J.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7634656, Y 3547286, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Luottojärvi 2 kivikautinen asuinpaikka

MH-tunnus: 143220

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7631022, Y 3548369, Z 140	Löydöt:	KM 39035:1-2 kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2011 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Luottojärvi sijaitsee Sarmijärven eteläpuolella ja Kontosjärventien pohjoispuolella. Kohde sijaitsee Luottojärven eteläpään länsirannalla, noin 10 m päässä rannasta, jossa on hyvin matala hiekka kumpare polku-uran reunassa. Maaperä on hienoa hiekkaa. Ympäristössä kasvaa vanhoja mäntyjä ja jonkin verran taimia. Aluskasvillisuus on jäkäliä, sammalia, puolukkaa, variksenmarjaa ja suopursua, polku on kulunut paljaaksi.

Kohteen kuvaus

Kohde sijaitsee järven rantaa kulkevan polun kohdalla, jonka uralta havaittiin pari palaneen kiven kappaletta ja punertavaa hiekkaa. Paikalta löytyi myös palaneita luuta ja pari kvartsi-iskosta. Ympäristöön tehdyistä koepistoista löytyi vain yksi kvartsi-iskos, muuten ne olivat löydöttömiä. Löytöjä havaittiin noin 4 m x 2 m alueelta. Kyseessä vaikuttaa siis olevan pienialainen leiripaikka.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu havaittujen löytöjen perusteella.

Tulkinta

Kivi- tai varhaismetallikautinen asuinpaikka.

Lisätietoja

Kohteesta noin 270 m eteläkaakkoon on Luottojärven kivikautinen asuinpaikka (Inari 148010794).

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 31.5.2011   Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

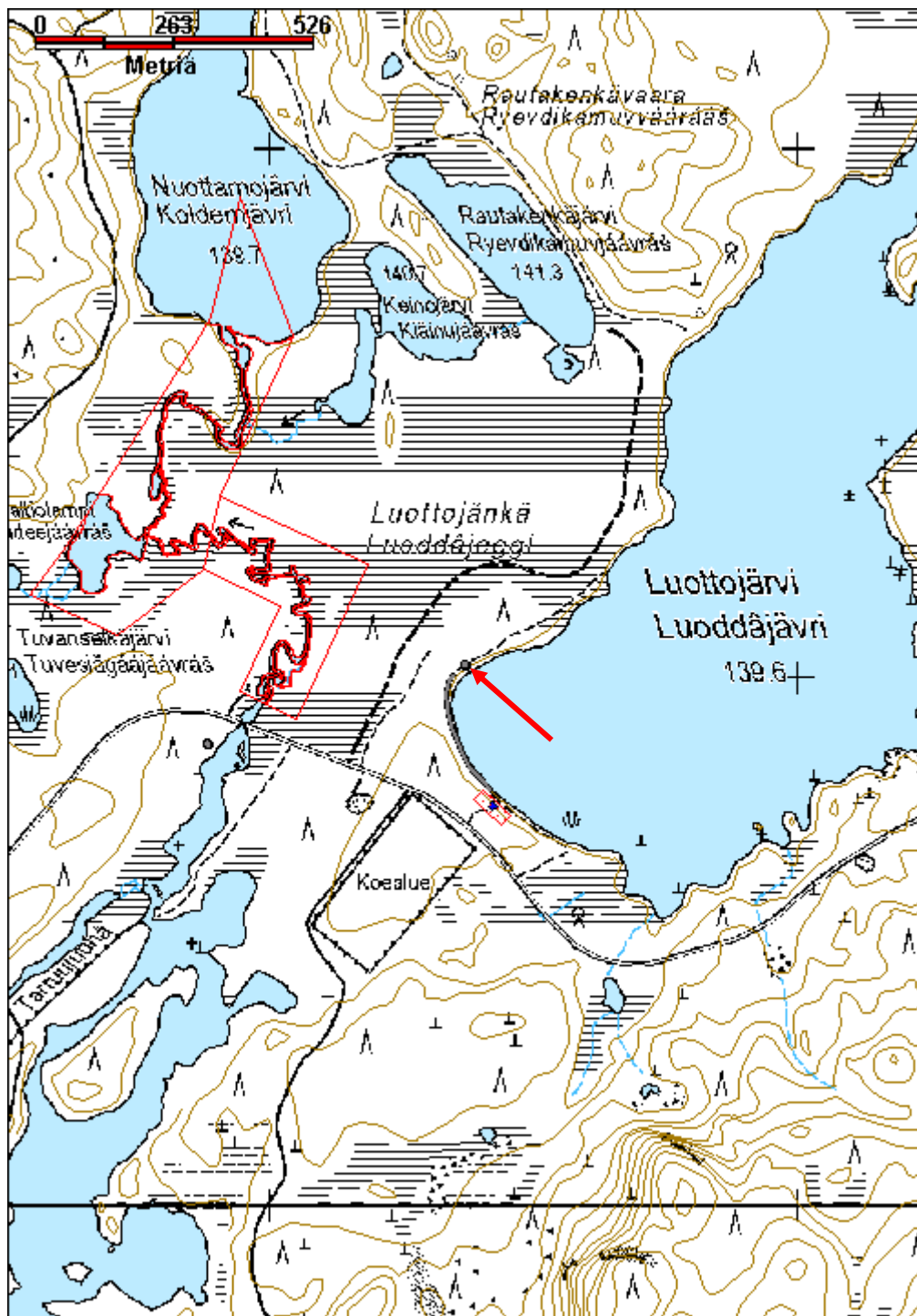
Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suoje- lu:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta löytyi kairan kohdalta, kuvattu lounaaseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7631022, Y 3548369, Z 140	Mittakaava:	1:10000

Mutajärvi/Pyhäjärvinen pyyntikuopat

MH-tunnus: 142927

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7640076, Y 3554614, Z 125	Löydöt:	

Taustatiedot

Oula Näkkäläjärvi ja Karl Nickul ovat kartoittaneet kohteen vuonna 1955. Kohde on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuopat sijaitsevat Mutajärven ja Pyhäjärven välisellä kapealla kannaksella, Mutajärven ja Kontosjärvelle johtavan tien välisellä alueella. Maasto laskee nopeasti Mutajärveä ja Pyhäjärveä yhdistävää ojaa kohti. Alue on kuivaa kangasta, jossa kasvaa harvakseltaan suuria mäntyjä. Aluskasvillisuus on jäkäliä, sammalia, variksenmarjaa ja puolukkaa. Maaperä on hienoa hiekkaa.

Kohteen kuvaus**Pyyntikuoppa 1**

Pieni ja matala kuoppa, jossa ei ole valleja. Kuopan halkaisija on 2,3 m ja syvyys noin 30 cm. Se sijaitsee noin 22 m järven rannasta. Kairauksessa oli havaittavissa noin 7 cm huuhtoutumiskerros. (x=3554569, y=7640107)

Pyyntikuoppa 2

Kuopasta 1 noin 70 m kaakkoon ja rannasta noin 18 m etäisyydellä. Sijaitsee harjanteen päällä, jonka jälkeen maasto laskee jyrkästi noin 3 m rantaa kohti. Rantatasenne on noin 5 m leveä. Suuri ja soikea kuoppa, kooltaan 5 m x 3,2 m ja noin 50 cm syvä. Kairauksessa havaittavissa selvä huuhtoutumiskerros. Kuopan reunalla kasvaa useita pieniä mäntyjä. Kuopan pohjalla on vanha maatunut kanto. Ylärinteen puolella on kulku-ura, joka on merkitty karttaan. Alarinteen puolella on paljaaksi kulunut alue, jossa on ilmeisesti ajettu mönkijällä. (x=3554629, y=7640070)

Kuoppa 3

Noin 25 m itään kuopasta 2. Maakellari, jossa kannen lankkuja vielä pari jäljellä, osa on maatunut ja tipah-
tanut kuoppaan. Lankkujen päällä kasvaa jäkäliä ja sammalia. Kuoppa on halkaisijaltaan noin 2,5 m ja vähintään 90 cm syvä. Kuopan reunat ovat jyrkät. (x=3554661, y=7640076)

Kuoppa 4

Noin 5 m kaakkoon kuopasta 3. Matala ja laakea kuoppa, kooltaan 3,4 m x 2,8 m ja noin 55 cm syvä. Kuoppa on täytetty raivausjätteellä. Sen reunalla on näkyvissä sahattu lankku ja pystypuu, eli ilmeisesti kuoppa on ollut katettu ja sitä on käytetty kellarina. Kuopan pohjois- ja itäpuolella on suuri aukea alue, johon on tuotu runsaasti raivausjätettä. (x=3554661, y=7640070)

Kuoppa 5

Noin 5 m kuopasta 4 lounaaseen, kaakkoon päin laskevassa rintessä. Alarinteen puoleinen reuna on avoin, eli kuoppa on enemmän maakellarimainen kuin pyyntikuoppa. Kuopan koko on 3,2 m x 2,3 m ja ylärin-

teen puolelta mitattuna noin 80 cm syvä. (x=3554656, y=7640064)

Kuoppa 6

Kuopasta 5 noin 12 m etelään ja noin 11 m järven rannasta. Matala ja pitkulainen painanne rinteessä. Pituus 3 m ja leveys 1,8 m, syvyys noin 20 cm. Kairaksessa havaittavissa 1-2 cm huuhtoutumiskerros. Kuopan itä- ja lounaispuolelta kulkee rantaan vievät ajourat. Aluskasvillisuus on kulunut lähes kokonaan pois kuopasta ja sen ympäristöstä. Jäljellä on vain hieman sammalia ja puolukkaa. Kuopassa ja raunoilla kasvaa viisi mäntyä. (x=3554653, y=7640045)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Pyyntikuoppia ja maakellareita.

Lisätietoja

O. Näkkäläjärvi ja K.Nickul 1955.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011

Tarkastuspvm: 12.7.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:	148010122	Kunto:	3 Huono
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suojele: 0 Ei määritelty

Selitys:

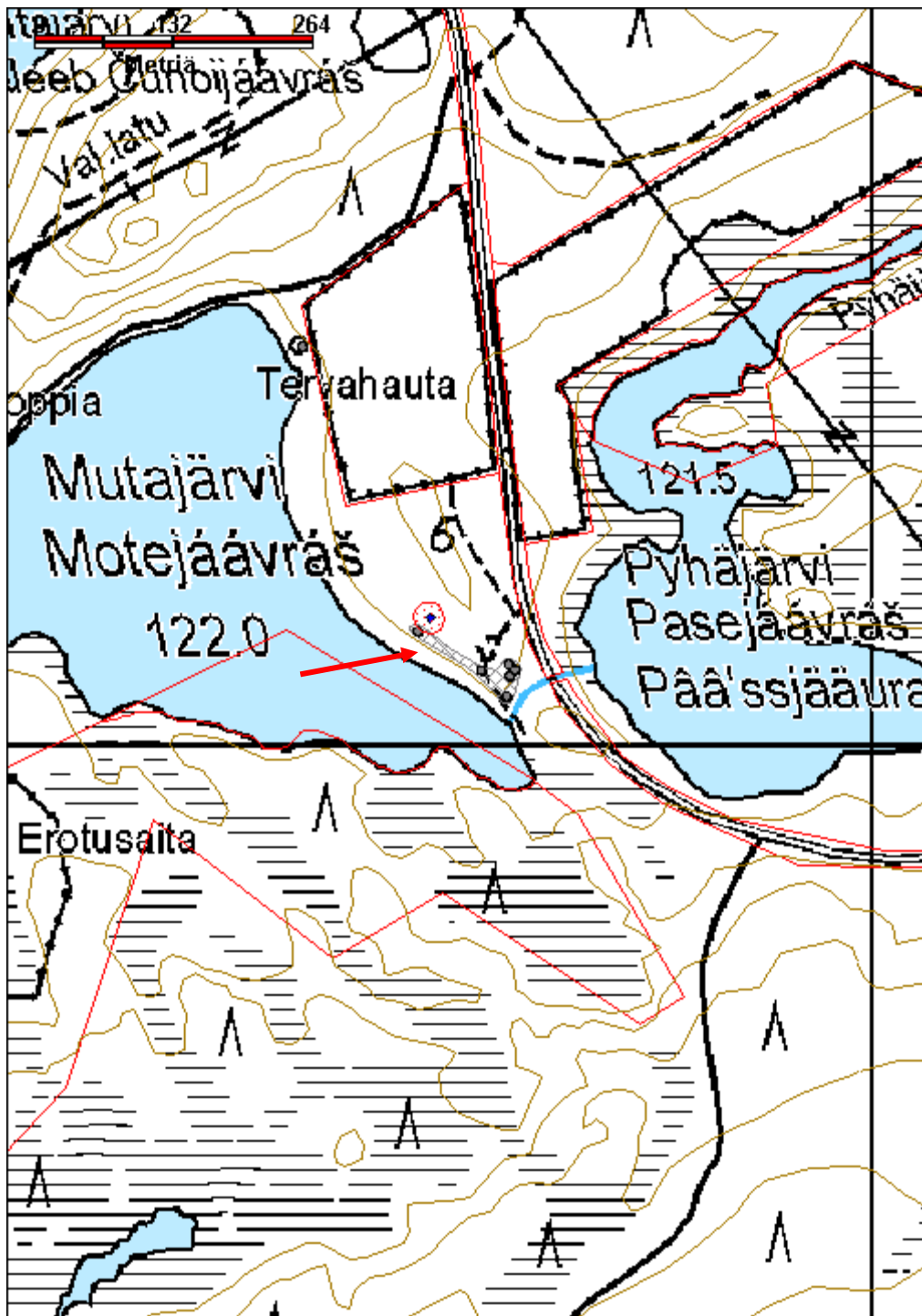

Pyyntikuoppa 1 kuvattuna etelään.

Kuoppa 3 on täytetty raivausjätteellä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7640076, Y 3554614, Z 125	Mittakaava:	1:5000

Peskanlammet pyyntikuoppa

MH-tunnus: 141105

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7640373, Y 3542907, Z 125	Löydöt:	

Taustatiedot

Ylitarkastaja Olli Osmonen kertoi pyyntikuopasta, se on merkitty myös peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuoppa sijaitsee Peskanlampien välisellä kapealla kannaksella, pienen kumpareen korkeimmalla kohdalla. Kumpare on hiekkaa, jossa on paikoin runsaasti kiviä. Kumpareen laki on avointa kuivaa kangasta, jossa on ohut aluskasvillisuus. Kuopan reunoilla kasvaa lähinnä jäkälää ja sammalia, sekä puolukkaa ja variksenmarjaa. Reunoilla kasvaa suurehkoja mäntyjä. Lampien rannat ovat soiset ja lampia ympäröivillä rinteillä on rehevä kasvillisuus. Kannas on noin 30 m leveä ja sen matalan itäreunan kautta kulkee moottorikelkkareitti.

Kohteen kuvaus

Yksittäinen pyyntikuoppa on muodoltaan soikea, koko on 3,1 m x 2,4 m. Siinä on noin 15 cm korkeat, leveät vallit. Mitat niiden ulkopuolelta ovat 6,2 m x 4,7 m. Kuopan syvyys on noin 70 cm. Kuopassa tai valleissa ei havaittu huuhtoutumiskerrosta. Maaperä on niin kivinen ettei kairaaminen onnistunut kuin muutamissa kohdissa.

Kohteen rajausta

Kohde rajautuu näkyvän rakenteen perusteella.

Tulkinta

Pyyntikuoppa.

Lisätietoja

Sijaitsee Inarin retkeilyalueella.

*Toimenpiteet**Tarkastukset*

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 26.8.2011 Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

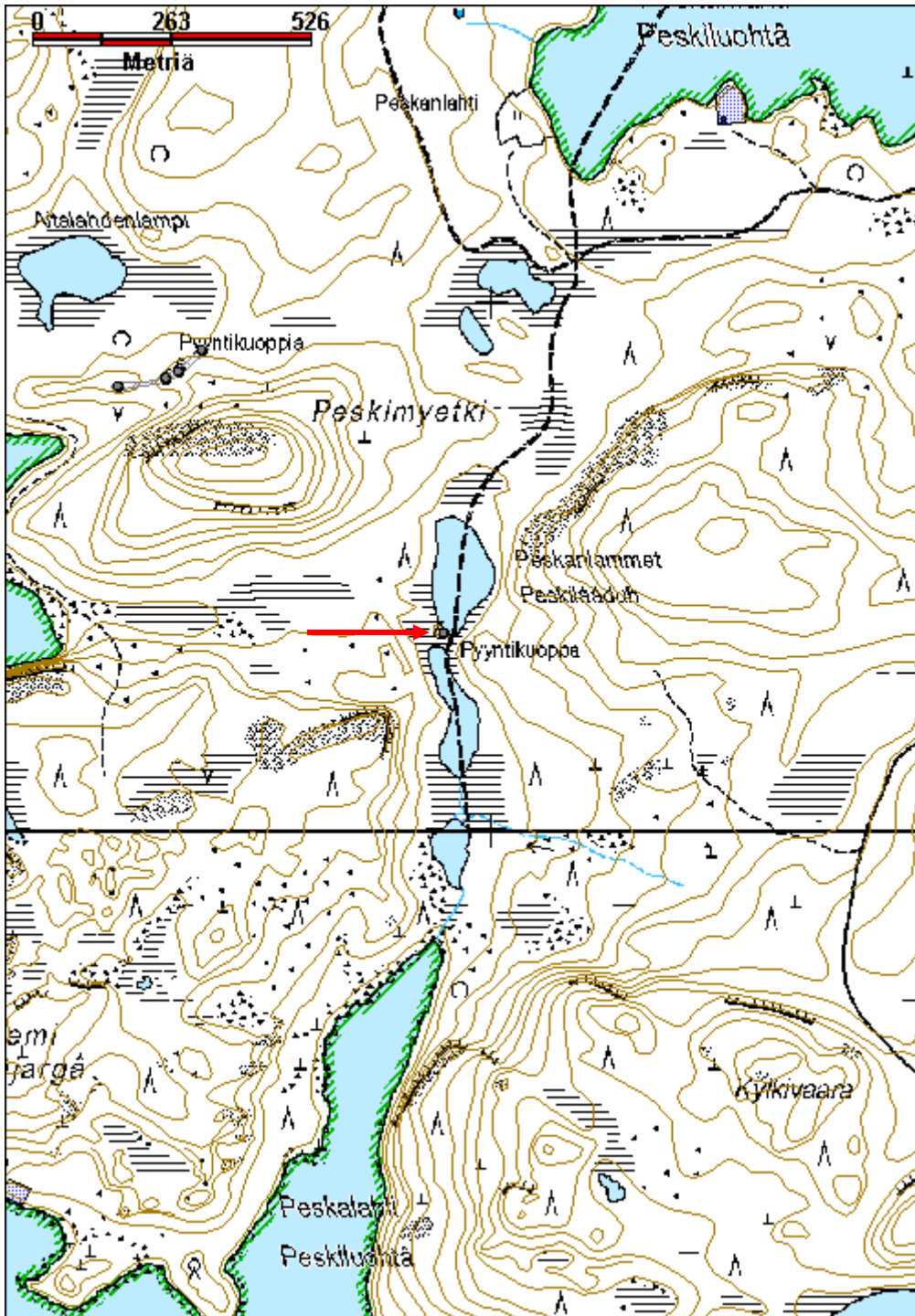
Viranomaisrekisterinro:	Kunto:	1 Hyvä
-------------------------	--------	--------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
		Selitys:	
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty		
Selitys:			

Pyyntikuoppa kuvattuna itään, vasemmassa yläkulmassa näkyy pohjoisin lammista.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7640373, Y 3542907, Z 125	Mittakaava:	1:10000

Peskinmyetki pyyntikuoppia

MH-tunnus: 141108

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	800 Lapin luontopalvelut
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	800 Lapin luontopalvelut
Rakentamivuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7640875, Y 3542415, Z 135	Löydöt:	

Taustatiedot

Kaksi pyyntikuoppaa on merkitty peruskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuoppakohde sijaitsee Peskimyetkin luoteispuolella kivikkoisessa rinteessä, rinne jyrkkenee huomattavasti kaakossa, muuttuen lopulta jyrkänneeksi. Pohjoisessa on soinen alue. Maaperä on kivinen ja ympäristössä on suuria lohkareita. Kuoppien ympäristössä kasvaa suurehkoja mäntyjä ja ylärinteen puolella mutkaisia koivuja. Aluskasvillisuus on paksu, sammalia, jäkäliä, puolukkaa, variksenmarjaa ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on neljä pyyntikuoppaa, joista yksi on hieman epämääräinen. Kaksi keskimmäistä on merkitty peruskarttaan. Kuoppien ohi kulkee pilkkapolku.

Kuoppa 1

Koillisin kuoppa on hieman epämääräisen muotoinen, sen toinen reuna on jyrkkä ja toinen loiva. Tämä saattaa olla seurausta kuopan reunalla kulkevasta polusta, tai kuoppaa on kaiveltu myöhemmin. Kuopan pohjalla on kuitenkin 1-4 cm huuhtoutumiskerros, eli se varsin vanha. Hiekan seassa on hiiltä, lisäksi pohjalla on runsaasti kiviä. Kuopan halkaisija on noin kolme metriä, ja siinä on selvät vallit. Kuopassa kasvaa pari pientä, ja reunoilla muutama suurempi mänty. Kuopan vieressä on myös suuren kelon kanto ja kelo on osittain kuopan päällä. Se sijaitsee pohjoiseen viettävässä rinteessä.

Kuoppa 2

Sijaitsee noin 50 m lounaaseen edellisestä, ylempänä rinteessä, lähes tasaisessa kohdassa josta rinne alkaa laskeutumaan luoteeseen. Myös se on pilkkapolun vieressä. Kuoppa on syvä, suppilomainen ja soikea. Siinä on selkeä valli kolmella sivulla, polun puolella valli on noin 50 cm korkea. Kuoppa on kooltaan 3,2 m x 2 m, vallien ulkopuolelta 5,1 m x 4,5 m. Kuoppa on noin 80 cm syvä. Pohjalla on hiekkaa ja sen seassa hiiltä, sekä kiviä, ja pääosin 2-4 cm paksu huuhtoutumiskerros. Vallien maaperä on samanlainen, niissä ei ole huuhtoumaa. Kuopan reunalla kasvaa pari pienehköä mäntyä. Polun reunassa on myös vanha maatunut kanto jonka halkaisija on noin 50 cm. Kuopan pohjalla oli myös kaatunut kelo. Kuopan vieressä on suuri maakivi.

Kuoppa 3

Sijaitsee noin 20 m lounaaseen edellisestä. Kuoppa on lievästi soikea, jyrkkäreunainen ja syvä. Yhdellä reunalla on vallia. Kuopan koko on 3,1 m x 2,9 m ja se on noin 90 cm syvä. Pohjalla on 1-2 cm huuhtoutumiskerros, hiekan seassa on paikoin kiviä ja hiiltä. Vallissa on hiekkaa, mutta ei huuhtoutumiskerrosta.

Kuoppa 4

Neljäs kuoppa sijaitsee selvästi erillään muista, noin 90 m länteen kolmannesta kuopasta. Se sijaitsee ka-pealla itä-länsi -suuntaisella harjanteella, pohjoispuolella heti kuopan vieressä maasto putoaa jyrkästi noin 1,5 m. Kuoppa on lähes pyöreä ja jyrkkäreunainen, kooltaan 2,9 m x 2,7 m ja noin 90 cm syvä. Siinä on selvät vallit, joiden ulkopuolelta koko on 5,2 m x 4,5 m. Kuopan pohjalla on 2 cm huuhtoutumiskerros, hiekan seassa on hiiltä.

Kohteen raja

Kohde rajautuu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Pyyntikuoppa järjestelmä.

*Lisätietoja**Toimenpiteet**Tarkastukset*

Viranomais-
rekisterinro:

Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

Olotila: 2 Ei käytössä

Kohteen
suojelu: 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

Ympäristön suo-
jelu:

0 Ei määritelty

Selitys:

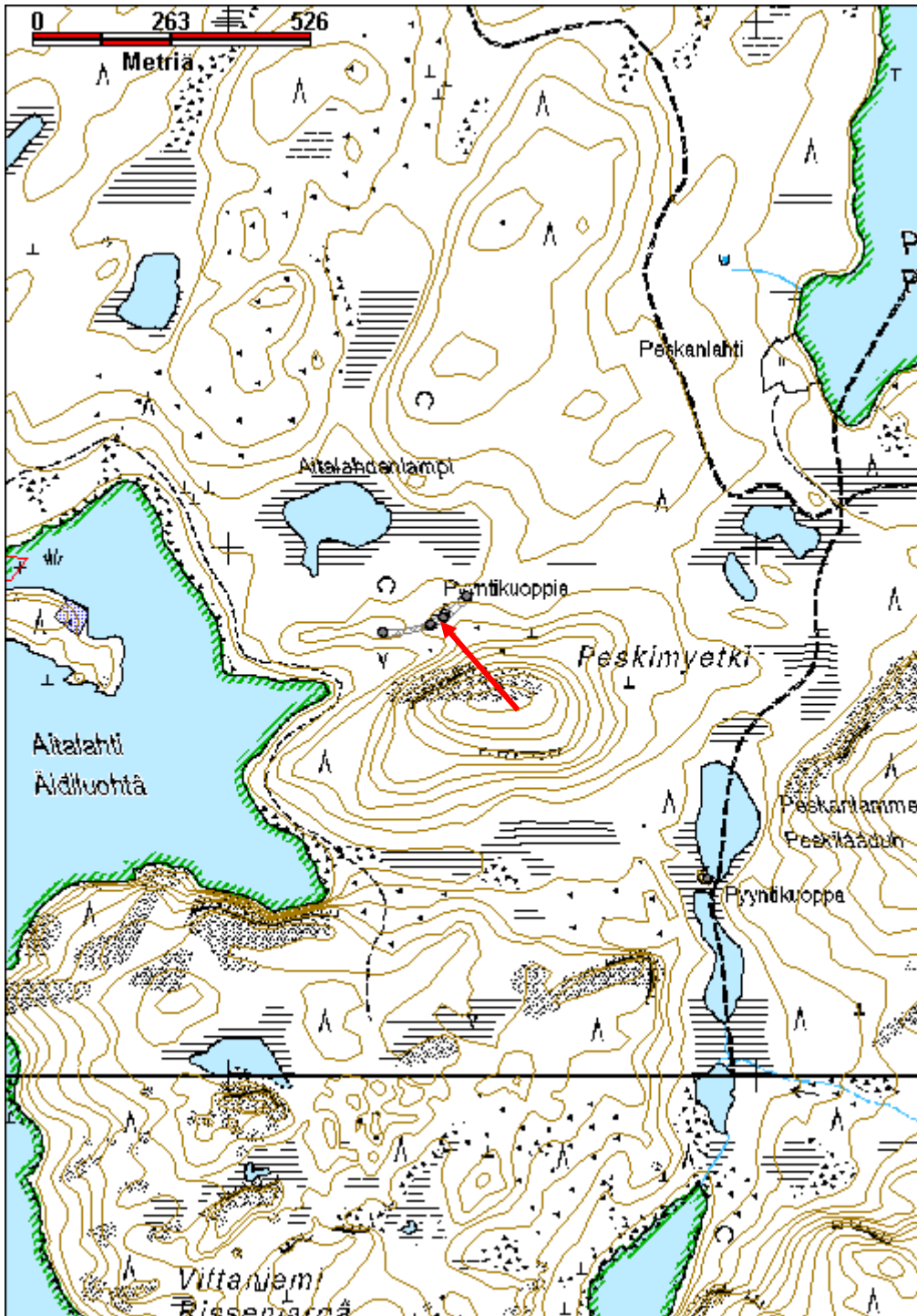
Pyyntikuoppa 1 kuvattuna koilliseen.

Pyyntikuoppa 4 kuvattuna länteen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7640875, Y 3542415, Z 135	Mittakaava:	1:10000

Peuranampumavaara pyyntikuoppia	MH-tunnus: 142661
--	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	10		

Koordinaattiselitys:	Geometria tuotettu: 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 7626976, Y 3565234, Z 200	Löydöt:

Taustatiedot

Pirjo Rautiainen ja Taisto Karjalainen ovat löytäneet kuopat vuoden 2009 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuopat sijaitsevat Peuranampumavaaran kaakkoispuolella, Akalauttalompolan ja Siskelijärven välisellä moreeniharjanteella. Eteläisimmät kuopat ovat rajavyöhykkeelle johtavan tien pohjoispuolella, siitä noin 15 m etäisyydellä. Kuoppien länsipuolella on pientä puroa ympäröivä suoalue, itäpuolella maasto kohoaa loivasti. Harjanne on kuivaa mäntykangasta, jossa kasvaa myös muutamia koivuja. Aluskasvillisuus on jäkäliä, sammalia, puolukkaa ja variksenmarjaa. Maaperä on hiekkamoreenia.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kymmenen pyyntikuoppaa lounais-koillisuuntaisesti, järjestelmän pituus on noin 280 m.

Pyyntikuoppa 1

Matala ja laakea kuoppa, matalat vallit. Halkaisija 3 m ja syvyys noin 50 cm. (x=3565030, y=7626866)

Pyyntikuoppa 2

Halkaisija 2 m, syvyys 70 cm, ei valleja. Noin 40 m itään kuopasta 1. (x=3565072, y=7626867)

Pyyntikuoppa 3

Matala ja soikea, koko 2,4 m x 1,9 m, syvyys 40 cm. Kuopasta 2 noin 40 m itäkoilliseen. (x=3565108, y=7626883)

Pyyntikuoppa 4

Suurehko, muodoltaan soikea, matalat noin metrin levyiset vallit. Koko 3,4 m x 2,9 m, syvyys 70 cm. Kuopasta 3 noin 60 m koilliseen. (x=3565163, y=7626915)

Pyyntikuoppa 5

Muodoltaan soikea, ei valleja, koko 2,7 m x 1,8 m, syvyys noin 50 cm. Kuopasta 4 noin 80 m koilliseen. (x=3565222, y=7626975)

Pyyntikuoppa 6

Suurehko, pyöreä, matalat vallit. Halkaisija 3 m, vallien ulkopuolelta noin 5,5 m, syvyys noin 80 cm. Noin 25 m koilliseen kuopasta 5. (x=3565247, y=7626987)

Pyyntikuoppa 7

Halkaisija 3 m, syvyys noin 90 cm, matalan vallin leveys 1m. Kuopasta 6 noin 50 m koilliseen. (x=3565284, y=7627020)

Pyyntikuoppa 8

Kooltaan 3 m x 2,7 m, syvyys 60 cm, ei valleja. Noin 15 m pohjoiskoilliseen kuopasta 7. (x=3565288, y=7627037)

Pyyntikuoppa 9

Pyöreä ja syvä, matalat vallit. Halkaisija 3,3 m, syvyys noin 95 cm. Kuopasta 8 noin 25 m koilliseen. (x=3565304, y=7627056)

Pyyntikuoppa 10

Laakea ja matala, matalat vallit. Halkaisija 3 m, syvyys noin 50 cm. Noin 25 m pohjoiskoilliseen kuopasta 9. (x=3565317, y=7627079)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen kuoppien lähiympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppajärjestelmä.

Lisätietoja

P. Rautiainen ja T. Karjalainen 2009: Kulttuuriperintökohteiden inventointi 2009, Tsarmitunturin erämaa-alue, Inari.

Kohteesta noin 800 m koilliseen on Illeppijärven asuinpaikka- ja pyyntikuoppa-alue (Illeppijärvi 142580).

Toimenpiteet***Tarkastukset***

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011

Tarkastuspvm: 10.6.2011 Tarkastaja: J.-P. Joonas

Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

**Kohteen
suojelu:** 0 Ei määritelty

Selitys:

Selitys:

**Ympäristön suo-
jelu:**

0 Ei määritelty

Selitys:

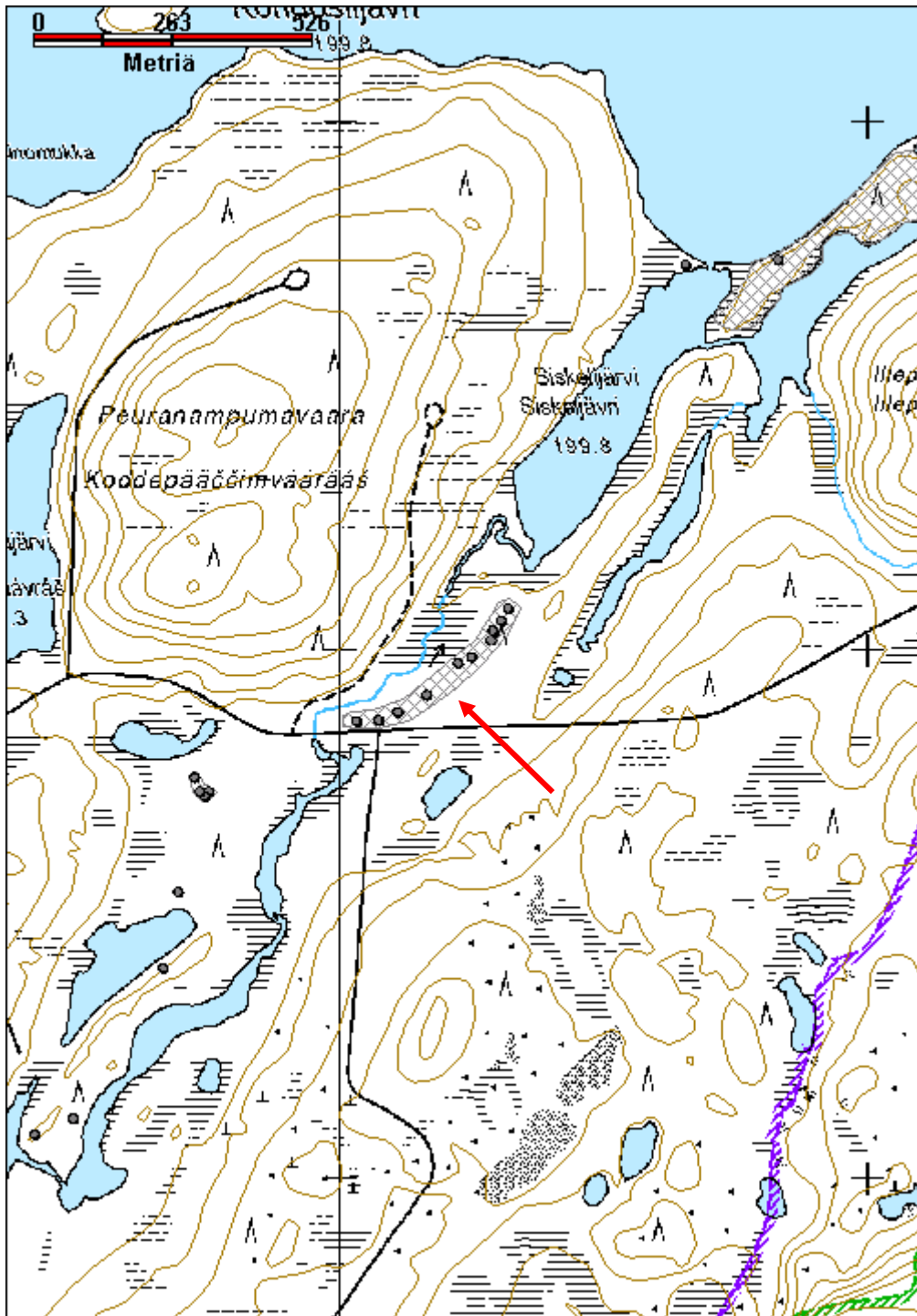

Pyyntikuoppa 6 kuvattuna länteen.

Pyyntikuoppa 10 kuvattuna luoteeseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7626976, Y 3565234, Z 200	Mittakaava:	1:10000

Pitkälampi talonpohja jäännös

MH-tunnus: 141792

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7655268, Y 3559763, Z 148	Löydöt:	

Taustatiedot

Taisto Karjalainen on inventoinut kohteen syyskuussa 2004.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Hannun Kotavaaran ja Piruvaaran välissä olevan pienen Pitkälammen pohjoisrannalla. Metsäautotie kulkee kohteen luoteispuolelta noin 25 m päässä. Piilolan polun alku on kohteesta noin 150 m koilliseen. Alue on tasainen, mutta koillispuolella tien reunassa on pari metriä korkea hiekkaharjanne. Alueella kasvaa suuria mäntyjä ja pari koivua. Aluskasvillisuus on sammalia, jäkäliä, heinää, puolukkaa, variksenmarjaa, mustikkaa ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksi rakennelman jäännöstä.

Rakennelma 1

Erotuu aluskasvillisuuden peittämistä seinähirsistä, yksittäiset hirret jäljellä. Lammen puolella erottuu selvemmin ympäristöstä hieman kohoavana alueena. Kooltaan 8,5 m x 8,5 m. Rakennelman alueella kasvaa useita vanhoja mäntyjä, joista suurimman halkaisija on noin 34 cm. Yhteen puuhun on ripustettu vanha rikkiruostunut öljylamppu. Rakennelman alueella on muutamia kattorakenteiden jäänteitä. Koillispuolella, noin 5 m seinälinjasta, on laakea kuoppa, kooltaan 2,5 m x 1 m ja noin 40 cm syvä. Kuopan pohja on kivinen ja sen ympäristössä on useita suuria, maatuneita hirsiiä.

Rakennelma 2

Aukea, osin ruohikkoinen ja tasoitettu alue, joka erottuu rannan puolella ympäristöä korkeampana. Ruohikkoinen alue jatkuu vielä rakennelman lammen puolella. Muutama seinähirsi on jäljellä. Niiden perusteella kämpän koko on ollut 8,6 m x m 7,8 m. Etäisyys lammen rantaan on noin 14 m. Sijaitsee aivan tien viereisen hiekkaharjanteen vieressä. Luoteisnurkassa on muutamia kiviä, ei kuitenkaan tarpeeksi liedeksi.

Kohteen rajaus

kohde rajoittuu havaittujen rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Mahdollisesti 1920/30-luvun Atif-metsäyhtiön savottakämppä, tai sitä vanhempi rakennelma.

Lisätietoja

Taisto Karjalainen 2004, Nellim - Paatsjoki -tielinjan inventointi.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2011
 Tarkastuspvm: 5.9.2011   Tarkastaja: J.-P. Joona
 Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:	1000002805	Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo
		Selitys:	

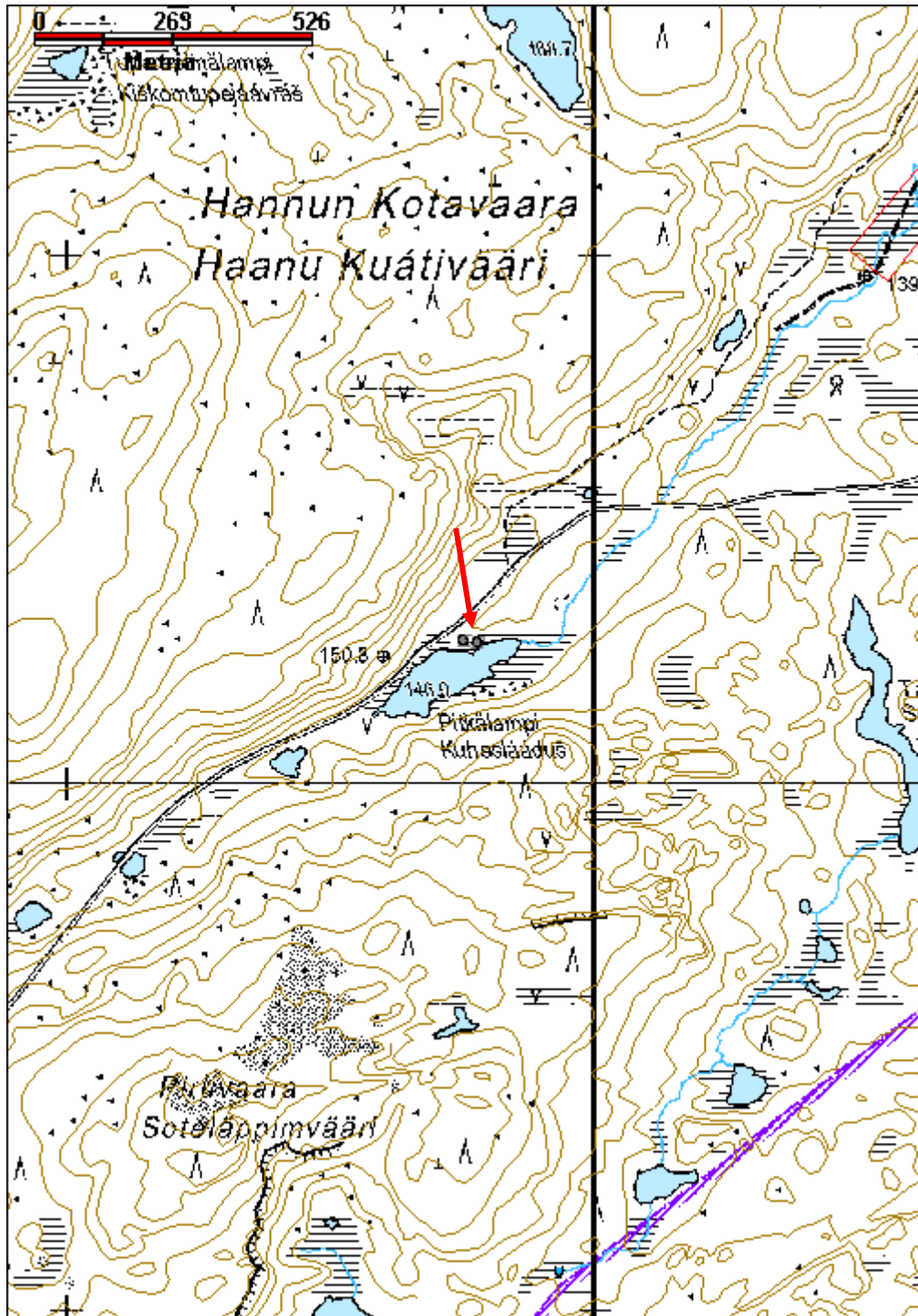
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
----------------------------------	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Yleiskuva rakennelman 1 alueesta, kuvattu koilliseen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7655268, Y 3559763, Z 148	Mittakaava:	1:10000

Ruohovaara pyyntikuoppia	MH-tunnus: 141959
---------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	8		

Koordinaattiselitys:	Geometria tuotettu:
Koordinaatit: X 7650730, Y 3554536, Z 160	4 Gps-mittaus, korjaamaton
	Löydöt:

Taustatiedot

SutiGis-havainto.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuoppakohde sijaitsee Ison Laklemjärven luoteispuolella olevan Ruohovaaran koillisosassa, puoliympyrän muotoisena kaarena pienen nimettömän lammen ympärillä. Alueen maaperä on paikoin kivistä ja paikoin hienoa hiekkaa, kuopat on kaivettu hiekkaisiin kohtiin.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppajärjestelmä koostuu kahdeksasta kuopasta, jotka ulottuvat pienen lammen lounaispuolelta kaakon kautta koillispuolelle. Kuoppien etäisyys toisistaan ja lammesta vaihtelee. Kuopat ovat pääosin muodoltaan soikeita, koko on keskimäärin 4 m x 5 m ja noin metrin syviä.

Kuoppa 1

Sijaitsee noin 90 m lounaaseen lammen rannasta. Muodoltaan syvä, soikea ja suppilomainen, leveä ja matala valli ympärillä muuten, mutta ei pohjoispuolella. Kuoppa on lähes pohjois-etelä -suuntainen, sen koko on 4,9 m x 3,2 m ja syvyys noin 1,1 m. Halkaisija vallin takaa noin 6,4 m. Pohjalla kairauksessa noin sentin huuhtoutumiskerros, hiekan seassa hiiltä. Vallissa alkavaa huuhtoumaa, ja mahdollinen kaksoismaanos noin 25 cm syvyydessä. Ympäristössä on kivikkoista.

Kuoppa 2

Sijaitsee noin 45 m itään kuopasta 1. Suuri ja syvä, muodoltaan suppilomainen kuoppa, ei selvää vallia. Reunoilla on kaksi suurta maakiveä. Kuopan koko on 4,8 m x 4,0 m ja syvyys noin 1,3 m. Pohjalla ei ole selvää huuhtoutumiskerrosta. Pohjalla on hiekkaa ja muutamia kiviä. Pohjalla on vanha keloutunut kanto.

Kuoppa 3

Sijaitsee noin 90 m itään kuopasta 2, lammen eteläpuolella. Muodoltaan soikea, syvä ja suppilomainen, ei selviä valleja. Kuopan koko 4,3 m x 3,7 m ja 1,1 m syvä. Kuopan reunoissa ja pohjalla on kiviä. Pohjalla oli kairauksessa havaittavissa 3-6 cm paksu huuhtoutumiskerros. Kuopassa ja vallissa kasvaa muutama mänty, vallissa on myös sammaloitunut suuren puun kanto.

Kuoppa 4

Sijaitsee noin 20 m koilliseen kuopasta 3. Suuri ja soikea kuoppa, jossa matalat ja leveät vallit. Kuopan koko on 5,8 m x 3,7 m ja se on 1,2 m syvä. Vallit ovat 1-1,5 m leveät, eli koko niiden ulkopuolelta mitattuna on 8 m x 7,3 m. Kuopan pohjalla on pienempi kuoppa. Turpeen alla on paikoin hiiltä. Kuopan pohjalla on parin sentin huuhtoutumiskerros. Kuopan reunalla on kolme suurta maatunutta kantoa.

Kuoppa 5

Sijaitsee lammen kaakkoispuolella, noin 40 m koilliseen kuopasta 4. Suuri, soikea kuoppa, kooltaan 5 m x 4,1 m ja noin 1 m syvä. Matalat ja hieman epämääräiset vallit, noin metrin levyiset. Lounaispuolella maa laskee vallin ulkopuolella metrin verran alemmas. Kuopan pohjalla havaittavissa 2-8 cm paksu huuhtoutumiskerros, ja paikoin pari senttiä paksu hiilikkerros, vallissa paikoin noin sentin huuhtoutuma. Kaakkoisvallissa on suuri sammaloitunut kanto. Pohjoisessa maasto nousee noin pari metriä.

Kuopan vieressä noin 5 m koilliseen laudoista tehty jakkara, jonka kahdesta laudasta tehdyssä istuinosa on soikea reikä. Istuimen koko on 70x50 cm ja se on 50 cm korkea. Ilmeisesti kyseessä käymälän istuin.

Kuoppa 6

Sijaitsee lammen itäpuolella, noin 45 m pohjoiseen kuopasta 5, pienen hiekkaharjanteen päällä. Kuoppa on muodoltaan soikea ja siinä on selvät vallit. Kuopan koko on 5,1 m x 3,9 m ja noin 1 m syvä. Vallit ovat leveät, koko niiden ulkopuolelta on 7,9 m x 7,5 m. Kuopan pohjalla on noin 3 cm huuhtoutumiskerros ja valleissa noin sentin kerros. Maaperä on hienoa hiekkaa ja kuopan reunassa onkin pesäkolo. Valleissa on maatuneita kantoja sekä männyn taimia.

Kuoppa 7

On kuopasta 6 kahdeksan metriä pohjoisluoteeseen, noin 18 m lammen rannasta. Muodoltaan laakea ja matala, mutta mataluus johtuu reunoihin kaivetuista kolmesta pesäkolosta, jotka ovat täyttäneet kuoppaa. Kuopan koko on 5,5 m x 5,1 m ja noin 60 cm syvä. Selvät, leveät mutta matalat vallit, joiden reunasta mituna koko on 8,5 m x 7,9 m. Kuopan reunoilla on noin 1 cm huuhtoutumiskerros, valleissa parin sentin ja ympärillä maastossa myös 1-2 cm. Kuopan pohjalta ei voitu kairata. Kuopan reunassa on suuri maakivi.

Kuoppa 8

Sijaitsee lammen pohjoispuolella, noin 70 m pohjoisluoteeseen kuopasta 7, pienellä kuivalla alueella suon keskellä. Kuoppa on pieni ja soikea, siinä on matalat vallit. Kuopan koko on 2,6 m x 2,1 m ja noin 60 cm syvä. Vallien ulkopuolelta halkaisija on 4,2 m. Pohjalla on 2-4 cm huuhtoutuma, valleissakin 1-2 cm. Maaperä on hienoa hiekkaa jonka seassa on kiviä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Esihistoriallinen pyyntikuoppajärjestelmä.

Lisätietoja

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 16.8.2011   Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II

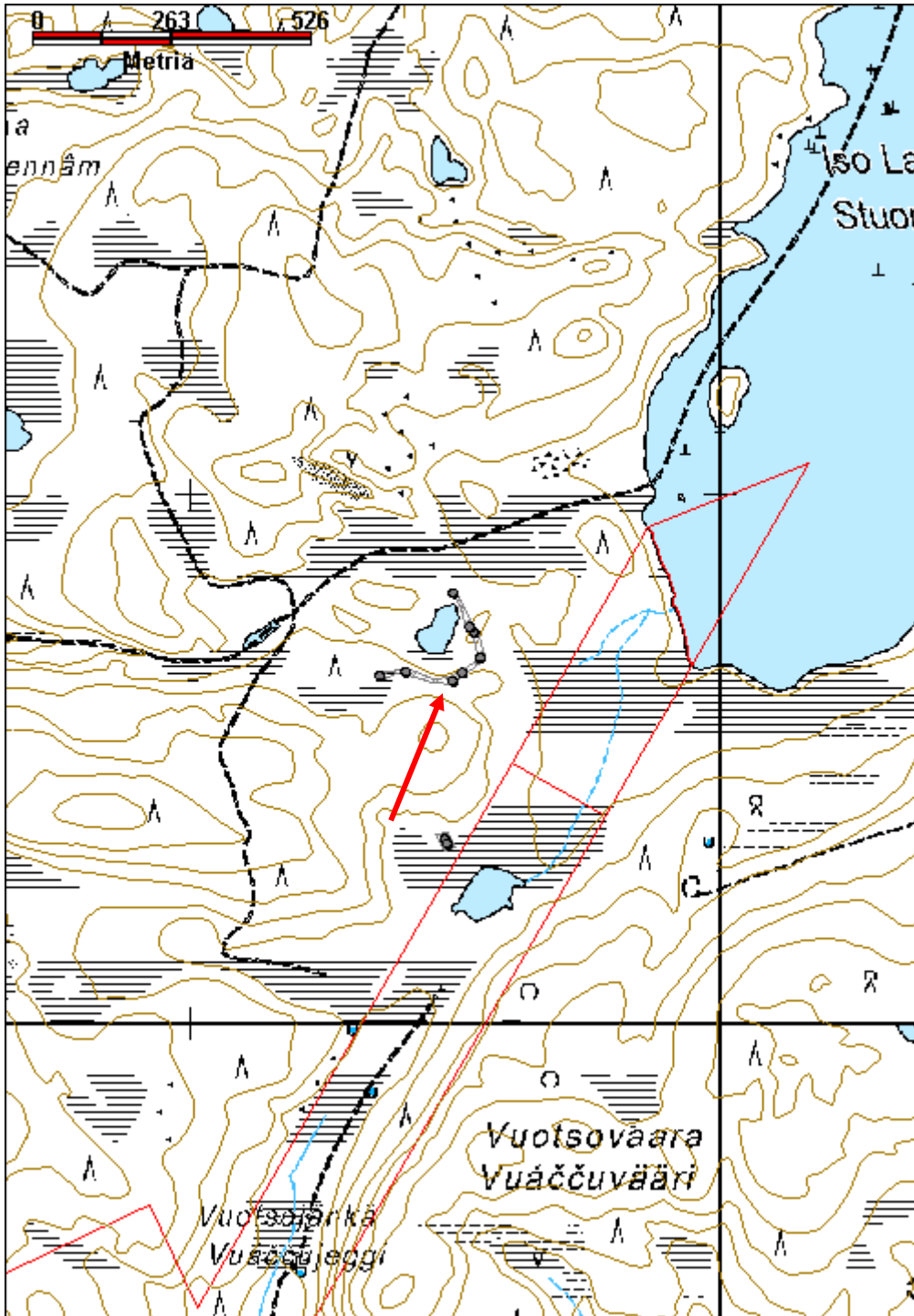
Kohteen 2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pyyntikuoppa 2 kuvattuna koilliseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7650730, Y 3554536, Z 160	Mittakaava:	1:10000

Santajärvi pyyntikuoppa	MH-tunnus: 142919
--------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:	Geometria tuotettu: 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 7640589, Y 3554116, Z 124	Löydöt:

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2011 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Nellimin kylän kaakkoispuolella, Santajärven eteläpuolella, Ylimmäisen Santajärven ja Santajärven välisen lompolan itärannalla. Kuopan eteläpuolella kulkee valaistu kuntopolku. Kuoppa sijaitsee suoalueen ympäröimällä hiekkakumpareella. Kuivaa mäntykangasta, aluskasvillisuus jäkäliä, sammalia ja varpukasveja.

Kohteen kuvaus

Kooltaan varsin pieni pyyntikuoppa. Koko 3 m x 2,7 m ja syvyys noin 60 cm. Kairauksessa ei havaittu huuhtoutumiskerrosta. Kuopan pohjalla on kiviä.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaitun rakenteen lähiympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppa.

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 11.7.2011   Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

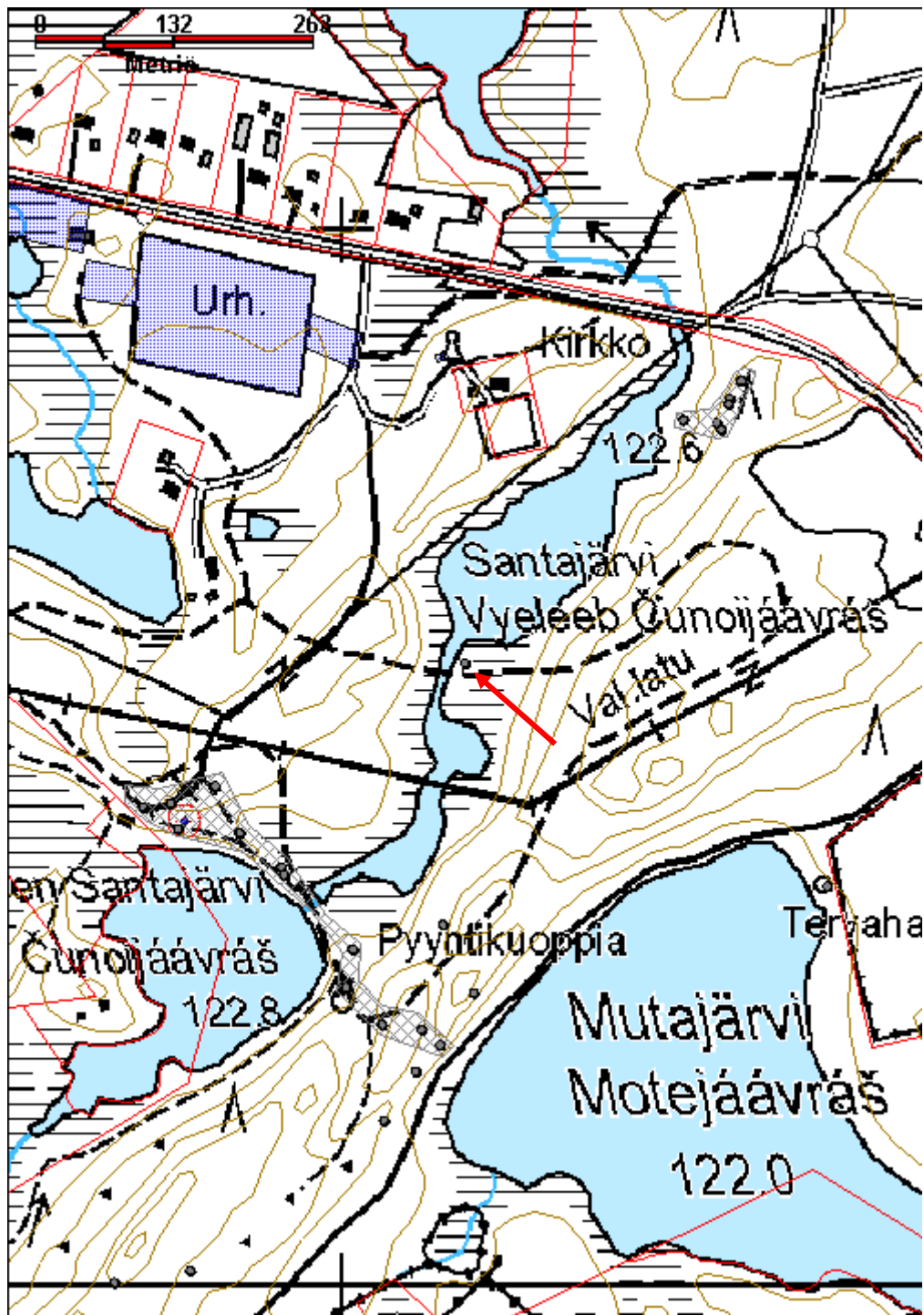
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 2 Keskinertainen
	Olotila: 2 Ei käytössä
Arvotus: 3 Esitys mj-luokka II	Kohteen suojele: 0 Ei määritelty

Selitys:	Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pyyntikuoppa kuvattuna länteen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7640589, Y 3554116, Z 124	Mittakaava:	1:5000

Suovaselkä 1 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 141739

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7651691, Y 3560155, Z 162	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2011 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuoppa sijaitsee raja-alueella Suovaselän lounaispuolella, metsäautotien länsipuolella olevan matalan hiekkatörmän päällä. Tie johtaa noin 100 m päässä olevalle maa-aineksenottoalueelle. Pyyntikuopan kohdalta tien reunasta on myös otettu hiekkaa siten että pyyntikuopan reuna on vain puolen metrin päässä hiekkakuopasta. Maasto laskee hieman joka puolella, lännessä on lampi jonka rannat ovat soiset. Koillisessa Suovaselkä alkaa kohota noin 100 m päässä. Maaperä on hiekkaa. Ympäristössä kasvaa harvakseltaan mäntyjä. Aluskasvillisuus on kuopan kohdalla ohut, lähinnä sammalia ja jäkäliä sekä pientä puolukkaa ja variksenmarjaa.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa on muodoltaan pyöreä ja varsin laakea. Kuopan halkaisija on 2,9 m ja syvyys 60 cm. Kuopassa on leveä ja vaihtelevan korkuinen valli, joka on noin 1,5 m leveä, eli halkaisija vallin ulkopuolelta on noin 6 m. Lapionpistossa kuopan pohjalla oli havaittavissa noin 3-4 cm paksu huuhtoutumiskerros, reunoillakin paikoin noin 1 cm. Hiekan seassa oli hieman hiiltä. Kuopan luoteisreunalla kasvaa suuri petäjä ja sen vieressä on samankokoisen puun pitkälle maatunut kanto.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti havaitun rakenteen lähiympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppa.

Lisätietoja

Kohteesta 150 m etelään (Suovaselkä 2, 141762) ja 200 m kaakkoon (Suovaselkä 3, 141767) on samaan järjestelmään kuuluvat pyyntikuopat.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 2.9.2011   Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

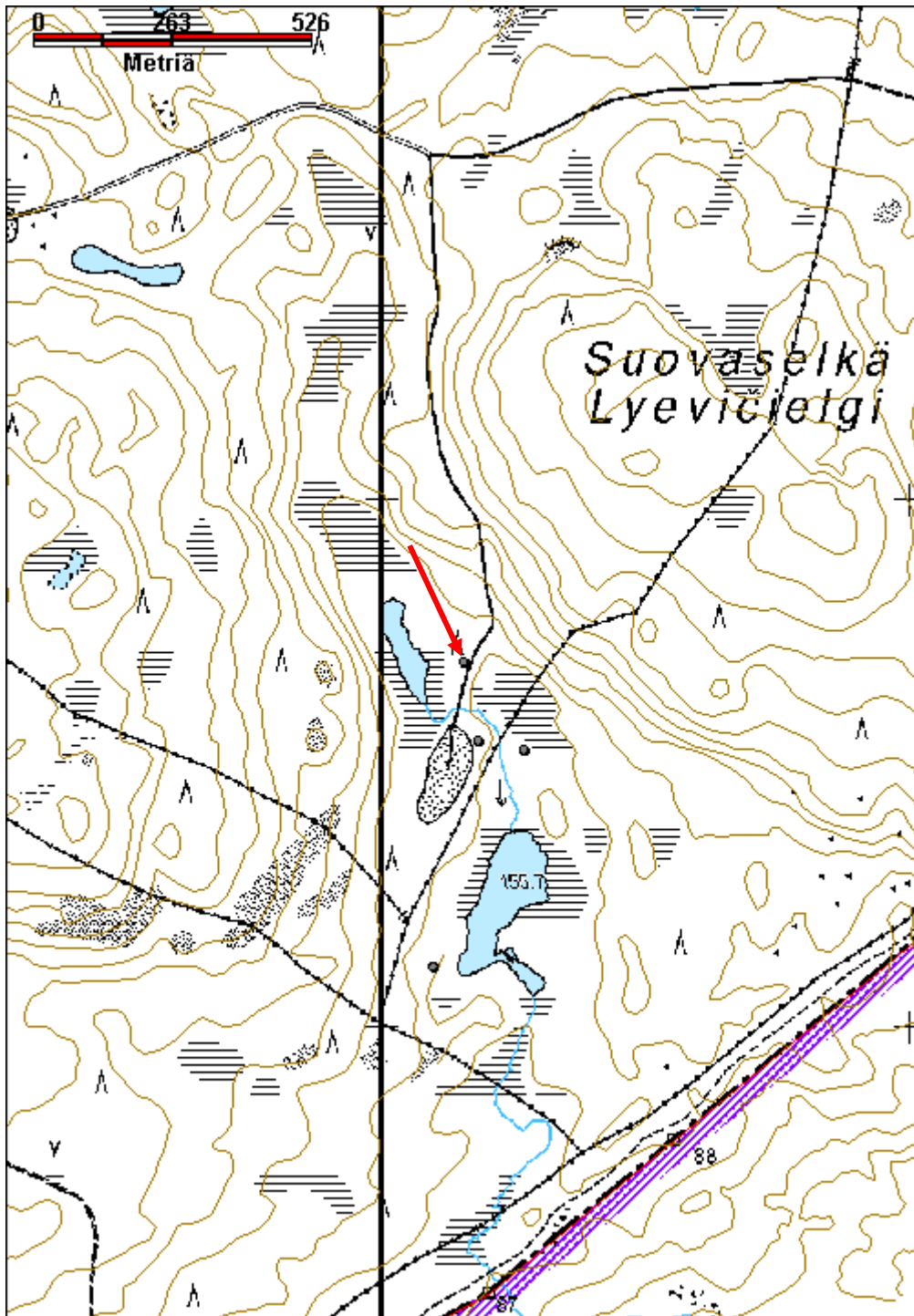

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Ympäristön suojele:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Pyyntikuoppa sijaitsee vain muutaman metrin päässä tien viereen kaivetun hiekkakuopan reunasta, lapio on kuopan keskellä. Kuvaussuunta pohjoiseen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7651691, Y 3560155, Z 162	Mittakaava:	1:10000

Suovaselkä 2 pyyntikuoppa	MH-tunnus: 141762
----------------------------------	--------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:	Geometria tuotettu: 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit: X 7651542, Y 3560182, Z 161	Löydöt:

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2011 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Suovaselän lounaispuolella, pari metriä maa-aineksenottoalueen reunasta, joka on kuitenkin osin kasvanut umpeen, siinä kasvaa männyntaimia ja aluskasvillisuutta. Pyyntikuoppa on matalan kumpareen päällä. Sen ympärillä on harvakseltaan vanhoja mäntyjä sekä pari keloä. Aluskasvillisuus on sammalia, jäkäliä ja puolukkaa. Maaperä on soraa ja kiviä, varsinkin kuopan pohjalla on runsaasti kiviä.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa on muodoltaan soikea, syvä ja jyrkkäreunainen. Siinä on matalat ja leveät vallit. Kuopan koko on 3,2 m x 2,6 m ja syvyys 80 cm, vallien ulkopuolelta halkaisija on noin 5 m. Kuopan pohjalla on noin sentin paksuinen huuhtoutumiskerros, valleissa huuhtoutumaa ei ole. Kairauksessa hiekan seassa oli jonkin verran hiiltä. Kuoppa näyttää peitetyn tarkoituksella, sen päälle on asetettu seitsemän kelon patkää. Lisäksi yksi kelo on kaatunut kuopan päälle.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti havaitun rakenteen perusteella.

Tulkinta

Esihistoriallinen pyyntikuoppa.

Lisätietoja

Samaan järjestelmään kuuluu kuopat 150 m pohjoiseen (Suovaselkä 1, 141739) ja 85 m itään (Suovaselkä 3, 141767)

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 2.9.2011   Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

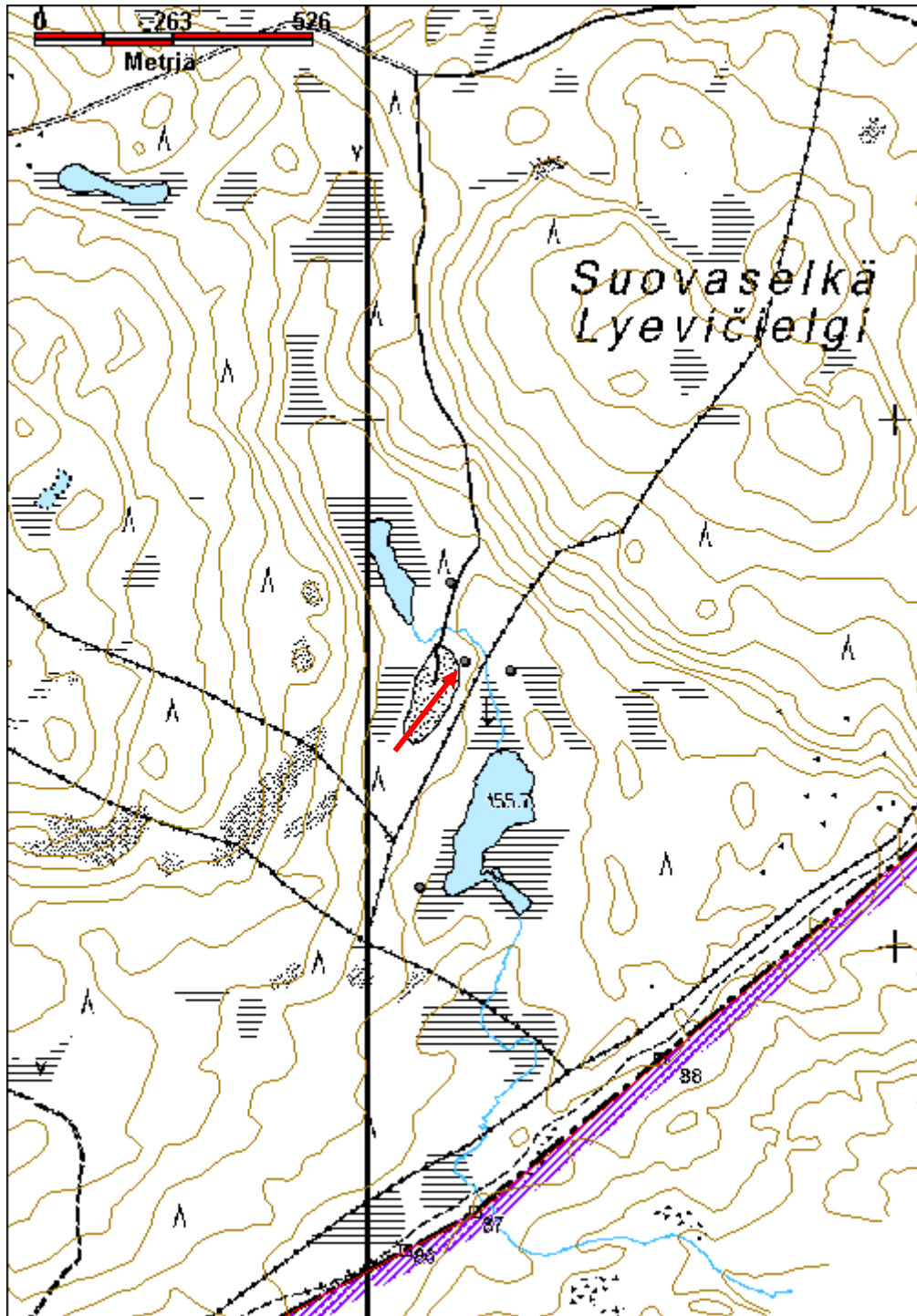
Viranomaisrekisterinro:	Kunto: 1 Hyvä
--------------------------------	----------------------

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Pyyntikuoppa kuvattuna lounaaseen, sen päälle on laitettu puun runkoja. Taustalla on maa-aineksen ottoalue.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7651542, Y 3560182, Z 161	Mittakaava:	1:10000

Suovaselkä 3 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 141767

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7651524, Y 3560269	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2011 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Pyyntikuoppa sijaitsee Suovaselän lounaispuolella, kahden suoalueen välisellä harjanteella. Maaperä on sora-moreenia, valleissa ja pohjalla on runsaasti kiviä. Karttaan merkitty poroaita on siirretty ja aita kulkee kohteen eteläpuolelta. Ympäristössä kasvaa muutamia vanhoja mäntyjä sekä taimia, alempana myös koi-juja. Aluskasvillisuus on sammalia, jäkälää ja puolukkaa.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa on muodoltaan pyöreähkö ja laakea, pohja on tasainen, siinä on matalat vallit. Kuoppa on kooltaan 2,7 m x 2,6 m ja 75 cm syvä, vallien takaa halkaisija on noin 5,2 m. Koepistossa pohjalla oli havaittavissa 1-2 cm paksu huuhtoutumiskerros, hiekan seassa oli myös hieman hiiltä. Vallissa kasvaa suuri mänty, kuopan reunalle on kaatunut kelo.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu pistemäisesti havaitun rakenteen perusteella.

Tulkinta

Esihistoriallinen pyyntikuoppa.

Lisätietoja

Kuoppa kuuluu järjestelmään jonka muut kuopat ovat 85 m länteen (Suovaselkä 2, 141762) ja 200 m luoteeseen (Suovaselkä 1, 141739).

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 2.9.2011 Tarkastaja: J.-P. Joona
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

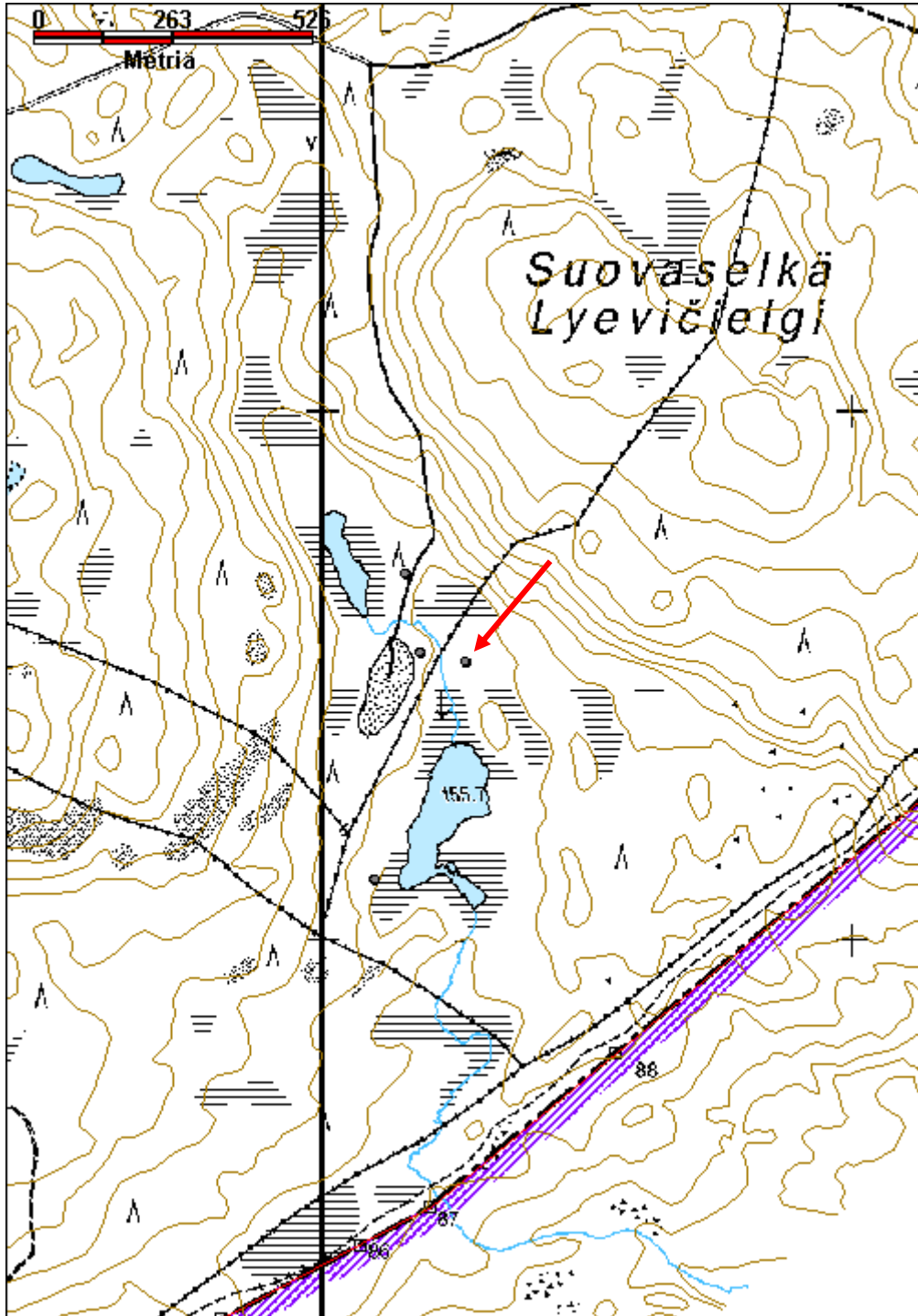
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Kohteen	2 Muinaisjäännösrekisteri II

Selitys:	suojelu: Selitys:
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
Selitys:	

Pyyntikuoppa kuvattuna itään.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7651524, Y 3560269	Mittakaava:	1:10000

Ylempi Ahmajärvi 1 pyyntikuoppa

MH-tunnus: 142837

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7629016, Y 3567514, Z 200	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohteen ovat tarkastaneet Pirjo Rautiainen ja Taisto Karjalainen 2009.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kontosjärven koillispuolella Ylemmän ja Alemman Ahmajärven välisellä kapealla kannaksella, joka on vain noin 35 m leveä kuopan kohdalla. Kannas kohoaa järvien pinnasta pari-kolme metriä varsin jyrkästi, päältä kannas on varsin tasainen. Maaperä on hiekkamoreenia. Alueella kasvaa mäntyä ja rannassa muutamia koivuja. Aluskasvillisuus on sammalia, jäkäliä, puolukkaa, variksenmarjaa ja suopursua.

Kohteen kuvaus

Pyyntikuoppa sijaitsee aivan järveltä kohoavan törmän reunassa, kannaksen luoteisreunassa. Se on hieman soikea kannaksen suuntaisesti, kooltaan 3,2 m x 2,5 m ja noin 65 cm syvä. Siinä on matalat vallit. Kairauksessa ei havaittu huuhtoutumiskerrosta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaitun rakenteen lähiympäristöön.

Tulkinta

Pyyntikuoppa, joka todennäköisesti liittyy samalla harjulla noin 800 m lounaaseen olevaan Illeppijärven pyyntikuoppajärjestelmään.

Lisätietoja

P. Rautiainen ja T. Karjalainen 2009: Kulttuuriperintökohteiden inventointi 2009, Tsarmitunturin erämaa-alue, Inari.

Toimenpiteet**Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu   Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus   Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 6.7.2011   Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

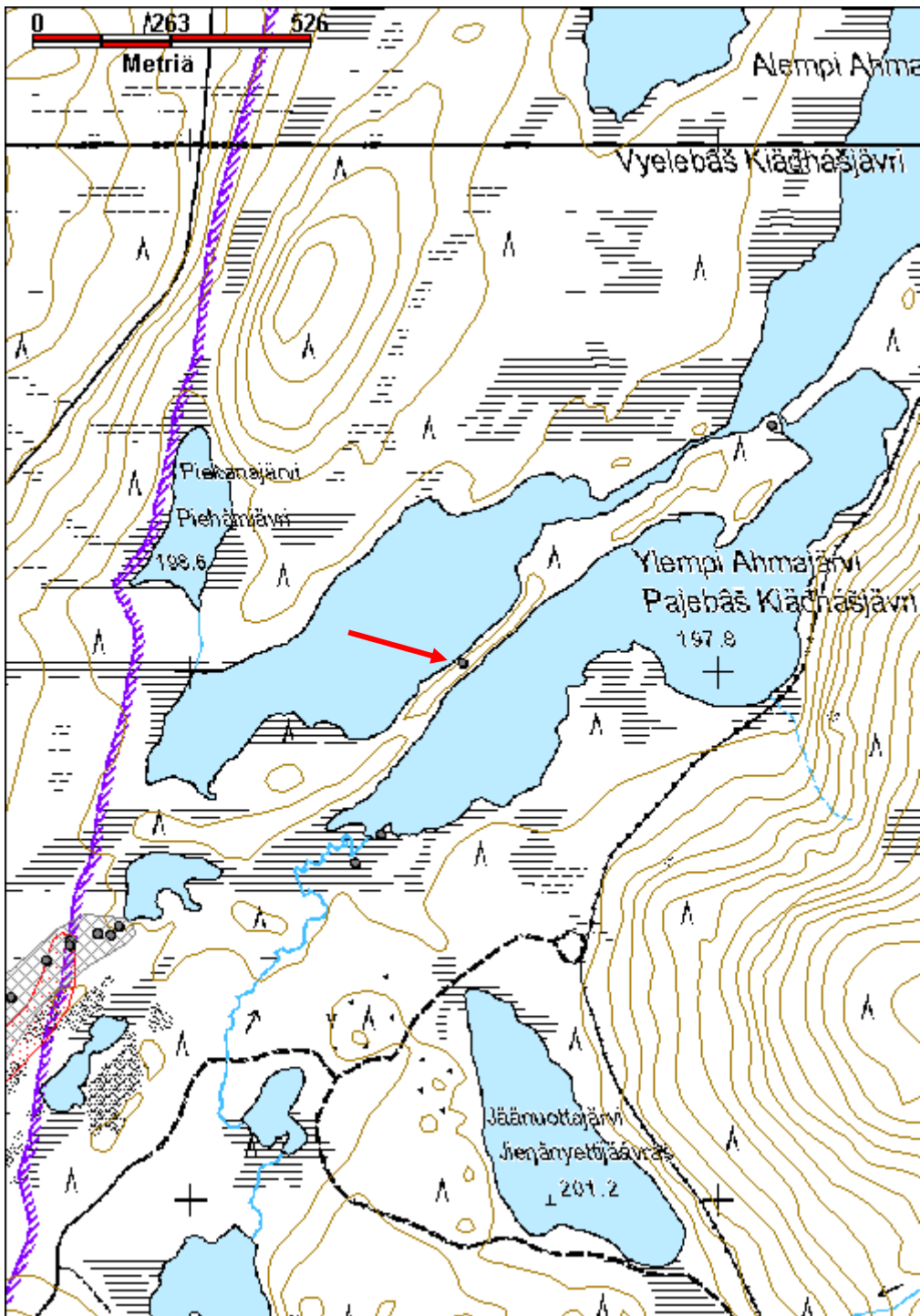
Viranomaisrekisterinro:**Kunto:** 2 Keskinertainen

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suoje- lu:	0 Ei määritelty
Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Pyyntikuoppa kuvattuna luoteeseen, J-P Joona ottaa ylös kohteen sijaintia, taustalla Alempi Ahmajärvi.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7629016, Y 3567514, Z 200	Mittakaava:	1:10000

Ylempi Ahmajärvi 2 irtolöytöpaikka

MH-tunnus: 142841

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7629467, Y 3568099, Z 198	Löydöt:	KM 39036 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Kohde löytyi vuoden 2011 inventoinnissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä Ylemmän ja Alemman Ahmajärven välisen kannaksen koillispuolella, kapean salmen rannalla, noin 17 m rannasta. Salmen jälkeen harjanne jatkuu matalana niemenä. Maasto on tasainen ja maaperä on hiekkamoreenia. Kohteen lähellä kasvaa mäntyjä, mutta rannassa lähinnä koivuja. Aluskasvillisuus on varsin paksu, sammalia, jäkäliä, variksenmarjaa, puolukkaa, suopursua ja heinää. Kaakkois- ja eteläpuolella on suota.

Kohteen kuvaus

Kannasta pitkin kulkee polku, jonka uralta löytyi muutama kvartsi-iskos, osa niistä on lasikvartseja. Ympäristöön tehdyistä koeruuduista kahdesta löytyi lisäksi pari kvartseja kummastakin, ne olivat turvekerroksessa tai välittömästi sen alla. Löytöjä tuli noin 3 m x 5 m alalta. Yhdessä koeruudussa oli varsin runsaasti hiiltä ja sen alla palaneen näköistä maata, mutta ei palaneita kiviä, joten hiili voi olla peräisin myös metsäpalosta.

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen löytöjen ja koeruutujen perustella.

Tulkinta

Esihistoriallinen leiripaikka?

Lisätietoja**Toimenpiteet****Tarkastukset**

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 6.7.2011 Tarkastaja: J.-P. Joonas
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomaisrekisterinro:

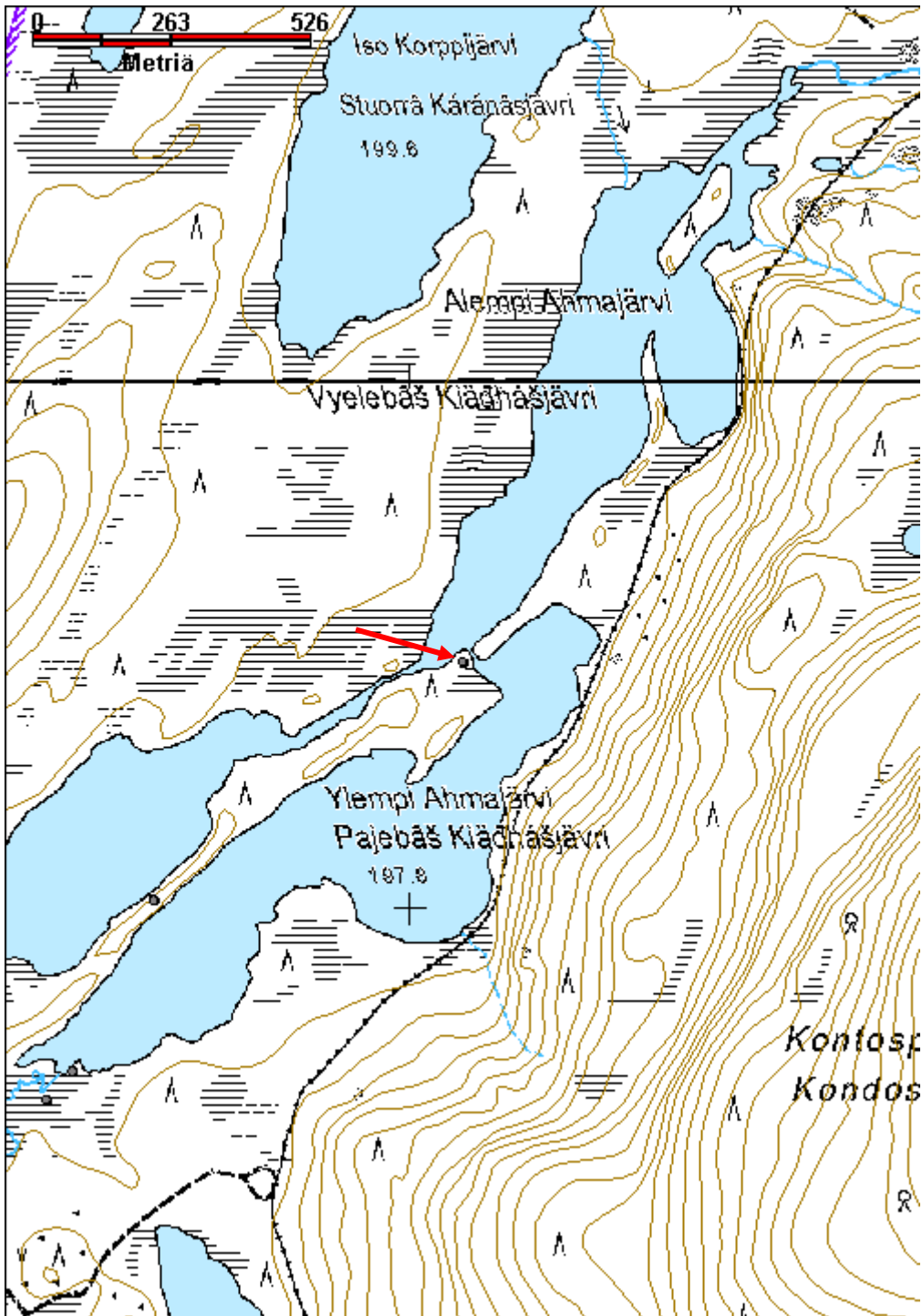
Kunto: 2 Keskinertainen

Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	0 Ei määritelty
Ympäristön suojelu:	0 Ei määritelty	Selitys:	
Selitys:			

Polulta niemen päässä löytyi kvartsi-iskoksia. Kaira on löytöpaikalla. Kuva on otettu koilliseen.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7629467, Y 3568099, Z 198	Mittakaava:	1:10000

Ylimmäinen Santajärvi muinaisjäännösryhmät

MH-tunnus: 142897

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Ajoitus:	7120 Moniperiodinen	Ylläpitäjä:	198 Metsätalous Ylä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	148 Inari
Lukumäärä:	12		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7640351, Y 3553978, Z 124	Löydöt:	KM 19436 Mahdollisia asuinpaikkalöytöjä; KM39033 kvartsi-iskoksia

Taustatiedot

Oula Näkkäläjärvi on kartoittanut kohteen vuonna 1955 ja Markku Torvinen on tarkistanut kohteen vuonna 1974.

Ympäristön kuvaus

Ylimmäinen Santajärvi sijaitsee Nellimin kylästä kaakkoon. Pyyntikuopat ulottuvat Ylimmäisen Santajärven pohjoispuolelta sen kaakkoispuolelle Mutajärven rantaan saakka. Alueella on lounas-koillinen -suuntaisia moreeniharjanteita joiden välillä on useita järviä. Harjanteet ovat kapeita ja niitä on useita samansuuntaisia rinnakkain. Alueella kasvaa pääosin vanhoja mäntyjä, mutta paikoin taimikkoa. Aluskasvillisuus on jäkäliä, sammalia, puolukkaa ja variksenmarjaa. Maaperä on kivistä moreenia, harjanteiden yläosissa on kivenlohkareita.

Kohteen kuvaus

Alueella havaittiin kvartsi-iskoksia järven pohjoispuolelta, järven ja suon välisellä hiekkaharjulla kulkevalta tieuralta, noin 15 m pituiselta alueelta. Löytöpaikan eteläpuolella on yksityismailla mökki, jonka yläpuolelle, aivan löytöpaikan viereen on tehty hiekasta ja sorasta tasanne, ilmeisesti parkkipaikka. Tieuralle ei kuitenkaan näytä tuodun maa-ainesta muualta. (x=3553811, y=7640453, z=127)

Löytöpaikan itä- ja kaakkoispuolella on 11 pyyntikuoppaa, jotka ulottuvat Ylimmäisen Santajärven itäpuolelta Mutajärvelle saakka.

Pyyntikuoppa 1

Sijaitsee löytöpaikasta itään, aivan tieuran pohjoispuolella, siitä noin metrin etäisyydellä. Suuri kuoppa, kooltaan 5 m x 4,7 m ja 95 cm syvä. Siinä on selkeät, noin metrin levyiset vallit. (x=3553837, y=7640456, z=130)

Pyyntikuoppa 2

Sijaitsee noin 45 m itäkoilliseen kuopasta 1, noin 10 m itään kuntopolusta. Kuoppa on matala ja laakea, kooltaan 3,5 m x 3,1 m ja noin 35 cm syvä. Siinä on kolmella sivulla noin metrin levyiset matalat vallit. Pohjalla on parin sentin paksuinen huuhtotumiskerros, jossa on seassa hiiltä, pohjalla on myös kiviä. (x=3553880, y=7640472, z=130)

Pyyntikuoppa 3

Sijaitsee järven pohjoisrantaan kulkevan polku-uran vieressä, noin 2 m alarinteen puolella. Suuri ja syvä kuoppa on kooltaan 4,5 m x 4 m ja 1 m syvä. "Päissä" on yli metrin levyiset vallit. Se sijaitsee loivassa rinteessä, joka kuitenkin jyrkkenee välittömästi kuopan jälkeen. Rannassa on laituri kuopan kohdalla. (x=3553844, y=7640432, z=126)

Pyyntikuoppa 4

Sijaitsee yli 50 m itään kuopasta 3, kohdassa jossa järven koillispuolella kulkeva polku haarautuu. Itäpuolinen haara on leveä ja kulkee osittain kuopan päältä. Polku-ura on kulunut paljaaksi. Kuoppa on soikea ja varsin matala. Kooltaan 3 m x 2,5 m ja noin 50 cm syvä. (x=3553903, y=7640428, z=125)

Pyyntikuoppa 5

Sijaitsee noin 50 m kaakkoon kuopasta 4. Pieni, soikea ja matala kuoppa, kaakkoispuolella on matala valli. Kuopan koko on 2 m x 1,5 m ja noin 30 cm syvä. Kairauksessa kuopan pohjalla oli havaittavissa noin 7-8 cm paksuinen huuhtoutumiskerros, sekä kaksoismaannos. Kuopan itäpuolella kulkee kuntopolku järvien välisen harjanteen reunassa, hieman alempana. Harjanteen reuna on hieman sortunut polun reunassa. (x=3553942, y=7640396, z=124)

Pyyntikuoppa 6

Sijaitsee noin 3 m etelään kuopasta 5. Matala ja laakea kuoppa, kooltaan 2,8 m x 2,4 m ja noin 40 cm syvä. (x=3553945, y=7640388, z=124)

Pyyntikuoppa 7

Sijaitsee kuopasta 6 noin 90 m kaakkoon, Santajärviä yhdistävän ojan eteläpuolella. Suuri ja syvä kuoppa jonka halkaisija on 4 m ja syvyys noin metrin. Siinä on matalat vallit, leveydeltään vajaasta metristä puoleltoista metriin. (x=3554010, y=7640318, z=127)

Pyyntikuoppa 8

Sijaitsee kuopasta 7 noin 35 m etelään, kuntopolun länsipuolella. Suuri ja syvä kuoppa, kooltaan 5,1 m x 4,8 m ja noin metrin syvä. Reunoilla on matalat, noin kaksi metriä leveät vallit. (x=3554004, y=7640282, z=128)

Pyyntikuoppa 9

Kuopasta 8 noin 45 m kaakkoon, kuntopolun risteyksen vieressä. Suuri soikea kuoppa, kooltaan 5,1 m x 3,3 m, syvyys 80 cm. Siinä on matalat, noin metrin levyiset vallit. Vallien kohdalla kasvaa 3 mäntyä ja pohjalla koivun taimi, lisäksi reunalla on tuulenskaataman puun tyvi. (x=3554038, y=7640246, z=129)

Pyyntikuoppa 10

Sijaitsee kuopasta 9 noin 30 m itään, harjanteessa olevan kuopanteen pohjalla. Se on kooltaan muiden kuoppien kaltainen, mutta sen päällä on muutamia pyöröhirsiiä. Niistä neljä on vielä kuopan päällä, muut ovat romahtaneet kuoppaan ja ovat aluskasvillisuuden peittämiä. Kuoppa on kooltaan 4,9 m x 4 m ja noin 80 cm syvä. Sen reunat tuntuvat samanlaisilta kuin muissakin pyyntikuopissa, eikä siinä ole kulkuaukon kohtaa jollainen olisi korsussa. Mahdollisesti kuoppa on peitetty sodan aikana ja sitä on käytetty tai suunniteltu käytettävän tilapäisenä korsuna vieressä olevien poteroiden yhteydessä. (x=3554075, y=7640241, z=127)

Pyyntikuoppa 11

Sijaitsee noin 20 m kaakkoon kuopasta 10, kapean harjanteen päällä, Mutajärven rannan lähellä. Kuoppa on suuri ja soikea, kooltaan 4,9 m x 3,7 m ja noin metrin syvä. Siinä on matalat noin metrin levyiset vallit, jotka sulautuvat kapean harjanteen luontaisiin muotoihin. (x=3554093, y=7640227, z=126)

Kohteen rajaus

Kohde rajautuu havaittujen kohteiden lähiympäristöön.

Tulkinta

Kivikautinen asuinpaikka ja pyyntikuoppajärjestelmä.

Lisätietoja

Ylimmäisen Santajärven rannalla on myös Ylimmäinen Santajärvi koillinen, irtolöytökohde, 1000002808.

Toimenpiteet

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
 Tarkastuspvm: 9.2.2012 Tarkastaja: J.-P. Joonas
 Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi, Ivalon koillispuolinen metsätalousalue

Viranomais- rekisterinro:	148010121	Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olo-tila:	2 Ei käytössä
Selitys:		Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II
		Selitys:	

Ympäristön suo- jelu:	0 Ei määritelty
--	-----------------

Selitys:	
-----------------	--

Yksityiselle mökille johtavalta tieuralta löytyi useita kvartsi-iskoksia kairan osoittamasta kohdasta ja sen ympäriltä. Mökki taustalla vasemmalla.

Pyyntikuoppa 7 kuvattuna koilliseen, taustalla Santajärvi.

Pyyntikuoppa 10 on peitetty hirsillä, kuvaussuunta länteen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7640351, Y 3553978, Z 124	Mittakaava:	1:5000

